

378.19425

พ 7177

8.2

การจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปริญญาโท

ของ

พิมพ์พร ทะทอง

18 S.A. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา

พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

0 52099

**การจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร**

**บทคัดย่อ**

**ของ**

**พิมพ์พร ทะทอง**

**เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา**

**ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา**

**พฤษภาคม 2539**

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาทัศนะและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านบริการให้คำปรึกษาทางด้านอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพและบริการจัดหางาน และเพื่อเปรียบเทียบทัศนะและความต้องการที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามตัวแปร ชั้นปี คณะ ภูมิภาค รายได้ปัจจุบันของนิสิตต่อเดือน ลักษณะการอยู่อาศัยและเกรดเฉลี่ยสะสม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่ 1-6 คณะแพทยศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ ณ ภาควิชาเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 426 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามทัศนะและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 65 ข้อ แบบสอบถามได้รับกลับคืนคิดเป็นร้อยละ 89.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และ LSD ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตมีทัศนะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพและด้านบริการจัดหางาน ในระดับปานกลางทุกด้าน

2. นิสิตที่มีชั้นปี ภูมิภาค รายได้ปัจจุบันต่อเดือน และเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทัศนะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่มีความแตกต่างกันด้านคณะและลักษณะการอยู่อาศัยมีทัศนะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จัดบริการแนะแนวอาชีพทั้งโดยรวมและเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพและด้านบริการจัดหางานในระดับมากทุกด้าน

4. นิสิตที่มีลักษณะการอยู่อาศัย ภูมิลำเนา และเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน ส่วนนิสิตที่มีชั้นปี คณะ และรายได้ปัจจุบัน ต่อเดือนต่างกัน มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยดังกล่าว มีข้อเสนอแนะว่าควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาหารูปแบบการจัด บริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อให้สามารถบริการได้ ตรงตามความต้องการของนิสิต และควรมีการวางแผนการปฏิบัติงานตลอดปี

GAREER GUIDANCE SERVICES MANAGEMENT AT SRINAKHARINWIROT  
UNIVERSITY PRASARNMITR

AN ABSTRACT

BY

PIMPORN TAGONG

Presented in Partial fulfillment of the requirements for the  
Mater of Education degree in Higher Education  
at Srinakharinwirot University

May 1996

The purpose of this research was to study and compare the attitudes and needs of students at Srinakharinwirot University Prasarnmit, towards the career guidance services offered at the university. The attitudes and needs towards the advising services, testing services, information services and job opportunity services were examined through these variables : educational level, faculty, domicile, current income, living status, and grade point average. The subjects of this study were 426 students from all faculties who enrolled at the university during the second semester of 1995. The instrument used was a five-level rating scale Likert-type questionnaire constructed by the researcher. Eighty-nine point nine percent of those contacted responded to the study. Analyzing data through mean, standard deviation, t-test, and one way analysis of variance with LSD test, the results revealed that :

1. Students had a moderate favorable attitude towards the career guidance service of Srinakharinwirot University, Prasarnmit, in each area of advising services, testing services, information services, and job opportunity services, and in all four areas combined.

2. There was no significant difference in the students' attitude according to the educational level, domicile, current income, and grade point average, but there was a significant difference in attitude based on faculty and living status.

3. Students had a high level of needs in the area of advising services, testing services, information services, and job opportunity services, and in all four areas combined

4. There was no significant difference in the students' needs based on living status domicile and grade point average, but there was a significant difference in needs based on educational level, faculty and current income.

Based on the above results, it was recommended that the University should study ways of improving career guidance services, and develop an appropriate model and a one-year plan for such improvement.

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว  
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต  
วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน  
(ดร.จารุวรรณ สกุลกู)

..... กรรมการ  
(ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน  
(ดร.จารุวรรณ สกุลกู)

..... กรรมการ  
(ดร.สมสุข ชีระพิจิตร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม  
(ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร  
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการอุดมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย  
(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่..1๔...เดือน..พฤษภาคม.. พ.ศ. ๒๕๖๑

## ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความเมตตากรุณาความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่ง จากผู้มีพระคุณหลายท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ ดร.จารุวรรณ สกุลภู ประธาน กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร กรรมการควบคุม ปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.สุพร ตั้งสมวรพงษ์ กรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา สุธรรมรักษ์ ได้ให้คำปรึกษาแนะนำเพื่อแก้ไขปริญญานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกในความกรุณาของทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงษ์ รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ หวังพานิช รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี รองศาสตราจารย์ ดร.สำเนา ขจรศิลป์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแบบ สอบถามที่ใช้ในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้

ขอกราบขอบพระคุณสำนักในพระคุณอย่างยิ่ง สำหรับคุณพ่อคุณแม่ รองศาสตราจารย์ ดร.ครรชิต ทะกอง อาจารย์จีรวัฒน์ วีรังกร ร้อยเอกประจวบ มีวันดี และพี่น้องทุกท่าน ที่ช่วยเหลือสนับสนุนและ เป็นกำลังใจสนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

ขอขอบพระคุณ คุณสหัส โรชา ผู้พิมพ์วิทยานิพนธ์ และเพื่อน ๆ ทุกท่านในสาขา ศึกษาศาสตร์ ที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย

นางสาวพิมพ์พร ทะกอง

## สารบัญ

| บทที่                                               | หน้า |
|-----------------------------------------------------|------|
| 1 บทนำ .....                                        | 1    |
| จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า .....                 | 5    |
| ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า .....                   | 6    |
| ขอบเขตของการวิจัย .....                             | 6    |
| สมมุติฐานเพื่อการวิจัย .....                        | 8    |
| คานิยามศัพท์ .....                                  | 9    |
| 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....              | 11   |
| ปรัชญาการแนะแนวอาชีพ .....                          | 11   |
| ความหมายของการแนะแนวอาชีพ .....                     | 12   |
| ความมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ .....                 | 14   |
| หลักสำคัญในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ .....            | 16   |
| ความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวอาชีพ .....           | 25   |
| ขอบข่ายการจัดบริการแนะแนวอาชีพ .....                | 27   |
| วิธีดำเนินการจัดบริการแนะแนวอาชีพ .....             | 28   |
| 3 วิธีดำเนินการวิจัย .....                          | 50   |
| การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....               | 50   |
| การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ..... | 51   |
| การเก็บรวบรวมข้อมูล .....                           | 54   |
| การจัดกระทำข้อมูล .....                             | 55   |
| การวิเคราะห์ข้อมูล .....                            | 56   |
| สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....               | 56   |

| บทที่                                                                                                                                           | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....                                                                                                                    | 59   |
| สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....                                                                                               | 59   |
| การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....                                                                                                               | 59   |
| 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....                                                                                                            | 115  |
| ความมุ่งหมายของการวิจัย .....                                                                                                                   | 115  |
| วิธีดำเนินการวิจัย .....                                                                                                                        | 115  |
| การวิเคราะห์ข้อมูล .....                                                                                                                        | 115  |
| ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....                                                                                                                      | 116  |
| อภิปรายผล .....                                                                                                                                 | 121  |
| ข้อเสนอแนะ .....                                                                                                                                | 133  |
| บรรณานุกรม .....                                                                                                                                | 135  |
| ภาคผนวก .....                                                                                                                                   | 145  |
| ภาคผนวก ก หนังสือแนะนำ .....                                                                                                                    | 146  |
| ภาคผนวก ข แบบสอบถามทักษะและความต้องการของนิสิต<br>ที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ .....                                                         | 148  |
| ภาคผนวก ค ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการจัดบริการแนะแนว<br>อาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามทักษะและ<br>ความต้องการของนิสิต ..... | 163  |
| ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ทรงวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของ<br>แบบสอบถาม .....                                                                        | 166  |
| ภาคผนวก จ หลักการในการสัมภาษณ์ ผู้ให้สัมภาษณ์<br>ข้อคำถามในการสัมภาษณ์ .....                                                                    | 168  |
| ประวัติย่อของผู้วิจัย .....                                                                                                                     | 172  |

## บัญชีตาราง

### ตาราง

### หน้า

|    |                                                                                                                                       |    |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1  | จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามชั้นปี .....                                                                     | 51 |
| 2  | จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้คืนและสมบูรณ์ จำแนกตามสถานภาพ<br>คิดเป็นร้อยละ .....                                                        | 55 |
| 3  | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัด<br>บริการแนะแนวอาชีพ ในแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน .....     | 60 |
| 4  | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อการ<br>จัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ .....       | 61 |
| 5  | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อการ<br>จัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ .....             | 62 |
| 6  | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อการ<br>จัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ .....             | 63 |
| 7  | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อการ<br>จัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการจัดหางาน .....                  | 64 |
| 8  | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความต้องการของนิสิต<br>ที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ในแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน .. | 66 |
| 9  | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิตที่มีต่อ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ..... | 67 |
| 10 | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิตที่มีต่อ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ .....       | 68 |
| 11 | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิตที่มีต่อ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ .....       | 69 |
| 12 | ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิตที่มีต่อ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการจัดหางาน .....            | 71 |

|    |                                                                                                                                                        |    |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 13 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามชั้นปี .....                          | 73 |
| 14 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามคณะ .....                             | 75 |
| 15 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ ..... | 77 |
| 16 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ ของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ ...         | 78 |
| 17 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการจัดหางาน ของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ .....            | 79 |
| 18 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมทุกด้านของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ .....                  | 80 |
| 19 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามภูมิภาค .....                         | 81 |
| 20 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามรายได้ .....                          | 83 |
| 21 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามที่อยู่อาศัย .....                    | 85 |
| 22 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทัศนคติของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านทดสอบทางอาชีพของนิสิตที่มีที่อยู่อาศัยต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ .....     | 87 |
| 23 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ โดยรวมทุกด้านของนิสิตที่มีที่อยู่อาศัยต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ .....           | 88 |
| 24 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามเกรดเฉลี่ย .....                      | 89 |

|    |                                                                                                                                                 |     |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 25 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการ<br>แนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามชั้นปี .....         | 91  |
| 26 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพของนิสิตที่อยู่ชั้นปีต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่.. | 93  |
| 27 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>ด้านบริการสนเทศทางอาชีพของนิสิตที่อยู่ชั้นปีต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ ...     | 94  |
| 28 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>ด้านบริการสนเทศทางอาชีพของนิสิตที่อยู่ชั้นปีต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ ....    | 95  |
| 29 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>แต่ละด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตทุกชั้นปี จําแนกเป็นรายคู่ ....       | 96  |
| 30 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการ<br>แนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามคณะ .....            | 97  |
| 31 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>ด้านให้คำปรึกษาทางอาชีพ ของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ ...       | 99  |
| 32 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ ...       | 100 |
| 33 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ ของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ ...       | 101 |
| 34 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>ด้านบริการจัดหางาน ของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จําแนกเป็นรายคู่ .....          | 102 |
| 35 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ<br>แต่ละด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตทุกคณะ จําแนกเป็นรายคู่ ...           | 103 |
| 36 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการ<br>แนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จําแนกตามภูมิภาค ...          | 104 |

|    |                                                                                                                                               |     |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 37 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการ<br>แนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จาแนกตามรายได้ .....        | 106 |
| 38 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการด้านสนเทศทางอาชีพ<br>ของนิสิตที่มีรายได้ต่างกัน จาแนกเป็นรายคู่ .....                     | 108 |
| 39 | เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพแต่ละด้าน<br>และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตที่มีรายได้ต่างกัน จาแนกเป็นรายคู่ ..... | 109 |
| 40 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการ<br>แนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จาแนกตามที่อยู่อาศัย ....   | 110 |
| 41 | เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการ<br>แนะแนวอาชีพ แต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จาแนกตามเกรดเฉลี่ย ...      | 112 |

## บทที่ 1

### บทนำ

#### ภูมิหลัง

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถานการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการผลิตทรัพยากรมนุษย์ไว้คุณภาพ เพื่อออกไปพัฒนาประเทศโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ตลอดจนความสามารถตามสาขาวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตที่มีคุณค่าแก่สังคมและประเทศชาติ (แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2537) ดังนั้นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยจึงไม่เพียงแต่การจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษาในด้านวิชาการและวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าต่อบุคคล สังคมและประเทศชาติ (सानาว์ จอร์จิลป์ และบุญเรียง จอร์จิลป์. 2531 : 1) นอกจากในการพัฒนานักศึกษายังมุ่งให้นักศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ มีความเจริญเติบโตทางด้านสติปัญญา ความคิด ทัศนคติ ค่านิยม การตัดสินใจ การควบคุมอารมณ์ การมีความรับผิดชอบและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อีกด้วย (วัลลภ เทพหัสดิน ณ อยุธยา. 2530 : 145) ด้วยเหตุที่สถาบันอุดมศึกษาที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงมีผู้ศึกษามหาบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาหลายท่าน ดังเช่น ประกอบ คูปรัดน์ (2529 : 61) ได้ให้ความเห็นว่าบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาควรเน้นที่ 1) พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านความสามารถเพื่อทดแทนการขาดทรัพยากรธรรมชาติ 2) พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติโดยการทดลอง ค้นคว้า วิจัย เพื่อให้ได้ประโยชน์มากที่สุด 3) พัฒนาสังคมเพื่อส่งเสริมสภาพความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้เป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจึงควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านคุณภาพของการจัดการศึกษาในทบวงมหาวิทยาลัย (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2529 : 1) ได้กำหนดเป็นนโยบายและเป้าหมายในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6 ไว้ว่า มหาวิทยาลัยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร และการปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนให้ดีขึ้น

การพัฒนานิสิตนักศึกษาที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นบัณฑิตนั้น สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องใช้กระบวนการเรียนการสอน ทั้งภายในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียนควบคู่กันไป กระบวนการ

การเรียนการสอนภายในชั้นเรียนนั้น เป็นการศึกษาทางวิชาการตามโครงสร้างหลักสูตรทาง การศึกษานานแต่ละสาขาวิชาที่สถาบันได้กำหนดไว้ ซึ่งส่วนใหญ่มุ่งจะ เน้นการพัฒนาสติปัญญาและความรู้ ความสามารถในการเชิงวิชาการ จะอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายวิชาการ ส่วนกระบวนการเรียน การสอนนอกชั้นเรียนนั้น เน้นการพัฒนานิสิตนักศึกษารอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ เพื่อเสริมเติมเต็มและสนับสนุนให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งการดำเนินงานด้านนี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ~~จึงกล่าวได้ว่า~~ การพัฒนานิสิตนักศึกษามิอาจดำเนินการเพียงเฉพาะในชั้นเรียน เนื่องจากการเรียนการสอนใน ชั้นเรียนไม่เพียงพอที่จะพัฒนานิสิตนักศึกษให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์และมีคุณลักษณะครบทุกด้าน ดังนั้น งานกิจการนิสิตนักศึกษาจึงนับได้ว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะพัฒนาให้นิสิตนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพดังกล่าวดังกล่าวได้

งานกิจการนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษานั้น มีขอบข่ายของงานที่กว้างขวาง โดยมี วัตถุประสงค์ที่เน้นในด้าน การช่วยให้นิสิตนักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน การอาชีวศึกษา การพัฒนา ความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นิสิตนักศึกษา และการพัฒนานิสิตนักศึกษาดังถึงขีดความสามารถที่จะ เป็นไปได้ การดำเนินงานด้านกิจการนิสิตนักศึกษานั้น กองกิจการนิสิตของแต่ละมหาวิทยาลัย จัดดำเนินการเองเป็นส่วนใหญ่ เช่น งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ งานหอพัก งานอนามัย งานกีฬา เป็นต้น ซึ่งแต่ละงานมีความสำคัญอย่างยิ่งในการช่วยให้นิสิตนักศึกษามีโอกาสสำรวจ ตนเองในด้านความถนัด ความสนใจและความสามารถในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้อย่าง เหมาะสมอันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ ~~พริชิตี อาชวอวู~~ (2525 : 35) กล่าวว่า การแนะแนวอาชีพเป็นการช่วยให้นักศึกษาตัดสินใจ เข้าใจตนเอง ยอมรับตนเองและ ผู้อื่นไม่ว่าจะเป็น เรื่องการประกอบอาชีพ การเลือกโปรแกรมการศึกษาหรือเรื่องสำคัญ ๆ อื่น ๆ และเป็นที่พักของนิสิตนักศึกษานานที่มีปัญหาทางอารมณ์ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐาน การของแผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ที่ว่า เพื่อพัฒนาบริการแนะแนว การศึกษาและอาชีพของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นระบบครบวงจรและมีประสิทธิภาพตั้งแต่การ จัด บริการ การฝึกทักษะที่จำเป็นในการทำงาน การจัดหางาน และการติดตามผลการทำงาน ของบัณฑิต โดยมุ่งให้งานแนะแนวของสถาบันอุดมศึกษา เน้นความสำคัญในการพัฒนานิสิตนักศึกษา

าให้เฟียบพร้อมด้วยคุณภาพคุณธรรมและทักษะที่จำเป็นตามความต้องการของตลาดแรงงาน รวมทั้ง การสร้างทัศนคติ และความพร้อมในการประกอบอาชีพด้วยตนเอง (แผนพัฒนาอุดมศึกษา ระยะที่ 7 พ.ศ. 2523-2539)

การแนะแนวอาชีพมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับนิสิตนักศึกษาในการช่วยวางแผน เพื่อประกอบอาชีพโดยผ่านการฝึกฝนและการเรียนรู้ที่ถูกต้อง เพื่อให้นักศึกษาแต่ละคน ได้รู้จักและ เข้าใจตนเอง สามารถเลือกแนวทางการศึกษา เลือกอาชีพที่เหมาะสม การที่บุคคลได้ทำงาน ตามความถนัด ตามความสนใจ และมีทัศนคติที่ดีต่องานย่อมยังให้เกิดผลดีแก่ด้านการงานและส่วนตัว กล่าวคือจะเกิดความพอใจในการทำงาน ไม่ต้องการเปลี่ยนงานบ่อย ๆ ทำงานด้วยความสนุกและ เพลิดเพลิน มีความก้าวหน้าในอาชีพของตน และมีรายได้เพิ่มพูนขึ้นด้วย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่งที่ผลิตบัณฑิตออก สู่ตลาดแรงงานในหลายสาขาวิชา จึงจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือแนะแนวทางการประกอบ อาชีพตามที่มุ่งหวัง จัดว่าเป็นบริการที่สำคัญอย่างหนึ่งของงานบริการนิสิต ทั้งนี้เพราะสถาบัน การศึกษานั้นมีจุดประสงค์ที่จะพัฒนานิสิตในสถาบันทุก ๆ ด้าน มิใช่แต่ด้านวิชาการ แต่ยังต้องพัฒนา คุณภาพบัณฑิตเป็นผู้มีความสามารถในการปรับปรุงตัวต่อสังคมภายนอก และสามารถนำตัวเองเข้า สู่ชีวิตการทำงานที่มุ่งหวังได้อีกด้วย อย่างไรก็ตามการดำเนินการจัดกิจกรรมบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ยังประสบปัญหาต่าง ๆ ทั้งในด้านการบริหารงาน กล่าวคือ งานประเภทบริการด้านต่าง ๆ เช่นบริการสนเทศทางอาชีพ จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานด้าน ต่าง ๆ ในกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า ยังขาดข้อมูลที่เป็น ปัจจุบันคือ หนังสือเฉพาะทางอาชีพ สิ่งพิมพ์ วารสารและเอกสารอื่น ๆ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง ซึ่งสามารถทำได้เฉพาะช่วงเวลาทำการปฐมนิเทศ บุคลากรมีจำนวนน้อย ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง (พิสิทธิ์ แด้มบรรจง. 2537 : สัมภาษณ์) ด้านบริการจัด หางาน พบว่า นิสิตที่สมัครเป็นสมาชิกงานพิเศษนอกเวลาเรียน ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ สาขาวิชาที่เรียนไม่ตรงกับความต้องการของนายจ้าง ทำให้คุณภาพของนิสิตที่ออกไปทำงานไม่ดี เท่าที่ควร การประชาสัมพันธ์และการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ทั่วถึง นอกจากนั้นยังพบว่า งบประมาณ สถานที่ บุคลากร และวัสดุที่ใช้ในการให้บริการมีไม่เพียงพอ

ทำให้การดำเนินงานด้านบริการสนเทศทางอาชีพและบริการจัดหางานไม่สามารถดำเนินการไปด้วยดี (บุรินทร์ อองคานนท์ และวรรณวดี พรหมสุรินทร์. 2537 : สัมภาษณ์) ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ พบว่านิสิตมาใช้บริการน้อย และส่วนมากจะไม่ตรงต่อเวลา ไม่เห็นความสำคัญของการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจนก่อนเข้ารับคำปรึกษา ส่วนมากจะปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวและการคบเพื่อนต่างเพศ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ พบว่าแบบทดสอบมีไม่เพียงพอ ขาดเครื่องมือในการแปลผลทำหงานล่าช้า ได้รับการสนับสนุนงบประมาณน้อย (อารี งามชา. 2537 : สัมภาษณ์) นอกจากนี้ปัญหาเหล่านี้แล้ว บุคลิกภาพความสามารถและความต้องการของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งแนวโน้มของตลาดแรงงานยิ่งทำให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมาภายหลัง ปัญหาเหล่านี้แสดงให้เห็นความจำเป็นที่มหาวิทยาลัยจะต้องมีการพัฒนาการแนะแนวอาชีพให้เป็นที่ยอมรับตลอดจนให้ความสำคัญและความจำเป็นของงานแนะแนวอาชีพ ดังนั้นนโยบายแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ที่ได้กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเร่งปรับปรุงระบบการแนะแนวอาชีพและการจัดหางานแก่นิสิตนักศึกษา ตลอดจนการติดตามผลการปฏิบัติงานและการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการที่จะช่วยให้นิสิตนักศึกษาสามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมและต่อสู้กับปัญหาการว่างงานได้นั้น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่เอื้ออานวยการให้มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพโดยจัดตั้ง "งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ" ขึ้นในกองกิจการนิสิต นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำเป็นต้องปรับปรุงการแนะแนวอาชีพเพื่อช่วยแก้ปัญหาการว่างงานของบัณฑิต โดยมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการขออนุมัติบางส่วนราชการ กองกิจการนิสิต สำนักงานอธิการบดี ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่องการแบ่งส่วนราชการในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2535 (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 109 ตอนที่ 119 หน้า 12 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2535) โดยในส่วนของการงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ได้จัดแบ่งส่วนราชการใหม่ มีโครงสร้างการดำเนินงานแนะแนวการศึกษาและอาชีพจากเดิมมีขอบข่ายการดำเนินงานอยู่ 4 หมวดคือ หมวดบริการให้คำปรึกษาและฝึกอบรม หมวดบริการสนเทศและห้องสมุดอาชีพ หมวดบริการจัดหางาน หมวดทุนการศึกษาและวิจัย ปัจจุบัน

ได้ขยายโครงการดำเนินงานจากเดิมเป็น 6 หมวด ได้แก่ หมวดบริการให้คำปรึกษาและฝึกอบรม หมวดบริการสนเทศและห้องสมุดอาชีพ หมวดบริการจัดหางาน หมวดทุนการศึกษาและวิจัย หมวดบริการทดสอบประเมินผลและวิจัย หมวดระเบียบนิสิต นอกจากนั้นยังได้เพิ่มขยายกำลังคนในงานแนะแนวอาชีพให้มากขึ้น และปรับปรุงสถานที่ให้เพียงพอต่อการบริการ

การดำเนินงานแนะแนวอาชีพในด้านต่าง ๆ ของกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ยังประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่หลายประการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาทักษะและความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้ง 4 ด้านคือ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ และด้านบริการจัดหางานที่กองกิจการนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านการปรับปรุงและพัฒนางานแนะแนวอาชีพเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิตและบัณฑิตที่มาใช้บริการและส่งผลให้การจัดดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

### จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาทักษะของนิสิตต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. เปรียบเทียบทักษะของนิสิตที่มีสถานภาพต่างกันต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ศึกษาความต้องการของนิสิตเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. เปรียบเทียบความต้องการของนิสิตที่มีสถานภาพต่างกันเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ และบริการสนเทศทางอาชีพ บริการจัดหางาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

## ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตที่มาใช้บริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จะเป็นข้อมูลที่สำคัญยิ่งที่จะนำมาปรับปรุงและพัฒนางานแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้นักเรียนแนะแนวอาชีพสามารถตอบสนองความต้องการและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานิสิตให้เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ และมีคุณลักษณะครบทุกด้านทั้งด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ

## ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตไว้ดังนี้

### 1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติชั้นปีที่ 1 - 4 คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่ 1 - 6 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 4,756 คน

### 2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

#### 2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

##### 2.1.1 ชั้นปี แบ่งเป็น

##### 2.1.1.1 ชั้นปีที่ 1

##### 2.1.1.2 ชั้นปีที่ 2

##### 2.1.1.3 ชั้นปีที่ 3

##### 2.1.1.4 ชั้นปีที่ 4

##### 2.1.1.5 ชั้นปีที่ 5

##### 2.1.1.6 ชั้นปีที่ 6

##### 2.1.2 คณะ แบ่งเป็น

##### 2.1.2.1 คณะพลศึกษา

##### 2.1.2.2 คณะแพทยศาสตร์

- 2.1.2.3 คณะมนุษยศาสตร์
- 2.1.2.4 คณะวิทยาศาสตร์
- 2.1.2.5 คณะวิศวกรรมศาสตร์
- 2.1.2.6 คณะศิลปกรรมศาสตร์
- 2.1.2.7 คณะศึกษาศาสตร์
- 2.1.2.8 คณะสังคมศาสตร์
- 2.1.3 ภูมิภาค แบ่งเป็น
  - 2.1.3.1 กรุงเทพมหานคร
  - 2.1.3.2 ภาคกลาง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร
  - 2.1.3.3 ภาคเหนือ
  - 2.1.3.4 ภาคใต้
  - 2.1.3.5 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2.1.4 รายได้ปัจจุบันต่อเดือน แบ่งเป็น
  - 2.1.4.1 ไม่เกิน 1,000 บาท/เดือน
  - 2.1.4.2 1,001 – 2,000 บาท/เดือน
  - 2.1.4.3 มากกว่า 2,000 บาทขึ้นไป
- 2.1.5 ลักษณะการอยู่อาศัย แบ่งเป็น
  - 2.1.5.1 อยู่หอพักมหาวิทยาลัย
  - 2.1.5.2 เช่าหอพักเอกชน
  - 2.1.5.3 เช่าบ้านอยู่กับเพื่อน
  - 2.1.5.4 อาศัยอยู่กับญาติไม่ต้องเสียค่าเช่า
  - 2.1.5.5 อื่น ๆ
- 2.1.6 เกรดเฉลี่ยสะสม แบ่งเป็น
  - 2.1.6.1 ต่ำกว่า 2.00
  - 2.1.6.2 2.00 – 2.75
  - 2.1.6.3 2.76 – 4.00

2.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ มีทักษะและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในบริการ 4 ด้านคือ

2.2.1 บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

2.2.2 บริการทดสอบทางอาชีพ

2.2.3 บริการสนเทศทางอาชีพ

2.2.4 บริการจัดหางาน

### สมมุติฐานเพื่อการวิจัย

1. นิสิตต่างชั้นปีมีทักษะและความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน แตกต่างกัน
2. นิสิตต่างคณะกันมีทักษะและความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน แตกต่างกัน
3. นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีทักษะและความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน แตกต่างกัน
4. นิสิตที่มีรายได้ต่างกันมีทักษะและความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน แตกต่างกัน
5. นิสิตที่มีลักษณะการอยู่อาศัยต่างกัน มีทักษะและความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน แตกต่างกัน
6. นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทักษะและความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน แตกต่างกัน

## คำนิยามศัพท์

1. ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์หรือความมุ่งหวังที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เป็นไปตามความปรารถนา หรือความตั้งใจ ในงานวิจัยนี้หมายถึง ความประสงค์หรือความมุ่งหวังของนิสิตที่จะให้มหาวิทยาลัยจัดและดำเนินการบริการแนะแนวอาชีพ 4 ด้านคือ บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน

2. ทักษะ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคลที่เกิดจากความรู้สึกประทับใจหรือไม่ประทับใจ พอใจหรือไม่พอใจ ชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจจะเป็นทางบวกหรือทางลบ ในงานวิจัยนี้หมายถึง ความคิดเห็นของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

3. บริการแนะแนวอาชีพ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพให้บริการแนะแนวอาชีพแก่นิสิตนักศึกษา ภายใต้วามเห็นชอบและการดูแลของผู้บริหารกิจการนิสิต ประกอบด้วยบริการให้บริการ 4 ด้านคือ บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน

3.1 บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาของนิสิตนักศึกษาทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ การวางแผนเลือกอาชีพ การตัดสินใจเลือกอาชีพ

3.2 บริการทดสอบทางอาชีพ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการช่วยนิสิตนักศึกษาให้รู้จักตนเองในด้านความสามารถ ความสนใจ ความถนัด ค่านิยม และบุคลิกภาพ โดยการจัดหาแบบทดสอบและแบบสำรวจต่าง ๆ ไว้บริการแก่นิสิต

3.3 บริการจัดหางาน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาในการหางานทำอย่างเหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจ และความถนัด เช่น การจัดหางานพิเศษและงานประจำ การติดประกาศข่าวการรับสมัครงาน การเสริมทักษะในการสมัครงาน การประชาสัมพันธ์บริการจัดหางานแก่ตลาดแรงงาน การติดตามผลการทำงาน

3.4 บริการสนเทศทางอาชีพ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลสนเทศทางอาชีพไว้ในห้องสมุดอาชีพเพื่อบริการแก่นิสิตนักศึกษา เช่น การจัดเอกสารแนะแนวอาชีพ การให้บริการสื่อและวัสดุทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ทางอาชีพ

4. คณะ หมายถึง คณะที่เปิดทำการสอนในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปีการศึกษา 2538 ได้แก่ คณะพลศึกษา คณะแพทยศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
5. ชั้นปี หมายถึง ระดับชั้นในการจัดการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2538 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ชั้นปี คือ ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 ยกเว้นคณะแพทยศาสตร์ ซึ่งมีชั้นปีที่ 5 และชั้นปีที่ 6 ด้วย
6. นิสิต หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนระดับปริญญาตรีภาคปกติ ในคณะต่าง ๆ จำนวน 8 คณะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537
7. ภูมิลำเนา ในงานวิจัยนี้หมายถึง ที่อยู่อาศัยเดิมของนิสิตที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย ได้แก่ เขตกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
8. รายได้ปัจจุบัน หมายถึง รายรับประจํารวมเฉลี่ยต่อเดือนโดยประมาณของนิสิตที่ได้รับจากทุก ๆ ทาง ทั้งที่ได้รับจากการทำงาน หรือได้รับจากบิดา มารดา ผู้ปกครองหรือผู้อื่น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็นรายได้ตั้งแต่ไม่เกิน 1,000 บาท/เดือน ถึง 1,001-2,000 บาท/เดือน หรือมากกว่า 2,000 บาทขึ้นไป
9. ลักษณะการอยู่อาศัย ในงานวิจัยนี้หมายถึง ลักษณะการอยู่อาศัยของนิสิตที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัย อันได้แก่ หอพักมหาวิทยาลัย เช่าหอพักเอกชน เช่าบ้านอยู่กับเพื่อน อาศัยอยู่กับญาติ ไม่ต้องเสียค่าเช่า และอื่น ๆ
10. เกรดเฉลี่ยสะสม หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือคะแนนเฉลี่ยสะสมในระดับปริญญาตรีของนิสิต ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00 2.00-2.75 และ 2.76 - 4.00

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยได้แบ่งสาระสำคัญตามลำดับดังนี้คือ  
ปรัชญาการแนะแนว ความหมายของการแนะแนวอาชีพ หลักการจัดบริการแนะแนวอาชีพ  
ความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ขอบข่ายการจัดบริการแนะแนวอาชีพ และวิธี  
ดำเนินการจัดบริการแนะแนวอาชีพ

#### ปรัชญาการแนะแนวอาชีพ

แพควู้ด (Packwood. 1977 : 376 - 386) กล่าวว่า การบริการแนะแนวอาชีพ เป็นงานหนึ่งของงานบริการและสวัสดิการนิสิตศึกษา ซึ่งในบางสถาบันการบริการแนะแนวอาชีพ ได้ใช้ปรัชญาการดำเนินงานเกี่ยวกับงานบริการและสวัสดิการนิสิตศึกษา ดังนั้น งานบริการแนะแนวอาชีพจึงอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาโดยตรงของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต และมีผู้อำนวยการกองกิจการนิสิตนักศึกษาเป็นหัวหน้าควบคุมดูแลการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากอธิการบดีของสถาบันนั้น ๆ วิลเลียมสัน (Williamson. 1961 : 532) ให้ความเห็นว่า ปรัชญาการจัดงานบริการนิสิตนักศึกษาที่สอดคล้องและสนองความต้องการของนิสิตศึกษานั้นมี 5 ประการคือ

1. การให้การศึกษานในสถาบันชั้นสูงนั้น จะต้องพยายามให้นักศึกษได้พัฒนาในทุก ๆ ด้าน
2. การส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสม ศักยภาพ และความแตกต่างของนิสิตนักศึกษาแต่ละคน
3. การศึกษาเฉพาะในห้องเรียนไม่เป็นการเพียงพอ การบริการและสวัสดิการต่างๆ เช่น ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ กิจกรรมทางวิชาการและสังคม ตลอดจนบริการความสะดวกสบายต่าง ๆ ให้แก่นิสิตนักศึกษา เป็นสิ่งสำคัญต่อการให้การศึกษทั้งสิ้น
4. บรรยาการทางวิชาการและประชาธิปไตยเป็นสิ่งจำเป็น และมีคุณค่ามากกว่า การใช้อำนาจ

5. สังคมมนุษย์ไม่คงที่ ธรรมชาติของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา วิทยาการสมัยใหม่เกิดขึ้นเสมอ ดังนั้นการบริการแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ทันกับความเปลี่ยนแปลงและสนองความต้องการของนิสิตนักศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคมมนุษย์ในปัจจุบัน

สรุปได้ว่า การจัดการบริการด้านกิจการนิสิตนักศึกษา คือสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอันเป็นพื้นฐานหลักของการจัดบริการเพื่อยุ่่งให้นักศึกษาได้พัฒนาในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและจิตใจ การจัดการบริการด้านกิจการนิสิตนักศึกษาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของนิสิตแต่ละคน และจะต้องสัมพันธ์กับนโยบายของมหาวิทยาลัย หลักสูตร วิธีการสอน ภาวะเยียบต่าง ๆ นอกจากนี้ควรจัดบริการให้ทั่วถึงสำหรับนิสิตนักศึกษาทุกคนอีกด้วย

### ความหมายของการแนะแนวอาชีพ

การแนะแนวอาชีพ (Career or Occupation Guidance) มีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันดังนี้

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2527 : 25 -27) ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพว่า หมายถึง "ข้อมูลทุกชนิดที่เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ และตำแหน่งต่าง ๆ ของงานที่จัดเตรียมไว้เฉพาะ ซึ่งสามารถจะใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อบุคคลที่กำลังเลือกอาชีพ" ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากความเข้าใจกันว่า "อาชีพ" ยังติดอยู่กับความหมายเก่า ๆ ที่เป็นเพียงสิ่งที่บุคคลทำหลังจากเรียนสำเร็จแล้วเท่านั้น ปัจจุบันความหมายของ "อาชีพ" ได้รวมเอาความหมายของชีวิตบุคคลทั้งชีวิต จัดเป็นวิธีการดำเนินชีวิต (Life Style) อย่างหนึ่ง คือมีการพัฒนาของชีวิต รวมทั้งกิจกรรมและการทำงานอยู่ตลอดชีวิต (Career Development) ตั้งแต่วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ จนถึงวัยชรา ซึ่งบุคคลจะต้องเปลี่ยนงานเปลี่ยนอาชีพ มีการตัดสินใจหลายครั้ง ดังนั้นการแนะแนวอาชีพในความหมายปัจจุบัน จึงเป็นงานที่ครอบคลุมและกว้างไกลไปในทุกช่วงของชีวิตมนุษย์ ไม่เฉพาะแต่ในวัยที่อยู่ในสถาบันการศึกษาเท่านั้น แต่จะรวมไปถึงการปรับตัวเข้ากับชีวิตการทำงานในวัยต่าง ๆ กันอีกด้วย จำเนียร ช่วงโชติ และคณะ (2524 : 167 - 168) ให้ความหมายของการแนะแนวอาชีพไว้ 2 ประเด็นคือ

1. เป็นกระบวนการช่วยบุคคลแต่ละคนเพื่อเลือกอาชีพ เตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ และ

เกิดความก้าวหน้าในอาชีพ โดยมีความสามารถรู้จักตนเอง มีการวางแผนอนาคต เพื่อเลือก และตัดสินใจในงานอาชีพด้วยตนเองอย่างฉลาดและให้ผลเป็นที่พึงพอใจ

2. เป็นการให้ข้อเสนอแนะประสบการณ์และคำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ หนึ่ง ๆ เพื่อเตรียมตัวบุคคลเข้าสู่อาชีพและความก้าวหน้าในอาชีพ

วัชร ทรัพย์มี (2523 : 3) ให้ความเห็นว่า การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการ ช่วยเหลือบุคคลในการเลือกอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ การเข้าทำงาน ตลอดจนการ ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง เพื่อให้ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพนั้น ๆ การช่วยเหลือบุคคลให้ เลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น นักแนะแนวจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการ เลือกอาชีพ ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้จากทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาการด้านอาชีพ นอกจากนั้นนักแนะแนวจะต้องช่วยผู้ที่รับบริการรู้จักตนเอง และมีความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน เช่น ลักษณะงาน ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับงานหรืออิทธิพลของอาชีพต่อชีวิตของบุคคล ประโยชน์ที่บุคคลจะได้รับจากอาชีพนั้น เพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพ การ เตรียมตัวประกอบอาชีพ เป็นการแสวงหาความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติ ตลอดจนต้องรู้ทั้ง แหล่งที่จะสมัครงาน วิธีการสมัคร และแนวโน้มหรือโอกาสที่จะเข้าทำงาน เพื่อให้ประสบ ความสำเร็จก้าวหน้าในอาชีพที่ได้เลือกสรรแล้ว เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นที่เยาวชนควรจะได้รับ การแนะแนวอย่างถูกต้อง

ทพวงมหาวิทยาลัย (2530 : 5) ได้ให้ความหมายการแนะแนวอาชีพว่า การแนะแนว อาชีพคือ การทำให้คนรู้จักตนเอง เข้าใจตนเอง เข้าใจคนอื่นและสิ่งแวดล้อมจนสามารถ ช่วยตนเอง ปรับตนเอง แก้ปัญหา วางแนวชีวิตและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ บรรลุเป้าหมาย ประสบความสำเร็จในชีวิต สามารถเลือกศึกษาและประกอบอาชีพที่มีฐานะ ทางสังคมตามสมควร มีความรับผิดชอบตัวเองได้อย่างสมบูรณ์ นอกจากนี้ นักการศึกษาไทยหลาย ท่านให้ความหมายการแนะแนวอาชีพสรุปได้ว่า เป็นกระบวนการช่วยให้บุคคลเกิดความก้าวหน้า มั่นคงในหน้าที่การงานเพื่อช่วยพัฒนาบุคคลตามเอกภาพ ตามความสนใจ และช่วยแก้ปัญหาที่ เกิดจากการประกอบอาชีพของบุคคลให้รู้จักโลกของอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวางในทุก ๆ ด้าน อย่างถูกต้องเหมาะสม สามารถปรับตนให้เข้ากับงานอาชีพ จนประสบความสำเร็จและมีความสุข

ในงานอาชีพของตน เข้าใจถึงสภาพปัจจุบันและแนวโน้มของตลาดแรงงานในอนาคต โดยการฝึกฝนอบรมหรือสัมผัสเกี่ยวข้องกับงานอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้เกิดทักษะหลังจากสำเร็จการศึกษา (พล แสงสว่าง. 2529 : 30; สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. 2527 : 51; วาภูมิ ธนวนิช. 2527 : 42; ปรีชา ทัพพะกุล ณ อยุธยา และวีรพจน์ เวชประสิทธิ์. 2527 : 69; ธนู แสงวงศ์ดี. 2524 : 3) นอกจากนั้นการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษายังเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเลือกอาชีพหรือการวางแผนอาชีพให้นักศึกษา ตั้งแต่แรกเข้าเป็นนักศึกษาจนกระทั่งสำเร็จการศึกษา เพื่อเตรียมตัวประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้าและเป็นแนวทางให้นักศึกษาสามารถตัดสินใจเลือกและเตรียมตัวเข้าสู่วิถีชีวิตการศึกษาและประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้าประสบความสำเร็จในการศึกษาและการประกอบอาชีพ สามารถทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและประเทศชาติ(Isaacson. 1970 : 10; Knowles. 1970 : 7; English and English. 1970 : 586; London. 1973 : 2; Packwood. 1977 : 371 - 372)

จากการทำความเข้าใจ "การแนะแนวอาชีพ" ของนักแนะแนวอาชีพหลายท่าน จึงอาจสรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพคือกระบวนการหรือวิธีการช่วยบุคคลให้รู้จักตนเองในด้านความถนัด ความสนใจ อุบิสัย ความสามารถ สติปัญญา รู้จักโลกของอาชีพในด้านลักษณะอาชีพ รายได้ ความก้าวหน้า ภารกิจที่ต้องทำ สิ่งแวดล้อมของงาน สวัสดิการ และมีการตัดสินใจที่เหมาะสมในด้านข้อมูลที่ต้องการ มีการวางแผนชีวิตอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

### ความมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ

แพควูด (Packwood. 1977 : 372 - 373) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพว่าเป็นการช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตทั้งด้านการศึกษาและอาชีพ โดยการให้คำปรึกษาและข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเรียน และประกอบอาชีพได้เหมาะสมตามความสนใจ ความเข้าใจ ความถนัด ความสามารถ ค่านิยม และความต้องการของตนเอง ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตเป็นบุคคลที่มีคุณภาพเหมาะสมตรงตามความต้องการของสายงานในอาชีพต่าง ๆ ของตลาดแรงงาน โดยเน้นการช่วยเหลือเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้คือ

1. ให้นักศึกษานักศึกษาและบัณฑิตสามารถวางแผนการศึกษาและการประกอบอาชีพได้
2. ช่วยนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตในการสำรวจสถาบันการศึกษาและแหล่งงาน
3. ช่วยให้นักศึกษานักศึกษาและบัณฑิตสามารถวางแผนการประกอบอาชีพได้สอดคล้องตาม

ความต้องการของตลาดแรงงาน

4. ติดตามผลการศึกษาและการประกอบอาชีพ ตลอดจนการนำความรู้ความสามารถไปใช้ในการประกอบอาชีพ และความสำเร็จในชีวิตการทำงานของนิสิตนักศึกษาและบัณฑิต

ทบวงมหาวิทยาลัย (2530 : 135) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ว่ามีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. เพื่อเพิ่มความเข้าใจตนเองให้แก่ นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อเพิ่มวุฒิภาวะทางอาชีพให้แก่ นิสิตนักศึกษา
3. เพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจของนิสิตนักศึกษา
4. เพื่อพัฒนาการวางแผนอาชีพให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง
5. เพื่อช่วยให้นักเรียนและเกิดความต้องการข้อมูลด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และสังคม

ที่ถูกต้อง

6. เพื่อช่วยเพิ่มประสบการณ์งานให้แก่ นิสิตนักศึกษา
7. เพื่อช่วยนิสิตนักศึกษาสำรวจหาแหล่งงานอาชีพ
8. เพื่อช่วยนิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่าเข้าสู่ตลาดแรงงาน
9. เพื่อร่วมมือกับสำนักงานของรัฐในการหางานให้นิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่า
10. เพื่อช่วยให้นักศึกษานักศึกษามองตามวัตถุประสงค์
11. เพื่อช่วยการประชาสัมพันธ์ให้แก่สถาบัน

สุปรินดา ญาณิรัตน์ (2531 : 2) ให้ความเห็นว่า จุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพ เพื่อช่วยให้นักศึกษารู้จักจนทหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และศึกษาค้นคว้าหาความสามารถ และคุณลักษณะต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของอาชีพนั้น ๆ ซึ่งจะ เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเลือกอาชีพ และช่วยให้นักศึกษาแต่ละคนได้รับและวิเคราะห์ข้อสนเทศทางอาชีพได้ถูกต้อง เพื่อนำมาพัฒนาความสนใจ ความคิด และให้มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตทุกอาชีพทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา ช่วยทำ

ทำให้เกิดการปรับตัวที่ดีในขณะทำงาน ท้าทายประสบความสำเร็จงานอาชีพ วัฒนา พัทธราวิช.  
(2531 : 123) ได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การแนะแนวอาชีพมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้  
บุคคลผู้ประสบปัญหาเกี่ยวกับอาชีพให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง และยอมรับสภาพ  
ความเป็นจริงเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ ความสนใจ ความถนัดของตนเองในการตัด  
สินใจเลือกอาชีพ เพื่อเป็นเป้าหมายในการประกอบอาชีพและเป็นแนวทางไปสู่ความสำเร็จงาน  
ชีวิตด้วย

จากจุดมุ่งหมายของการแนะแนวอาชีพดังกล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การแนะแนวอาชีพ  
จัดขึ้นเพื่อให้บุคคลได้รู้จักและเข้าใจสภาพที่แท้จริงของตนเอง ได้รับข้อมูลทางอาชีพที่เชื่อถือได้  
รู้จักตั้งเป้าหมายและเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม และสามารถปรับตัวให้เข้ากับงานที่ทำได้  
อย่างมีความสุข

### หลักสำคัญในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ

บุคคลที่ได้ศึกษาหรือทำงานตรงตามความถนัดและอุปนิสัย ย่อมมีความสุขและสามารถ  
ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฉะนั้นการแนะแนวอาชีพจึงไม่ใช่เพียงการหางานให้ผู้ว่างงาน  
เท่านั้น แต่ต้องเป็นการจัดบุคคลให้เหมาะสมกับงาน รวมทั้งเสริมสร้างเพิ่มพูนประสิทธิภาพ  
ในการทำงานอีกด้วย จึงได้มีการศึกษาและนักจิตวิทยาการแนะแนวหลายท่านกล่าวถึงหลัก  
สำคัญของการแนะแนวอาชีพดังนี้ วัชร ทรัพย์มี (2523 : 3 - 5) กล่าวถึงหลักในการดำเนินการ  
การแนะแนวอาชีพที่มีประสิทธิภาพที่ผู้ดำเนินการควรยึดเป็นแนวปฏิบัติดังนี้

1. การแนะแนวอาชีพเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากการแนะแนวอาชีพ  
มีหลักการที่จะช่วยให้บุคคลเลือกอาชีพและประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล ดังนั้น  
นักแนะแนวจำเป็นต้องรู้จักผู้รับบริการแต่ละคน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้านต่าง ๆ  
ได้แก่ ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ บุคลิกลักษณะ สุขภาพ ฐานะเศรษฐกิจ สังคม  
รอยวิธีศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ ใช้แบบทดสอบวัดสัมฤทธิ์ผล  
ทางการเรียน ความถนัด ความสนใจ หรือใช้แบบสอบถามต่าง ๆ เป็นต้น

2. การแนะแนวอาชีพยึดหลักสิทธิและเสรีภาพของบุคคล นักแนะแนวตระหนักในสิทธิ

และเสรีภาพของบุคคลในการที่จะเลือกอาชีพของตนเอง นักแนะแนวจะเป็นผู้ช่วยให้บุคคลรู้จักตนเองและอาชีพดีขึ้น เพื่อผู้รับบริการจะได้ตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยนักแนะแนวจะไม่เป็นผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจให้แก่ผู้รับบริการ

3. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่อง การที่จะเลือกอาชีพได้นั้น บุคคลจะต้องมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณตัดสินใจ โดยอาศัยหลักการวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน ซึ่งไม่ใช่สิ่งที่จะกระทำได้ง่ายในช่วงเวลาอันสั้น ดังนั้นการแนะแนวอาชีพ จึงต้องมีการวางโครงการระยะยาว เริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษาและจะต้องจัดดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ เป็นขั้นๆ เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย ตั้งแต่การส่งเสริมทัศนคติที่ดีในการประกอบอาชีพ สู่การจนถึงการวางโครงการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้เยาวชนสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม และปรับตัวให้มีความสุข มีความก้าวหน้าในการประกอบอาชีพที่เลือกแล้วนั้น

4. การแนะแนวอาชีพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเยาวชน เนื่องจากมีอาชีพใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น ดังนั้นเยาวชนควรมีโอกาสได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอาชีพเหล่านั้น นอกจากนี้สภาพการทำงานในปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูง เนื่องจากจำนวนหน่วยงานกับคนทำงานไม่สมดุลกัน ดังนั้นหน่วยงานต่าง ๆ จึงมีโอกาสดัดเลือกบุคคลที่ได้รับการฝึกหัดอบรมทางวิชาชีพนั้น ๆ เข้าทำงาน และบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงานสูง จะมีความมั่นคงในการทำงานมากกว่าคนที่มีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำกว่า ดังนั้นบุคคลที่ได้รับการศึกษาหรือฝึกอาชีพในสาขาวิชาชีพที่เหมาะสมกับตนเองย่อมมีโอกาสดำรงเลือกเข้าทำงานมากกว่า

5. ผู้ทำหน้าที่แนะแนวอาชีพต้องมีคุณสมบัติของนักแนะแนวที่ดี และได้รับการฝึกอบรมมาทางการแนะแนวโดยเฉพาะ ตลอดจนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม กล่าวคือ เป็นคนที่มีความจริงจัง มีเมตตา ใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความอบอุ่นเป็นมิตร มีความสุขุม และมีวิจารณญาณที่ดี

6. การเลือกอาชีพและประกอบอาชีพของบุคคลมีความสำคัญต่อบุคคลและประเทศชาติ

7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่จำเป็นต้องศึกษา ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะงาน สภาพการทำงาน รายได้ ความมั่นคงทางอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ คุณสมบัติในการประกอบอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนการเตรียมตัวสมัครงาน

8. การตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาทั่วไป ไม่เพียงแต่จะเห็นความสำคัญของวิชาการเฉพาะสาขาวิชาที่จะไปประกอบอาชีพเท่านั้น

9. การตัดสินใจเลือกอาชีพควรมีความยืดหยุ่น เนื่องจากการวางโครงการประกอบอาชีพ เป็นกระบวนการต่อเนื่องหลายปี ความเหมาะสมที่บุคคลจะเลือกอาชีพอาจเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาและสถานการณ์ เช่น ความเคลื่อนไหวของตลาดแรงงาน เป็นต้น ดังนั้นการตัดสินใจเลือกของบุคคลจึงควรมีความยืดหยุ่น เพราะแต่ละคนอาจมีความเหมาะสมที่จะประกอบอาชีพได้หลายอย่าง

10. การแนะแนวอาชีพต้องคำนึงถึงความต้องการด้านเศรษฐกิจ และโอกาสที่บุคคลจะได้งานทำด้วย

11. การแนะแนวอาชีพควรมีการประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษากับหน่วยงานภายนอก เช่น กรมแรงงาน บริษัทห้างร้าน และหน่วยงานต่าง ๆ

12. กิจกรรมแนะแนวอาชีพควรเป็นทั้งกิจกรรมที่จัดในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

13. การแนะแนวอาชีพไม่ได้มีจุดประสงค์เพียงช่วยให้บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพได้เท่านั้น แต่เป็นการช่วยให้บุคคลมีทัศนคติที่ถูกต้อง ปราศจากอคติ พิจารณาลักษณะต่าง ๆ โดยอาศัยเหตุผล ตลอดจนมีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และมีทักษะในการตัดสินใจและการทำงาน

ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพนั้น ผู้ดำเนินการจัดหรือผู้รับผิดชอบ จำเป็นต้องยึดหลักการดำเนินการที่สำคัญ ดังต่อไปนี้คือ (จาเนียร ช่วงโชติ และคณะ . 2524 : 168 - 176)

1. ต้องยึดถือว่าการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่จะต้องกระทำติดต่อกันเนื่องกันไปในชีวิตของแต่ละคน โดย

1.1 ให้แต่ละคนคุ้นเคยกับข้อมูล ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขและอาชีพหรือโลกของงานอย่างกว้างขวาง

1.2 เป็นการช่วยให้แต่ละคนได้ค้นหาหรือคิดวางแผนการเลือกอาชีพ และการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตัวเขา

1.3 เป็นการช่วยให้แต่ละคนแสวงหาวิธีการเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาทางอาชีพ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่งในชีวิตของเขา

2. การแนะแนวอาชีพหรือการเลือกอาชีพแก่นักศึกษานั้น จำเป็นต้องมีความเข้าใจนิสิตนักศึกษาอย่างลึกซึ้ง โดยอาศัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษานิสิตนักศึกษา กล่าวคือ ต้องศึกษาถึงคุณลักษณะ อุปนิสัย พฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาด้วยเครื่องมือและเทคนิคการแนะแนว ทั้งที่เป็นการทดสอบ และไม่ใช่วิธีการทดสอบ ซึ่งได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การใช้แบบสอบถาม การเขียนชีวประวัติ การประมาณค่า ฯลฯ

3. ในการบริการแนะแนวอาชีพให้แก่นักศึกษา ผู้จัดและผู้เกี่ยวข้อง จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งสถานศึกษาต่อหรือฝึกอาชีพ แหล่งสมัครงานและแหล่งที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ

4. ผู้จัดบริการแนะแนวอาชีพ ควรจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระดับ ประเภท และลักษณะงานอาชีพทั่วไป

5. ผู้จัดบริการแนะแนวอาชีพ ควรจะมีความรู้กว้างขวางเกี่ยวกับโลกของงานอาชีพ เช่น ในด้านความต้องการกำลังคนในปัจจุบัน แนวโน้มเกี่ยวกับความต้องการในอนาคต แนวโน้มของการมีงานทำหรือความต้องการแรงงาน การเพิ่มของประชากรและแรงงาน การมีงานทำ การว่างงานและการหางานระดับต่าง ๆ ตลอดจนสภาพการขาดแคลนกำลังคนในด้านวิชาชีพต่าง ๆ เช่น ด้านอุตสาหกรรมและบริการ เกษตรกรรม แพทย์ พยาบาล นักบริหาร วิศวกร เป็นต้น

6. ควรจัดให้มีการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเลือกอาชีพแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อจะช่วยให้นิสิตนักศึกษาเรียนรู้ที่จะเข้าใจตัวเอง จุดเด่น จุดด้อย และศักยภาพที่มีอยู่ในตัว สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง หลักที่ควรยึดถือก็คือ การตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นความรับผิดชอบโดยตรงของตัวนักศึกษาเอง ผู้แนะแนวไม่มีสิทธิ์ที่จะไปตัดสินใจเลือกอาชีพให้นักศึกษา เพียงแต่ทำหน้าที่ช่วยให้นักศึกษาได้ตัดสินใจอย่างฉลาดเท่านั้น

7. การแนะแนวอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของโครงการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ที่บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาทุกคนต้องมีส่วนร่วมด้วย มิใช่เป็นความรับผิดชอบของผู้แนะแนวแต่เพียงฝ่ายเดียว แต่ควรมีผู้อำนวยการหรือผู้บริหารระดับสูง เช่น รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา หรือผู้ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา ำให้การส่งเสริมและสนับสนุนมากกว่าที่จะเป็นความรับผิดชอบของผู้แนะแนวหรือกลุ่มของผู้แนะแนว โดยเฉพาะ

ผู้บริหารดังกล่าวจะเป็นจักรกลสำคัญยิ่งของการแนะแนว ซึ่งควรมีความรู้เรื่องกิจกรรมต่าง ๆ ในการแนะแนวอาชีพ ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ วิธีการติดต่อกับวิทยากร และแหล่งที่จะติดต่อขอความร่วมมือจากวิทยากรมากพอสมควรอีกด้วย

8. ในการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ควรมีคณะกรรมการร่วมกันวางโครงการหรือแผนปฏิบัติงานรายละเอียดตลอดทั้งปี โดยในการวางโครงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นั้น ควรมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์โดยเฉพาะ มีวิธีดำเนินงานเป็นขั้นตอน กำหนดระยะเวลาดำเนินงาน มีผู้ช่วยร่วมปฏิบัติงานหรือผู้รับผิดชอบ มีงบประมาณค่าใช้จ่ายและกำหนดวิธีการประเมินผลรวมทั้งระบุผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ นั้นด้วย

9. ความสมบูรณ์ในเรื่องหลักและวิธีการของบริการแนะแนวอาชีพ บริการแนะแนวอาชีพจะได้ผลสมบูรณ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ต้องประกอบด้วยหลักและวิธีการเป็นขั้นตอนดังนี้

- 9.1 การให้ข้อมูลสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ (Occupational Information)
- 9.2 การให้คำปรึกษาในการเลือกอาชีพ (Vocational Counseling)
- 9.3 การหาวิธีให้นิสิตนักศึกษาเตรียมตัวหรือสำรวจอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้เกิดทักษะเบื้องต้นในวิชาชีพ (Vocational Preparation and Exploration)
- 9.4 การจัดวางตัวนิสิตนักศึกษาเข้าสู่งานอาชีพ (Vocational Placement)
- 9.5 การแนะแนวในการปรับตัวให้เข้ากับงานและเพื่อนร่วมงาน (Vocational Adjustment)

10. ความช่วยเหลือของอาจารย์และบุคลากรแนะแนวหรือผู้ให้คำปรึกษาที่มีต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษา บุคลากรแนะแนวอาชีพควรช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่อไปนี้

- 10.1 มีความเข้าใจตนเองในแง่ของเป้าหมาย สัมฤทธิ์ผลทางการศึกษา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ ทักษะและบุคลิกภาพ
- 10.2 มีความเข้าใจถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของตน
- 10.3 มีความเข้าใจว่า มีการฝึกอบรมอย่างไรที่จะพัฒนาความรู้ ทักษะและพฤติกรรมที่จำเป็นต่อความก้าวหน้าในงานอาชีพประเภทหนึ่ง ๆ และมีความรู้อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับสถาบันการศึกษา หลักสูตร ฯลฯ ที่จะให้การฝึกอบรมที่ดีที่สุดสำหรับอาชีพแต่ละประเภท

10.4 มีความเข้าใจอย่างกว้างขวางในวงการอาชีพโดยทั่วไป และพยายามทำความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในประเภทอาชีพที่ประสงค์จะประกอบการต่อไป

10.5 มีความสามารถในการเลือกและตัดสินใจเลือกอาชีพอย่างถูกต้องด้วยตนเอง โดยผ่านกระบวนการให้คำปรึกษาจากอาจารย์และบุคลากรแนะแนวอาชีพหรือผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

สำเนาว่า ขจรศิลป์ (2530 : 21 - 24) ให้ข้อเสนอแนะว่า การจัดบริการแนะแนวอาชีพในสถานบันการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษา ผู้ดำเนินการจัดหรือผู้รับผิดชอบจำเป็นต้องมีหลักการสำคัญ ๆ ที่ควรยึดถือเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดบริการแนะแนวอาชีพให้มีประสิทธิภาพดังนี้

#### 1. การแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง

การที่บุคคลจะเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่สำคัญสามประการคือ

1.1 บุคคลจะต้องรู้จักตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ในด้านที่เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพ ความสามารถ ความถนัด และค่านิยม เป็นต้น

1.2 บุคคลต้องมีความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน คือ รู้ว่าในสังคมที่ตนอาศัยอยู่มีอาชีพอะไรอยู่บ้าง บุคคลจะต้องมีความรู้อย่างละเอียดถี่ถ้วนเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่ตนสนใจ และนอกจากนั้นจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงานอีกด้วย

1.3 บุคคลจะต้องมีระดับวุฒิภาวะที่สูงพอที่จะสามารถวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพได้อย่างดี และสามารถใช้วิจารณญาณตัดสินใจเลือกอาชีพ โดยใช้หลักการวิเคราะห์ตนเองและการวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน

2. การจัดบริการแนะแนวอาชีพนั้น ผู้ให้บริการจำเป็นต้องเข้าใจผู้รับบริการและต้องให้ผู้รับบริการเข้าใจตัวเองอย่างลึกซึ้ง ดังนั้นการจัดบริการแนะแนวอาชีพ จำเป็นต้องมีแบบทดสอบและแบบสำรวจชนิดต่าง ๆ ที่มีคุณภาพดีไว้ใช้ทดสอบ หรือสำรวจบุคลิกภาพของผู้รับบริการ เพื่อให้ผู้ให้บริการได้ทราบและเข้าใจผู้ขอรับบริการได้อย่างลึกซึ้ง และเพื่อให้ผู้ขอรับบริการได้มีความรู้และความเข้าใจตนเองมากขึ้น การรู้จักตนเองอย่างดีพอจะทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกอาชีพได้ดียิ่งขึ้น

3. การจัดบริการแนะแนวอาชีพ จำเป็นต้องมีข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพที่ทันต่อเหตุการณ์ที่มีปริมาณมากและมีความถูกต้องดี ข้อมูลด้านการศึกษา เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับสูงในประเทศและต่างประเทศ ข้อมูลด้านอาชีพ เช่น ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ แนวโน้มและความต้องการคนในอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน ตลอดจนปริมาณคนที่ต้องการทำงานทั้งในสาขาอาชีพต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้จัดบริการแนะแนวอาชีพจำเป็นต้องจัดห้องสมุดอาชีพที่มีคุณภาพไว้บริการผู้ที่ต้องการทราบข้อมูลด้านการศึกษาและอาชีพด้วย

4. การแนะแนวอาชีพส่งเสริมให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเอง โดยควรยึดหลักว่าบุคคลมีความสามารถในการใช้วิจารณญาณเพื่อตัดสินใจด้วยตนเองได้ ถ้าได้รับความช่วยเหลือที่เหมาะสม ผู้รับบริการโดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่มีความสามารถในการตัดสินใจเลือกอาชีพ แต่ยังขาดข้อมูลด้านอาชีพ ซึ่งเมื่อได้รับข้อมูลด้านอาชีพละเอียดแล้ว เขาจะสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ด้วยตนเอง

5. การตัดสินใจเลือกอาชีพควรมีความยืดหยุ่น เนื่องจากการเลือกอาชีพ เป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลากหลายปี ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับตลาดแรงงานอาจเปลี่ยนแปลงได้ นอกจากนั้นบุคคลยังมีความสามารถที่จะประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมได้มากกว่าหนึ่งอย่าง การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลจึงต้องมีความยืดหยุ่น เพราะเมื่อบุคคลตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่งแล้ว อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าสภาพการณ์ต่าง ๆ ในสังคมเปลี่ยนแปลงไป

6. การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพเป็นสิ่งจำเป็น เพราะบุคคลจะต้องเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพที่ทำได้เลือกแล้ว จึงจะสามารถประกอบอาชีพนั้นได้ การเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพเป็นการพัฒนาบุคคลทางด้านวิชาชีพ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ นักแนะแนวและอาจารย์ที่ปรึกษาด้านวิชาการ จะต้องช่วยให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาวิชาการแขนงต่าง ๆ ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อช่วยให้นักศึกษาเป็นคนที่สมบูรณ์ และมีความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

7. การแนะแนวอาชีพเป็นงานของบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบันการศึกษา เนื่องจากบริการแนะแนวอาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาของสถาบัน ดังนั้นบุคลากรทุกฝ่ายในสถาบัน

อุดมศึกษาควรมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวอาชีพของสถาบัน ผู้บริหารทั้งฝ่ายกิจการนิสิต นักศึกษาและฝ่ายวิชาการ จะต้องร่วมมือกันวางแผนและดำเนินการให้ระบบการแนะแนวอาชีพ มีประสิทธิภาพ ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษากับคณะวิชาต่าง ๆ จะต้องมีการประสานงานและมีความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ให้นักแนะแนวและอาจารย์ที่ปรึกษาได้ร่วมมือกันช่วยนิสิต นักศึกษาในการเลือกอาชีพ และเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ หน่วยงานอื่น ๆ ของสถาบัน ก็มีส่วนสำคัญในการช่วยส่งเสริมสนับสนุนงานแนะแนวอาชีพของสถาบัน ในด้านการติดต่อ ประสานงาน การจัดสรรงบประมาณของโครงการแนะแนวอาชีพ จึงอาจกล่าวได้ว่าโครงการแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาทั้งหมดได้ก็ด้วยความร่วมมืออย่างจริงจังของบุคลากรทุกฝ่ายของสถาบัน

8. ควรจัดบริการแนะแนวอาชีพที่มีความสมบูรณ์ บริการแนะแนวอาชีพจะมีประสิทธิภาพได้ก็จะต้องมีบริการและกระบวนการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- 8.1 บริการสนเทศเกี่ยวกับอาชีพ
- 8.2 มีบริการทดสอบทางอาชีพ
- 8.3 มีบริการให้คำปรึกษาทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม
- 8.4 มีการเก็บรวบรวมระเบียบนสขสมของนิสิตนักศึกษา
- 8.5 มีกระบวนการพัฒนานิสิตนักศึกษาที่มีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ
- 8.6 มีบริการจัดหางานให้นิสิตนักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา
- 8.7 มีการติดตามประเมินผลศิษย์เก่า

9. ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกสถาบัน การบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันมีความจำเป็นต้องมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ระหว่างบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันอื่น ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ กรมแรงงาน บริษัทห้างร้าน เป็นต้น

ลอยด์ (Lloyd, 1953 : 83 - 145) ได้ชี้ประเด็นสำคัญของบริการแนะแนวอาชีพว่าเป็นบริการที่ช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษาได้เลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสามารถของตนเอง ช่วยเหลือให้เลือกสาขาวิชาเรียนได้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพต่าง ๆ

ในตลาดแรงงาน ทั้งนี้โดยมีการจัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพ จัดโครงการปรับปรุงทักษะในการประกอบอาชีพ และจัดการวางตัวนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมกับสายงานของอาชีพต่าง ๆ ำให้แกฝ่ายนายจ้าง ซึ่งในการให้บริการแนะแนวอาชีพดังกล่าวควรจัดบริการต่าง ๆ ดังนี้ไว้ ได้แก่ บริการให้คำปรึกษาการศึกษาและอาชีพ บริการทดสอบเชิงจิตวิทยา บริการจัดหางานและบริการห้องสมุดอาชีพ โดยจัดำให้นิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่าสมัครเป็นสมาชิกของบริการแนะแนวอาชีพ จัดทำระเบียบนิสิต จัดทำการวิจัยและประเมินผลการทำงานจัดบริการแนะแนวอาชีพ และมีการติดต่อประสานงานด้านอาชีพระหว่างสถาบันกับฝ่ายนายจ้าง และเนื่องจากบริการแนะแนวอาชีพเป็นบริการที่จัดขึ้นภายนอกห้องเรียน เพื่อช่วยำให้นิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่ามีความพร้อมด้านวิชาการ ความถนัด และความสามารถในการประกอบอาชีพโดยสามารถทดสอบและสำรวจได้จากแบบทดสอบเชิงจิตวิทยาและแบบสำรวจเชิงจิตวิทยา ซึ่งทำทำให้ทราบถึงปัญหาด้านอารมณ์ สังคม การศึกษา และการประกอบอาชีพ เพราะฝ่ายนายจ้างต้องการทราบข้อมูลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาจ้างงานด้วย นอกจากข้อมูลเหล่านี้แล้วฝ่ายนายจ้างยังต้องการทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการทำกิจกรรมพิเศษของสถาบัน การทำงานพิเศษและการฝึกงานพิเศษทั้งภายในและภายนอกสถาบันขณะเป็นนิสิตนักศึกษาของผู้สมัคร และรายงานด้านสุขภาพร่างกายของผู้สมัครอีกด้วย ธิมส์ และเคิร์ก (Thomas and Kirk. 1970 : 315 - 325) ำให้ความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวอาชีพในระดับอุดมศึกษาว่า เป็นการช่วยเหลือำให้นิสิตนักศึกษาสามารถเตรียมตัวำมีความพร้อมที่จะเข้าสู่โลกของงานทั้งในด้านความรู้ ความถนัด ความสามารถ ประสบการณ์ บุคลิกภาพและจิตใจ ต้องได้รับความร่วมมือในการดำเนินงานจัดบริการจากบุคคลทุกฝ่ายของสถาบัน ซึ่งไม่เจาะจงเฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือบุคคลจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น นอกจากนี้การจัดบริการแนะแนวอาชีพต้องมีการติดต่อประสานงานกับบริการต่าง ๆ ทั้งในส่วนของงานบริการแนะแนวอาชีพและงานอื่น ๆ โดยการติดต่อกันทางโทรศัพท์ การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล และการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เป็นต้น ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันคือ เพื่อทำการวิจัยหาแหล่งงานที่ต้องการจ้างงานผ่านการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย ประชาสัมพันธ์ำให้หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาคราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับสถาบัน นิสิตนักศึกษา และบัณฑิตของสถาบันจัดหางานชั่วคราวหรืองานพิเศษและงานประจำให้แก่ นิสิตนักศึกษาและบัณฑิต

ช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตได้รับโอกาสในการจ้างงานจากฝ่ายนายจ้าง ช่วยเหลือให้นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตได้มีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความพร้อม สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน และเป็นสื่อกลางในการติดต่อประสานงานด้านอาชีพระหว่างสถาบันกับฝ่ายนายจ้าง

### ความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวอาชีพ

ในสภาวะที่คนล้นงานและยังมองไม่เห็นทางว่าจะแก้ปัญหา ซึ่งจะทวีความรุนแรงขึ้นทุกปี ใดอย่างใด มหาวิทยาลัยต่างเห็นความสำคัญที่จะต้องช่วยเหลือนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัย ในการแข่งขันกับผลิตผลของสถาบันอื่นในตลาดแรงงาน ประกอบกับภาวะว่างงานของบัณฑิตเป็น ปัญหาในระดับชาติ หน่วยงานของรัฐหลายแห่งได้ร่วมมือกันหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้นรัฐบาล จึงได้มีนโยบายส่งเสริมและให้การสนับสนุนในการพัฒนาโครงการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้บริการแก่นิสิตนักศึกษารดยให้สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยทุกแห่งจัดตั้งหรือพัฒนาบริการจัดงานขึ้นในปี พ.ศ. 2527 (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 49) และเพื่อเป็นการกระตุ้นให้มีการจัดตั้งบริการนี้ขึ้น ทบวงมหาวิทยาลัยจึงตั้งหน่วยงานขึ้นมาทำหน้าที่ประสานงาน และเป็นหน่วยกลางรับและแจกข้อมูลเกี่ยวกับการหางาน ตลอดจนจัดทำข่าวสารและตำแหน่งว่างให้แก่มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาในสังกัด ในการดำเนินการนี้ จะมีการประสานงานในด้านรับส่งข้อมูลกับหน่วยงานของสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ และสภาการศึกษาแห่งชาติ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 6)

สำเนาว่า ขจรศิลป์ (2530 : 3 - 5) ให้ความเห็นว่าบริการแนะแนวอาชีพมีความจำเป็นและมีความสำคัญต่อนิสิตนักศึกษาและสถาบันอุดมศึกษาเป็นอย่างมากด้วยเหตุผลดังนี้

1. เกี่ยวกับนิสิตนักศึกษา นิสิตนักศึกษาบางคนเมื่อสมัยเป็นนักเรียนยังไม่มีแนวความเข้าใจตนเองดีพอด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น อาจตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเรียนโดยไม่มีแนวความเข้าใจตัวเองและไม่เข้าใจอาชีพดีพอ เมื่อเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาแล้วก็อาจจะไม่ชอบสาขาวิชาดังกล่าว นิสิตนักศึกษาบางคนอาจจะเลือกสาขาวิชาเอกตามเพื่อนหรือบางคนเลือกสาขาวิชาที่เป็น การเตรียมตัวประกอบอาชีพเช่นเดียวกับบิดาหรือมารดา นิสิตนักศึกษามบางคนอาจเลือกสาขาวิชา

ในตอนที่ยังมีภาวะไม่สูงพอ จึงขาดความเข้าใจตนเองและอาชีพ ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องมีบริการแนะแนวอาชีพ เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ย้ายไปเรียนในสาขาวิชาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตน ดังนั้นมหาวิทยาลัยบางแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น จึงเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ย้ายสาขาวิชาหรือคณะได้พอสมควร

2. เกี่ยวกับข้อมูลด้านตลาดแรงงาน เนื่องจากตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้อุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ของแต่ละสาขาวิชาเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การที่นักศึกษาต้องใช้เวลาเรียนอีก 4-6 ปี ในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งระหว่างนั้นภาวะการของตลาดแรงงานอาจเปลี่ยนแปลงได้ ความต้องการแรงงานในสาขาวิชาชีพที่นักศึกษาเลือกอาจลดน้อยลง ในขณะที่มีผู้สำเร็จการศึกษานในสาขานั้น ๆ มาก นักศึกษาจึงไม่สามารถหางานทำได้ การแนะแนวอาชีพจึงมีส่วนช่วยให้นักศึกษาทราบปัญหาดังกล่าว และช่วยให้นักศึกษาปรับแผนการเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานได้

3. เกี่ยวกับนักศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา จากการศึกษาภาวะการหางานทำของบัณฑิต ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้ทำการศึกษาเป็นประจำทุกปีพบว่า ประมาณร้อยละ 93 ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีต้องการประกอบอาชีพ และประสบปัญหาในการหางานทำ ปัญหาที่สำคัญคือ การไม่ทราบแหล่งงานและสอบเข้าทำงานไม่ได้ ซึ่งการบริการแนะแนวอาชีพ โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับบริการจัดหางาน (Placement Services) จะช่วยให้นักศึกษาได้ทราบแหล่งงาน มีความสามารถและทักษะในการกรอกใบสมัครงาน การสอบข้อเขียนและการสอบสัมภาษณ์ ดังนั้นการติดต่อกับผู้จ้างงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนของบริการจัดหางานจึงเป็นการช่วยให้นักศึกษาสามารถหางานทำได้มากขึ้น ก่อให้เกิดความผูกพันระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับผู้สำเร็จการศึกษา และยังก่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงาน องค์กร บริษัท ห้างร้าน อันจะเกิดประโยชน์โดยตรงแก่สถาบันอุดมศึกษาได้แก่ 1. ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายต่าง ๆ ในด้านเงินอุดหนุนการวิจัยทุนการศึกษา เป็นต้น ส่วนประโยชน์ทางอ้อมก็คือ การได้ทราบถึงความต้องการผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงแผนการรับนิสิตนักศึกษาและหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การปรับปรุงแผนการศึกษา และหลักสูตรดังกล่าว ย่อมทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอันจะมีผลต่อไปถึงเกียรติและศักดิ์ศรีต่อสถาบันอีกด้วย การแนะแนวอาชีพจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการช่วยให้บุคคลเกิดความกระตือรือร้นในการเลือกอาชีพ เพื่อให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของเขาให้มากที่สุด ซึ่งผลก็คือการมีความพึงพอใจในงานอาชีพ และทำประโยชน์ให้กับสังคมได้มากที่สุด เพราะการแนะแนวอาชีพในปัจจุบันนี้หมายถึง กระบวนการชี้แนะ เพื่อช่วยเหลือและส่งเสริมให้ทรัพยากรมนุษย์ของสังคมได้มีวิถีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และมีความพึงพอใจในงานนั้น อันสอดคล้องกับความรู้และทักษะที่ได้ฝึกฝนมา โดยศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ในเรื่องการอาชีพ การติดตามผล และประเมินผลสถานการณ์การทำงานและการวางแผนของผู้มีการศึกษา เพื่อนำไปใช้ประกอบการกำหนดเป้าหมายในการรับนิสิตนักศึกษาของสถาบันการศึกษานั้น ๆ ใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียน และใช้ประกอบการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่กันไปด้วย

### ขอบข่ายการจัดบริการแนะแนวอาชีพ

ขอบข่ายของงานแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษานี้ นวลศิริ เปารรหิตย์ (2528 : 14) ได้แบ่งขอบข่ายงานแนะแนวอาชีพออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้คือ 1) บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ 2) โครงการเผยแพร่ความรู้ทางอาชีพ 3) บริการทดสอบและวัดผล 4) บริการจัดหางาน 5) บริการรวบรวมข้อมูลและห้องสมุดอาชีพ ซึ่งขอบข่ายงานแนะแนวอาชีพดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับที่ สาเนาวิ ขจรศิลป์ (2530 : 24) ได้กำหนดไว้ว่าควรประกอบด้วยบริการดังต่อไปนี้คือ 1) บริการสนเทศด้านอาชีพ 2) บริการรวบรวมระเบียบสะสมของนักศึกษา 3) บริการทดสอบ 4) บริการให้คำปรึกษา 5) บริการจัดหางาน 6) บริการติดตามและประเมินผล

นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการส่งเสริมงานแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา ได้กำหนดขอบข่ายงานแนะแนวอาชีพตามความเห็นของคณะกรรมการ

แนะแนวและให้คำปรึกษาด้านอาชีพของทบวงมหาวิทยาลัย โดยให้หน่วยงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติในบริการต่อไปนี้ (ทบวงมหาวิทยาลัย. 2528 : ไม่มีเลขหน้า) 1) บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ 2) บริการทดสอบทางอาชีพ 3) บริการจัดหางาน 4) บริการห้องสมุดอาชีพ

### วิธิตำเนินการจัดบริการแนะแนวอาชีพ

การจัดดำเนินการบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยบริการในด้านต่าง ๆ ดังนี้

บริการสนเทศทางอาชีพ เป็นบริการให้ข่าวสารและความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ เช่น แนวทางการศึกษาต่อในสถาบันต่าง ๆ วิธีเรียนที่ดี อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ลักษณะของงานอาชีพ แหล่งอาชีพ วิธีการตัดสินใจเลือกอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต วิธีสมัครงานและข้อแนะนำในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

คมเพชร จิตรสุภกุล (2522 : 33) กล่าวว่า บริการสนเทศด้านอาชีพ จัดเป็นบริการการให้ข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ทั้งเป็นประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับงานและตำแหน่งหน้าที่ในการประกอบอาชีพ โลกของงานอาชีพต่าง ๆ การรับบุคคลเข้าทำงาน สถานภาพของการทำงาน การให้สิ่งตอบแทนความก้าวหน้า ความต้องการแรงงานในปัจจุบันและอนาคต และการแนะแหล่งที่จะได้รับข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่องานสุจริตทุกชนิด ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษและการศึกษาต่อ บริการข้อมูลด้านอาชีพที่สถาบันอุดมศึกษาควรจัดทำมี ได้แก่

1. ห้องสมุดอาชีพ (Career Library) เป็นแหล่งให้บริการเกี่ยวกับข่าวสารหรือข้อมูลด้านอาชีพในแง่มุมต่าง ๆ การจัดบริการสนเทศโดยการจัดห้องสมุดอาชีพมีข้อดีหลายประการ คือ ประการแรก ห้องสมุดอาชีพที่จัดเอกสารและข่าวสารด้านอาชีพรวมไว้ด้วยกันทำให้สามารถจัดข้อมูลด้านอาชีพไว้เป็นหมวดหมู่ และง่ายต่อการจัดเก็บข้อมูล ประการที่สอง การเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะห้องสมุดทำให้เกิดความสะดวกสบายในการใช้ข้อมูล และประการสุดท้าย ห้องสมุดอาชีพเป็นแหล่งข้อมูลด้านอาชีพที่มีทั้งปริมาณและคุณภาพ ทำให้สามารถจัดบริการข้อมูลด้านอาชีพให้

แก่นักเรียน นิสิตนักศึกษา และครูอาจารย์อย่างทั่วถึง อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการแนะแนวการศึกษาและอาชีพอย่างแท้จริง

### 1.1 วัตถุประสงค์โดยทั่วไปของการจัดห้องสมุดอาชีพมีดังนี้

1.1.1 เพื่อรวบรวม ประเมินผล และแจกจ่ายข้อมูลด้านอาชีพที่ถูกต้อง และทันสมัย

1.1.2 เพื่อให้นักเรียน นิสิต นักศึกษาได้ใช้ข้อมูลด้านอาชีพเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพและการวางแผนชีวิต

1.1.3 เพื่อให้ครู อาจารย์ และนักแนะแนวได้ใช้ข้อมูลด้านอาชีพเพื่อการสอนและการให้คำปรึกษา

1.1.4 เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านอาชีพ เช่น จำนวนและคุณภาพของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานต้องการ ำให้กับฝ่ายบริการของสถาบันเพื่อปรับปรุงหลักสูตร

1.1.5 เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งงานที่ว่างสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาและสำหรับนักเรียน นิสิตนักศึกษา เพื่อหาประสบการณ์ในการทำงานและรายได้พิเศษ

1.1.6 เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านอาชีพให้แก่ชุมชนและหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

1.1.7 เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลด้านการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการศึกษาต่อของนักเรียน นิสิตนักศึกษา ครู และอาจารย์

### 1.2 ห้องสมุดอาชีพที่ทันสมัยโดยทั่วไป ควรมีลักษณะดังนี้

1.2.1 ควรมีบรรณารักษ์ซึ่งมีความรู้ในด้านการแนะแนวอาชีพและมีมีความรู้ในวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นผู้บริหารงาน

1.2.2 ควรมีการจัดบริการเพื่อความสะดวกในการใช้ห้องสมุด

1.2.3 ควรมีวิธีจัดหนังสือและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ แบบหิ้งเปิด เพื่อสะดวกในการใช้

1.2.4 ควรมีบริการแก่ผู้อ่าน เช่น บริการตอบคำถาม ช่องค้นคว้า และการแนะนำการใช้อุปกรณ์สนเทศที่สนศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น

1.2.5 ควรมีงบประมาณเป็นประจำทุกปี

1.2.6 ควรมีอุปกรณ์วัสดุทัศนศึกษา เช่น สไลด์อาชีพ วีดีโอ

1.3 ห้องสมุดอาชีพโดยทั่วไป ควรมีข้อมูลด้านอาชีพดังนี้

1.3.1 ลักษณะอาชีพ ได้แก่ ข้อมูลรายละเอียดของอาชีพแต่ละอาชีพ เช่น ลักษณะของงาน สภาพแวดล้อมของงาน คุณสมบัติของผู้ทำงาน รายได้ ความก้าวหน้า และแนวโน้มความต้องการคนในอาชีพนั้น ๆ เป็นต้น

1.3.2 แนวโน้มของตลาดแรงงานในแต่ละอาชีพ เนื่องจากแนวโน้มของตลาดแรงงานในแต่ละอาชีพ มีความสำคัญต่อการเลือกอาชีพและการวางแผนประกอบอาชีพ ของนักเรียน นิสิตนักศึกษา

1.3.3 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ ข้อมูลที่เกี่ยวกับอาชีพ ข้าราชการ ทหารและข้าราชการตำรวจ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่สามารถให้ข้อมูลแต่ละอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา ประกาศตำแหน่งว่าง ข้อมูลที่เกี่ยวกับทักษะในการหางาน และอุปกรณ์วัสดุทัศนศึกษา

2. จัดวันอาชีพ (Career Day) เพื่อเสนอข้อมูลหรือรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพ โดยเชิญผู้แทนจากวงการอาชีพต่าง ๆ หรือตัวแทนนายจ้างมาพบปะกับนักศึกษาที่มีความสนใจทำงานกับหน่วยงานนั้น ๆ การพบปะระหว่างนักศึกษาและตัวแทนนายจ้างอาจออกมาในรูปของการอภิปรายชี้แจงหรือตอบคำถามให้ผู้สนใจทราบเกี่ยวกับกิจการในบริษัท ความต้องการแรงงาน ตลอดจนรายละเอียดต่าง ๆ ที่นักศึกษาต้องการทราบเกี่ยวกับหน่วยงานนั้น

3. การจัดรูปแบบวิชาเสริมหลักสูตรระยะสั้น (Career Workshop) เป็นการจัดหลักสูตรสั้น ๆ เกี่ยวกับเรื่องอาชีพที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา เช่น หลักสูตรเกี่ยวกับการตัดสินใจหางานทำ เทคนิคการสัมภาษณ์ การเข้าใจตนเอง เป็นต้น หลักสูตรดังกล่าวอาจทำในรูปการบรรยายหรือปฏิบัติการเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ วิชาเสริมเหล่านี้อาจมีหรือไม่มีหน่วยกิตรับรองก็ได้ ในบางสถาบันอาจสอนควบคู่ไปกับวิชาอื่น ๆ และผู้สอนที่อาจจะเป็นบุคลากรฝ่ายแนะแนวได้

4. การติดต่อแหล่งงานเพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสดูหาประสบการณ์ทำงาน

(Experiential Education) ฝ่ายแนะแนวต้องรู้จักหน่วยงานทั้งของเอกชน รัฐบาลหรือ รัฐวิสาหกิจ หรือแหล่งงานที่มีศิษย์เก่าทำงานอยู่ ที่จะสามารถรับเป็นสถานที่ฝึกงานให้กับนักศึกษา ปัจจุบันที่ต้องการหาประสบการณ์การทำงานก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาส สัมผัสกับงานจริง ๆ และเรียนรู้ว่าอาชีพที่เขาต้องการโดยสภาพความเป็นจริงเป็นอย่างไร ซึ่งจะ เป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์มากต่อการทำงานในอนาคต

5. ติดตามหน่วยราชการและเอกชนเพื่อรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพ การที่จะได้ข้อมูล ทันสมัยและรู้ถึงแนวโน้มความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน ฝ่ายแนะแนวจำเป็นต้องติดต่อ ประสานงานอย่างใกล้ชิดกับกรมกองในกระทรวงต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลด้านอาชีพ รวมทั้ง เอกสารทางอาชีพและตำแหน่งงานที่เปิดรับสมัคร ซึ่งจะต้องทำต่อเนื่องรวดเร็วตลอดเวลาเพื่อ ช่วยในการหางานทำ

การบริการสนเทศทางอาชีพ เป็นบริการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อเสนอข้อมูลข่าวสาร และความรู้ด้านการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพต่าง ๆ โดยทั่วไปอย่างกว้างขวาง เช่น ลักษณะ งาน ความก้าวหน้า รายได้ คุณสมบัติพื้นฐานของผู้ประกอบอาชีพแต่ละประเภท ข้อดีและข้อเสีย ของแต่ละอาชีพ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ในเรื่องอาชีพอย่างกว้างขวาง สร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สุจริต และการทำงานโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดนิทรรศการให้นักศึกษาได้สัมผัสผู้ ประกอบอาชีพต่าง ๆ โดยตรง จัดทัศนศึกษา ดูงานในกิจการบริษัทห้างร้านอุตสาหกรรมต่าง ๆ การจัดวันอาชีพและให้นักศึกษาได้สัมผัสอาชีพต่าง ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยี เช่น สไลด์ เทป วีดีโอ เป็นต้น

นวลศิริ เปาริทธิย์ (ทบทวนมหาวิทยาลัย. 2527 : 31 - 33; อ้างอิงมาจาก นวลศิริ เปาริทธิย์. ม.บ.ป.) ได้เน้นถึงความสำคัญของการรวบรวมข้อมูลทางอาชีพ (Information Gathering) ว่าเป็นหัวใจสำคัญยิ่งต่อบริการแนะแนวอาชีพ ข้อมูลทางอาชีพหมายถึงลักษณะ ของงานอาชีพต่าง ๆ แนวโน้มทางอาชีพความก้าวหน้า เงินเดือน สวัสดิการ ฯลฯ รวมทั้งข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ ที่สำคัญข้อมูลต้องทันสมัยอยู่เสมอ และหน่วยงาน แนะแนวอาชีพต้องเป็นผู้จัดหาและจัดเป็นระบบควบคู่กับการให้บริการแนะแนวอาชีพ ทบทวน มหาวิทยาลัย (2530 : 66 - 71) ำให้ข้อเสนอเพิ่มเติมว่า บริการห้องสมุดอาชีพ (Career

Library Services) เป็นบริการเพื่อรวบรวม ประเมิน และแจกจ่ายข้อมูลด้านอาชีพที่ถูกต้อง ทันสมัย เพื่อให้ผู้รับบริการได้ใช้ข้อมูลด้านอาชีพในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพและการวางแผนชีวิต (Life Planning) เป็นแหล่งข้อมูลด้านอาชีพ เช่น จำนวนและคุณภาพของบัณฑิตที่ตลาดแรงงานต้องการให้กับฝ่ายบริหารของสถาบันเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร และเป็นแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งงานที่ว่างสำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาเพื่อหาประสบการณ์ในการทำงานและหารายได้พิเศษ ซึ่งข้อมูลในห้องสมุดอาชีพของสถาบันอุดมศึกษา ควรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่มีสอนอยู่ในสถาบันนั้น รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อทั้งภายในและนอกประเทศ เป็นต้น ดังนั้นบริการสนเทศทางอาชีพจึงเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรคของอาชีพ เพื่อให้บุคคลเข้าใจงานอาชีพ เข้าใจความต้องการของตนเอง และนำข้อมูลเหล่านั้นมาประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพได้อย่างถูกต้อง มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพนั้น ๆ ข้อมูลทางอาชีพจัดขึ้นเพื่อให้นิสิตนักศึกษาได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ทันต่อเหตุการณ์และเพียงพอแก่การปรับตัว วางแผนเพื่อการศึกษาและอาชีพ แต่เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีความซับซ้อนมาก นิสิตนักศึกษามีจำนวนมากขึ้น รวมทั้งการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดอาชีพใหม่ขึ้นมากมาย ทำให้บริการสนเทศทางอาชีพมีความสำคัญมาก ~~สำเนา~~ จรศิลป์ (2530 : 49 - 84) กัทนด วัตถุประสงค์และขอบข่ายของบริการสนเทศทางอาชีพไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาความเข้าใจตนเองและการยอมรับตนเอง
2. เพื่อช่วยพัฒนากระบวนการตัดสินใจ
3. เพื่อแสดงให้เห็นว่าบุคคลมีเกียรติและศักดิ์แห่งตนเอง
4. เพื่อให้ทราบว่าบุคคลมีความแตกต่างกันในด้านความสนใจ ความสามารถ

ความถนัด และค่านิยม

5. เพื่อให้ทราบว่าความชำนาญงานแต่ละอย่างทำให้บุคคลต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
6. เพื่อให้ตระหนักว่าสภาพแวดล้อมและความสามารถมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการด้านอาชีพ

ของบุคคล

7. เพื่อให้ทราบถึงโอกาสและปัญหาในการศึกษาทุกระดับ
8. เพื่อให้ทราบว่ามีความต้องการข้อมูลด้านการศึกษา ด้านอาชีพและด้านสังคมที่

ถูกต้อง

9. เพื่อให้ทราบถึงกิจกรรมอันกว้างขวางทั้งทางด้านการศึกษา อาชีพและสังคม
10. เพื่อช่วยเพิ่มเทคนิคในการวัดและการตีความของข่าวสารด้านต่าง ๆ
11. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติและนิสัยที่จะช่วยในการตัดสินใจและการปรับตัว
12. เพื่อช่วยให้สามารถตัดสินใจทำกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถและความสนใจของบุคคล

13. เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการประกอบอาชีพที่บุคคลธรรมดาไม่สามารถประกอบได้ แต่เป็นอาชีพที่บุคคลบางคนสามารถประกอบได้

### ขอบข่ายของข้อมูลด้านอาชีพ

ขอบข่ายของข้อมูลด้านอาชีพ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้บริการแก่นิสิต นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและได้ทราบถึงสถานการณ์ของตลาดแรงงานในปัจจุบัน સાના ขจรศิลป์ (2530 : 85 - 130) ได้เสนอขอบข่ายของข้อมูลด้านอาชีวดังนี้

1. แนวโน้มของตลาดแรงงาน เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการผู้ทำงานในด้านต่างๆ และการพยากรณ์ที่ความต้องการเพิ่มขึ้น หรือลดลงในอนาคต
2. ลักษณะงานเป็นงานประจำมีลักษณะเช่นไร เป็นงานที่ทำให้ผลิตเพลินหรือก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย งานใหญ่หรือเล็ก ต้องใช้เครื่องมือหรือไม่
3. สภาพแวดล้อมของงาน อันได้แก่สภาพแวดล้อมและบรรยากาศของงาน
4. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ เช่น เพศ อายุ คุณสมบัติทางร่างกายด้านอื่น ๆ ความถนัด ความสนใจ สัญชาติ ฯลฯ
5. การเข้าประกอบอาชีพต้องมีการอย่างไร โดยการสมัครกับนายจ้างด้วยตนเอง หรือทางจดหมาย ฯลฯ
6. รายได้
7. ความก้าวหน้า อาชีพนั้น ๆ จะมีความก้าวหน้าเพียงใด จะต้องมีการศึกษาอบรมเพิ่มเติม มีประสบการณ์อย่างไรจึงจะได้เลื่อนขั้นและมีโอกาสเลื่อนขั้นมากน้อยเพียงใด
8. การกระจายของผู้ประกอบอาชีพ มีผู้ประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด กระจายอยู่ทั่วประเทศหรืออยู่ที่ใดที่หนึ่ง

9. ข้อดีและข้อเสียของอาชีพนั้น อาชีพแต่ละอย่างย่อมมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งขึ้นอยู่กับความพอใจและความต้องการของผู้ประกอบอาชีพแต่ละคน

### การให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษา

การให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษาอย่างเหมาะสมนั้น มีหลายวิธี ซึ่งนักแนะแนวควรต้องเลือกใช้วิธีที่จะสามารถให้ข้อมูลแก่นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การให้ข้อมูลด้านอาชีพระหว่างการให้คำปรึกษา การจัดวันอาชีพหรือสัปดาห์อาชีพ การเยี่ยมชมสถานที่ประกอบอาชีพ การให้ข้อมูลด้านอาชีพในชั่วโมงแนะแนว การแสดงบทบาทสมมติ การสอดแทรกข้อมูลด้านอาชีพในวิชาต่าง ๆ การประชุมแก้ปัญหาด้านอาชีพในวิชาต่าง ๆ การจัดบริการห้องสมุดอาชีพ การสัมภาษณ์ผู้ประกอบอาชีพ และการติดตามศิษย์เก่า อรสา หงษ์นิกร (2529 : 99 - 102) ได้วิจัยเรื่องความต้องการและความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการบริการสนเทศทางอาชีพอยู่ในระดับสูง สุนิสา บริบาลบุรีภัณฑ์ (2531 : 83) วิจัยเรื่องสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับบริการด้านกิจการนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า สภาพปัจจุบันการให้บริการห้องสมุดอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง และนิสิตมีความคาดหวังต่อโครงการเสริมทักษะและพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด บราทเชอร์ (Bratcher, 1977 : 4855-A) ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัย Lincoln Memorial Harrogate และมหาวิทยาลัย Tennessee พบว่า บริการแนะแนวที่นักศึกษาต้องการมากที่สุดคือ บริการสนเทศทางอาชีพและแหล่งประกอบอาชีพ อมรรัตน์ ประสานศัพท์ (2532 : 142) ได้วิจัยเรื่องการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในด้านบริการห้องสมุดอาชีพ พบว่านิสิตนักศึกษาต้องการบริการข้อมูลการศึกษาและทุนการศึกษาต่อในประเทศและต่างประเทศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.0

บริการทดสอบทางอาชีพ เป็นบริการหนึ่งในการที่จะช่วยให้ผู้มารับบริการเข้าใจตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น สติปัญญา ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพ ซึ่งจะเป็นแนวทางช่วยนิสิตนักศึกษาในการวางแผนเลือกหรือตัดสินใจในการศึกษาและการประกอบอาชีพ สาเนาวัชรศิลป์ (2530 : 81 - 89) ให้ความเห็นว่า บริการทดสอบเป็นบริการหนึ่งในการที่จะช่วยให้ผู้

รับบริการเข้าใจตนเองในด้านต่าง ๆ เช่น ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพซึ่งจะเป็นแนวทางช่วยนิสิตนักศึกษาในการวางแผนเลือกหรือตัดสินใจในการศึกษาและการประกอบอาชีพ โดยมิวิตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ผู้รับบริการได้ค้นหาอาชีพและบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ ของตนเอง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการศึกษาและอาชีพที่ดียิ่งขึ้น สำนัก จรศิลป์ (2530 : 81) ได้แบ่งแบบทดสอบหรือแบบสำรวจที่ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อแนะแนวอาชีพออกเป็น 4 ประเภทคือ

1. แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Tests) เพื่อทำนายแนวโน้มที่บุคคลจะประสบความสำเร็จในการทำงานและการศึกษาเพื่ออาชีพต่อไป
2. แบบสำรวจความสนใจ (Interest Inventories) เพื่อสำรวจความสนใจในอาชีพของบุคคล
3. แบบสำรวจค่านิยม (Values Inventories) เพื่อสำรวจความนิยมชมชอบของบุคคลที่มีต่ออาชีพต่าง ๆ
4. แบบสำรวจบุคลิกภาพ (Personality Inventories) เพื่อให้บุคคลทราบว่าตนเองมีบุคลิกภาพอย่างไร มีอาชีพใดบ้างที่เหมาะสมกับบุคลิกภาพของตนเอง

นวลศิริ เปาริหิตย์ (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 31 - 33; อ้างอิงมาจาก นวลศิริ เปาริหิตย์. ม.ป.ป.) กล่าวว่า บริการทดสอบเป็นบริการหนึ่งของการให้บริการแนะแนวอาชีพ การใช้แบบทดสอบต่าง ๆ เพื่อช่วยทำนายผลความสนใจ ความถนัด และภูมิกวาทางอาชีพของผู้มารับบริการ ห้องแนะแนวอาชีพจำเป็นต้องมีแบบทดสอบทางอาชีพ เพื่อใช้ประกอบการให้บริการแนะแนวอาชีพ แบบทดสอบทางอาชีพมีหลายชนิด ซึ่งอาจเป็นแบบทดสอบมาตรฐานหรือแบบทดสอบง่าย ๆ ที่นักแนะแนวคิดขึ้นเองก็ได้ ทุกครั้งที่มีการทดสอบทางอาชีพแล้วจำเป็นต้องแปลผล โดยนำผลมาพิจารณาร่วมกับข้อมูลอื่น ๆ เพื่อผู้มารับบริการเกิดความเข้าใจทางเลือก และสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ทพวงมหาวิทยาลัย (2530 : 61) ได้กำหนดขอบข่ายของบริการแนะแนวอาชีพในระดับอุดมศึกษาว่า บริการทดสอบเป็นบริการหนึ่งของการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้ผู้ให้บริการหรือผู้ให้คำปรึกษาได้รู้จักผู้ขอรับบริการและเพื่อให้ผู้ขอรับบริการรู้จักตนเองดียิ่งขึ้น และเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดึงดูดผู้ขอรับบริการมาใช้บริการแนะแนวอาชีพให้มากยิ่งขึ้น ซึ่ง

ประเภทของแบบทดสอบและแบบสำรวจที่ใช้โดยทั่วไปในการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ ได้แก่ แบบทดสอบวัดความถนัด แบบสำรวจความสนใจ แบบสำรวจค่านิยม และแบบสำรวจบุคลิกภาพ คัมเพอร์ นัตรศุภกุล (2522 : 31 - 37) ให้ความสำคัญของบริการทดสอบ ว่าเป็นบริการสำรวจนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล ช่วยให้นักศึกษามีความรู้ในด้านข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและรู้จักตนเองทั้งในด้านสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด ความสนใจ และอุปนิสัยใจคอหรือบุคลิกภาพเพื่อเป็นแนวทางไปสู่การเลือกอาชีพโดยอาศัยเครื่องมือสำรวจตนเอง ประเภทต่าง ๆ เช่น

1. แบบสำรวจความสนใจในอาชีพ เป็นแบบสำรวจที่นิยมใช้กันมากในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ แบบสำรวจความสนใจที่รู้จักและใช้กันมากคือ

แบบสำรวจความสนใจของ E.K.Strong, Jr. ที่มีชื่อเรียกว่า Strong Vocational Interest Blank (SVIB) จัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด และออกสู่ตลาดเป็นครั้งแรกในปี ค.ศ. 1932 แบบสำรวจแบ่งออกเป็นแบบที่ใช้กับหญิงและแบบที่ใช้กับชาย การแยกแบบสำรวจใช้กับชายหญิงก็เพราะเห็นว่าอาชีพของหญิงในสมัยนั้นแคบกว่าอาชีพของชาย ดังนั้นเมื่ออาชีพของหญิงกว้างขวางขึ้น มหาวิทยาลัย Stanford จึงได้ปรับปรุงแบบสำรวจ SVIB และจัดพิมพ์ขึ้นใหม่อีกในปี ค.ศ. 1974 เรียกแบบสำรวจใหม่นี้ว่า Strong Campbell Interest Inventory (SCII) ซึ่งใช้ได้ทั้งชายและหญิง และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อธิบายผล

แบบสำรวจความสนใจของ Kuder ที่เรียกว่า Kuder Occupational Interest Survey (KOIS) เป็นแบบสำรวจที่ใช้ได้ทั้งชายและหญิง

แบบสำรวจความสนใจของ John L. Holland ที่เรียกว่า Self Directed Search (SDS) เป็นแบบสำรวจที่กระชับรัด สะดวก ง่าย และเสียเวลาน้อยกว่าของ Strong และ Kuder

2. แบบทดสอบความถนัด เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดศักยภาพของบุคคลในการเรียนรู้ หรือให้การฝึกทักษะบางอย่าง จึงได้มีการนำเอาแบบทดสอบความถนัดมาใช้เป็นเครื่องทำนายแนวโน้มที่บุคคลจะประสบความสำเร็จการศึกษาเฉพาะอย่าง แต่ความสำเร็จการศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกมาก ผู้ให้คำปรึกษาที่ใช้แบบทดสอบความถนัดในการช่วยนิสิตนักศึกษาวาง

โครงการศึกษาต่อ จึงต้องใช้ผลของแบบทดสอบความถนัดควบคู่กับข้อมูลอื่น ๆ แบบทดสอบความถนัดที่มีขายอยู่ คือ Differential Aptitude Test (DAT) และ General Aptitude Test Battery (GATB) เป็นต้น โดยทั่วไปแล้วแบบทดสอบและแบบสำรวจจะไม่บอกอะไรมาไกลกว่าการแนะ ดังนั้นเราจึงใช้แบบทดสอบหรือแบบสำรวจเป็นเพียงเครื่องมือชี้แนวทางเท่านั้น การใช้แบบทดสอบและแบบสำรวจได้รับความนิยมนำมาใช้ในการให้คำปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา การใช้แบบทดสอบหรือแบบสำรวจในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้น นิยมใช้ประกอบกับข้อมูลหรือหลักฐานด้านอื่น ๆ มากกว่าที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจหรือชี้ทางแต่เพียงอย่างเดียว

การจัดบริการทดสอบแก่นิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา มีความสำคัญในการให้คำปรึกษา และเป็นวิธีหนึ่งที่จะชักจูงให้นิสิตนักศึกษามาใช้บริการให้คำปรึกษามากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากโดยทั่วไปนิสิตนักศึกษาจะใช้บริการให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ น้อยมาก ทั้งนี้เพราะนิสิตนักศึกษาไม่เข้าใจเกี่ยวกับบริการให้คำปรึกษามากนัก เมื่อนิสิตนักศึกษามาใช้บริการทดสอบ และได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้ให้คำปรึกษา ก็จะทำให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจบริการและมาใช้บริการมากขึ้น

บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ เป็นบริการที่ช่วยให้นิสิตนักศึกษาแก้ปัญหาทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ให้รู้จักตัวเอง ยอมรับตัวเองอย่างมีเหตุผล รู้จักตัดสินใจเลือกแนวทางการประกอบอาชีพอย่างฉลาด และถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง นวลศิริ เปาโรหิตย์ (ทพวงมหาวิทยาลัย, 2527 : 31 - 33; อ้างอิงมาจาก นวลศิริ เปาโรหิตย์, 2527) ได้เสนอความคิดเห็นว่าบริการให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล (Individual Counseling) เป็นการให้บริการปรึกษาทางอาชีพที่มีลักษณะคล้ายกับการให้คำปรึกษาด้านส่วนตัวอื่น ๆ แต่แตกต่างกันเพียงการให้บริการปรึกษาด้านอาชีพ จะเน้นหนักในด้านของการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ จะไม่มุ่งประเด็นแก้ปัญหาทางอารมณ์และบุคลิกภาพของผู้มารับบริการ นักแนะแนวจะพยายามช่วยให้ผู้มารับบริการมีความเข้าใจในตัวเองเพิ่มขึ้นในด้านความสนใจ ความถนัด สรรพอาชีวะที่เป็นไปได้ ให้ข้อมูลที่เป็นทางอาชีพ และดูความเหมาะสมทางบุคลิกภาพและอาชีพที่เลือก เพื่อเป็นแนวทางการตัดสินใจ สำเนา จจรศิลป์ (2530 : 96 - 101) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดบริการด้านการให้คำปรึกษาทางอาชีพไว้ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักศึกษารู้จักและเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น ในด้านอาชีพ บุคลิกภาพ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ ทักษะ จุดเด่น และความต้องการของตนเอง
2. เพื่อช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการตัดสินใจ
3. ช่วยเพิ่มพูนความรู้ภาวะทางอาชีพแก่นักศึกษา
4. เพื่อช่วยนักศึกษานำการเพิ่มหรือเปลี่ยนตัวเลือกทางอาชีพที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. เพื่อช่วยนักศึกษานำการปรับปรุงทักษะการสมัครงาน
6. ช่วยนักศึกษาเพิ่มพูนความพึงพอใจในงานอาชีพ

### ขอบข่ายการให้คำปรึกษาทางอาชีพ

ขอบข่ายของการให้คำปรึกษาทางด้านอาชีพ โดยทั่วไปพิจารณาจากลักษณะของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและปัญหาที่สำคัญของผู้รับบริการ มอร์ริส และ ฟอเรสต์ (อ้างใน สามเนา ขจรศิลป์, 2530 : 96 - 97) ได้เสนอขอบข่ายและรูปแบบของการให้คำปรึกษาทางอาชีพดังนี้

1. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้ขอรับบริการสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ โดยการให้ข้อมูลที่สำคัญและการทำงานให้ปัญหาของผู้ขอรับบริการชัดเจนยิ่งขึ้น
2. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยให้ผู้รับบริการสามารถตัดสินใจเลือกอาชีพได้ โดยเน้นการสร้างทักษะในการตัดสินใจให้แก่ผู้ขอรับบริการ
3. การให้คำปรึกษาที่เน้นถึงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของบุคคลกับการดำเนินชีวิตของบุคคล
4. การให้คำปรึกษาที่เน้นการสร้างความสามารถเพื่อให้มีความมั่นใจในตนเอง

### ปัญหาของผู้รับบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

ปัญหาของผู้รับคำปรึกษาด้านอาชีพ โดยทั่วไปลักษณะปัญหาที่สำคัญของผู้รับบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ มอร์ริส และฟอเรสต์ (อ้างใน สามเนา ขจรศิลป์, 2530 : 96 - 97) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. ผู้รับบริการไม่สนใจอาชีพใดอาชีพหนึ่งโดยเฉพาะ คือการขาดเป้าหมายในชีวิต

2. ผู้รับบริการที่ทดลองเลือกอาชีพแล้วแต่ยังไม่แน่นอน คือผู้รับบริการได้ทดลองเลือกอาชีพไว้สองสามอาชีพแต่ก็ยังไม่สามารถตัดสินใจเลือกอาชีพใดอาชีพหนึ่งได้ กรณีเช่นนี้ ผู้ให้บริการและผู้รับบริการอาจช่วยกันพิจารณาอาชีพแต่ละอาชีพโดยละเอียด เพื่อค้นหาข้อดีและข้อเสียของอาชีพนั้น ๆ

3. ผู้รับบริการเลือกอาชีพที่ตนเองมีโอกาที่จะประกอบอาชีพนั้นได้น้อยมาก
4. ผู้รับบริการต้องการเปลี่ยนสาขาวิชาเอก
5. ผู้รับบริการต้องการเปลี่ยนอาชีพ

### การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ

การให้คำปรึกษาด้านอาชีพพอจะสรุปเป็น 7 ขั้นตอนด้วยกันคือ (Gunnings. 1976)

1. การสำรวจปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอัตมรณทัศน์ของผู้รับบริการที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม รวมทั้งปัญหาและความต้องการของผู้รับบริการ
2. การพิสูจน์อาการต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาทางด้านอารมณ์หรือปัญหาที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้รับบริการที่มีผลต่อการเลือกอาชีพ
3. ผู้ให้บริการและผู้รับบริการร่วมมือกันพิจารณาเทคนิคและวิธีการแก้ปัญหา
4. ผู้ให้บริการและผู้รับบริการช่วยกันพิจารณาเลือกเทคนิคหรือวิธีการแก้ปัญหา
5. ทำการแก้ปัญหาซึ่งอาจดำเนินการตามแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว
6. ประเมินผลการแก้ปัญหา
7. ผู้รับบริการเข้าใจรูปแบบการให้คำปรึกษา และสามารถนำไปใช้แก้ปัญหามานสถานการณ์อื่น ๆ ได้

คมเพชร จัตรสุกุล (2522 : 31) กล่าวว่า บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพ เป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้พัฒนาตนเอง และช่วยให้เข้าใจโลกของงานอาชีพ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับอัตภาพดังนี้คือ

1. ช่วยให้ผู้รับบริการได้ตระหนักถึงความต้องการและค่านิยมของตน เพื่อพิจารณาว่าความต้องการและค่านิยมนั้นมีอิทธิพลต่อจุดหมาย เช่น การเลือกอาชีพของผู้รับบริการอย่างไร และจะได้พิจารณาว่ามีขั้นตอนการกระทำอย่างไรที่จะนำไปสู่เป้าหมาย

2. การให้คำปรึกษาด้านอาชีพขึ้นอยู่กับปัญหาหรือความต้องการความช่วยเหลือของผู้รับบริการดังนี้

2.1 ผู้รับบริการที่ยังไม่มีความสนใจในอาชีพใด ผู้รับบริการบางคนที่ยังไม่มีความสนใจอาชีพใดโดยเฉพาะ เขาต้องการให้ผู้ให้คำปรึกษาช่วยในการเลือกอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาจำเป็นต้องยึดหลักว่า หน้าที่ในการตัดสินใจต้องเป็นของผู้รับบริการ แต่ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยช่วยให้ผู้รับบริการรู้จักตนเอง และแสวงหาข้อมูลด้านอาชีพเพื่อประกอบการพิจารณาเลือกอาชีพ

2.2 ผู้รับบริการได้ลองเลือกอาชีพแล้วแต่ไม่มั่นใจ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยผู้รับบริการได้พิจารณาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่เขาลองเลือกแล้วนั้นอย่างละเอียด ทั้งส่วนดีและส่วนบกพร่องของอาชีพ เพื่อประกอบการพิจารณากับคุณสมบัติและองค์ประกอบของผู้รับบริการ

2.3 ผู้รับบริการเลือกอาชีพที่ห่างไกลจากที่จะมีโอกาสมประกอบอาชีพนั้น ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้รับบริการค้นหาว่าความต้องการของผู้รับบริการคืออะไรแน่ แล้วอภิปรายกับผู้รับบริการว่า มีอาชีพใดอีกที่จะสนองความต้องการของผู้รับบริการแทนอาชีพที่เขาได้วางโครงการไว้เดิม และเขามีคุณสมบัติเหมาะกับอาชีพนั้นหรือไม่

2.4 ผู้รับบริการต้องการเปลี่ยนอาชีพ

2.5 ผู้รับบริการที่ประกอบอาชีพแล้ว แต่ต้องการเปลี่ยนอาชีพ ผู้ให้คำปรึกษาควรช่วยให้ผู้รับบริการได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพใหม่ แล้วให้ผู้รับบริการได้เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องระหว่างอาชีพเดิมกับอาชีพที่คาดว่าจะเลือกใหม่

2. หลักการและข้อสังเกตในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพมีดังนี้คือ

2.1 การให้คำปรึกษาด้านอาชีพและด้านส่วนตัวมีความสัมพันธ์กับการที่จะให้คำปรึกษาด้านอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเข้าใจเรื่องการปรับตัวของบุคคลเป็นอย่างดี

2.2 ผู้ให้คำปรึกษาด้านอาชีพจำเป็นต้องเข้าใจเรื่องพัฒนาการด้านอาชีพ โดยจะต้องตระหนักว่าการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการ การเลือกอาชีพจะไม่เกิดขึ้นในขณะใดขณะหนึ่งโดยเฉพาะ แต่จะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันมาหลายขั้นตอนของชีวิตตั้งแต่วัยเด็กมาแล้ว

2.3 ผู้ให้คำปรึกษาควรตระหนักว่านักเรียน นิสิตนักศึกษาหลายคนมีความประสงค์จะประกอบอาชีพที่ไม่ตรงกับโอกาส ความถนัด และความสามารถของตน และเป็นความประสงค์

ที่จะประกอบอาชีพซึ่งห่างไกลจากที่จะเป็นได้จริง ดังนั้นผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้นักเรียนนิสิต นักศึกษารู้จักตนเองและมีความรู้เกี่ยวกับตลาดแรงงาน

2.4 มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือความคาดหวังที่ผิด ๆ ที่เกี่ยวกับลักษณะของการให้คำปรึกษาดังนี้

ก. มีความเข้าใจผิดว่ามีอาชีพที่เหมาะสมกับบุคคลแต่ละบุคคลเพียงอาชีพเดียว

ข. ผู้รับบริการบางคนคาดหวังว่าผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยพิจารณาได้ว่าอาชีพใดจะเหมาะสมกับเขาโดยใช้เวลาพิจารณาเพียงเวลาอันสั้น โดยผู้รับบริการไม่ต้องช่วยตัวเอง

ค. ผู้รับบริการบางคนคาดหวังว่า จากการได้รับคำปรึกษาด้านอาชีพจะช่วยทำให้เขาเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมที่สุดโดยไม่มีการเสี่ยงเลย ซึ่งแม้ว่าการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะช่วยลดความเสี่ยงในการเลือกอาชีพลง แต่อาจมีความไม่แน่นอนหลงเหลืออยู่บ้างเกี่ยวกับความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนเหล่านี้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงให้ผู้รับบริการทราบถึงลักษณะของการให้คำปรึกษาด้านอาชีพที่ถูกต้อง

2.5 ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้รับบริการ ผู้ให้คำปรึกษาควรจะต้องรู้ความต้องการของผู้รับบริการ การช่วยเหลือผู้รับบริการแต่ละคนจะแตกต่างกัน เพื่อสนองความต้องการของแต่ละคนซึ่งอาจทำได้หลายรูปแบบ เช่น อาจใช้วิธีสะท้อนความรู้สึก หรืออาจใช้วิธีตีความหมาย หรือใช้วิธีให้ผู้รับบริการระบายอารมณ์

2.6 ในการให้คำปรึกษาด้านอาชีพจะต้องเน้นสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้คำปรึกษากับผู้รับบริการ

2.7 ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องสนใจองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ทั้งองค์ประกอบเกี่ยวกับตนเองและสิ่งแวดล้อมดังนี้คือ องค์ประกอบที่เป็นข้อจำกัดอันเนื่องมาจากตัวบุคคล องค์ประกอบที่เป็นแรงผลักดันภายในตัวบุคคล องค์ประกอบที่เป็นข้อจำกัดอันเนื่องมากรสิ่งแวดล้อม และองค์ประกอบที่เป็นแรงผลักดันจากสิ่งแวดล้อม ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้รับบริการได้พิจารณาองค์ประกอบดังกล่าวด้วย จึงจะทำให้เขาได้เลือกหลักสูตรและอาชีพที่เหมาะสม

ซูเปอร์ (นวลศิริ เปาริทธิย์. 2538 : 78; อ้างมาจาก Super. 1963) ให้ความเห็นว่า การให้คำปรึกษาทางอาชีพเป็นกระบวนการช่วยเหลือบุคคลให้ยอมรับและผสมผสานส่วนที่เป็นบุคลิกภาพของตนเองกับบทบาทในสังคมของงานอาชีพ ทดสอบภาพพจน์ของตนเองกับสภาพความเป็นจริงของสิ่งแวดล้อมภายนอก เพื่อนำมาซึ่งความพึงพอใจสู่ตนเองและสู่สังคม นอกจากนี้ ซูเปอร์ (วารสารแนะแนวอาชีพ. 2532 : 11; อ้างอิงมาจาก Super. 1963) มีแนวความคิดด้านอาชีพว่า ทุกคนมีพัฒนาการทางอาชีพ ซึ่งจะเกิดขึ้นต่อเนื่องกันไป และเป็นเครื่องส่งเสริมให้แต่ละคนเกิดแนวความคิดเกี่ยวกับตนเองที่เกี่ยวกับอาชีพ โดยพัฒนาการด้านนี้จะเกิดขึ้นในช่วงชีวิตต่าง ๆ เช่น ขั้นตอนการเจริญเติบโต 0-14 ปี ขั้นสำรวจ 15-24 ปี ขั้นการตั้งหลักฐาน 25-44 ปี ขั้นการดำรงรักษาอาชีพ 45-64 ปี และขั้นการเสื่อมถอย 64 ปี เป็นต้นไป และยังเชื่อกระบวนการสร้างเสริมค่านิยมของตนว่า คนมีแนวโน้มที่จะดำรงรักษาส่งสิ่งที่ตนเชื่อว่าเป็นจริงสำหรับตนเองและต้องการเพิ่มพูนประสบการณ์ให้กับตน การรู้จักตนเองอย่างดีอาจทำให้เห็นแนวโน้มของการแสดงตน ทำให้สามารถค้นหาสิ่งที่มีคุณค่าสำหรับตนได้ อันจะมีผลต่อการเลือกอาชีพและการพัฒนาอาชีพ.

เขาวลักษณะ คัดรณาส (2525 : 168 - 169) ได้ศึกษาเรื่องการบริการนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยนาคาคะ คือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา พบว่า บริการให้คำปรึกษาและบริการจัดหางานมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพการจัดบริการให้คำปรึกษาและจัดหางานอยู่ในระดับต่ำได้น้อย ยกเว้นมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่ อยู่ในระดับต่ำได้มาก จรรยา กองจินดา (2527 : 217) ศึกษาบริการให้คำปรึกษาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่าการจัดบริการให้คำปรึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งสามแห่งมีปัญหาและอุปสรรคในด้านงบประมาณการดำเนินงาน การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ และบุคลากรที่ปฏิบัติงาน มีทกานต์ โธพารัตน์มณี (2532 : 88) วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิต และนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย พบว่า นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพมีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานด้านบริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและบริการทดสอบอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องมาจากนักแนะแนวขาดความรู้ความสามารถในการแนะแนวอาชีพอย่างเพียงพอเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาด้านอาชีพและบริการทดสอบ

โรซัง (Roshang, 1980 : 1410-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความต้องการบริการให้คำปรึกษาวิทยาลัยชุมชนกับนักศึกษาปริญญาตรีในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาต้องการบริการให้คำปรึกษาด้านพัฒนาการเรียนและการทำงานอยู่ในระดับสูง รองลงมาต้องการให้จัดบริการให้คำปรึกษาทางจริยธรรมการประกอบอาชีพ

การให้บริการให้คำปรึกษาด้านอาชีพนั้น ผู้ให้บริการควรจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพของผู้มารับบริการและความแตกต่างของอาชีพ แล้ววิเคราะห์องค์ประกอบทั้งสองให้เหมาะสมโดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องช่วยให้ผู้มารับบริการเกิดความเข้าใจคุณสมบัติต่าง ๆ และองค์ประกอบของตัวผู้มารับบริการในด้านความถนัด ความสามารถ ความสนใจ รวมทั้งรายละเอียดของอาชีพ ซึ่งอาจจะให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือเป็นหมู่ก็ได้

บริการจัดหางาน เป็นส่วนหนึ่งของบริการแนะแนวอาชีพ มีหน้าที่ในการช่วยจัดหางานให้ผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับบุคลิกภาพ ความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตน และมีหน้าที่ช่วยหางานพิเศษให้นิสิตนักศึกษาได้ทำในเวลาว่างหรือในระหว่างปิดภาคฤดูร้อน เพื่อช่วยให้นิสิตนักศึกษามีรายได้พิเศษ และเป็นการช่วยให้นิสิตนักศึกษามีประสบการณ์การทำงานเพิ่มขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้ยังมีการติดต่อกับหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนเพื่อช่วยหางานให้นิสิตนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษา ทำให้เจ้าหน้าที่บริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษาได้ทราบถึงคุณสมบัติ และจำนวนของบัณฑิตที่สังคมต้องการ ข้อมูลดังกล่าวย่อมเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอุดมศึกษา ที่จะใช้ในการปรับแผนการศึกษาและการปรับปรุงหลักสูตรของสถาบันให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

วชิรญา บัวศรี (ทพวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 17; อ้างอิงมาจาก วชิรญา บัวศรี. ม.บ.ป.) ทพวงมหาวิทยาลัย (สำเนาว่า จจรศิลป์ และนวลศิริ เปารรหิตย์. 2530 : 194) อ้างอิงมาจาก ทพวงมหาวิทยาลัย. 2527 : 54 - 55) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษาไว้เป็นแนวทางการปฏิบัติดังนี้คือ

1. เป็นฝ่ายประสานความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายวิชาการของมหาวิทยาลัยกับสังคมภายนอก และช่วยให้นิสิตที่สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน
2. ช่วยนิสิตนักศึกษาสำรวจขอบข่ายของอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจ

และบุคลิกภาพของนิสิต ซึ่งจะทำให้ให้นิสิตพอ जानอาชีพและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย

3. ช่วยนักศึกษาที่มาจากชุมชน ซึ่งโดยทั่วไปไม่ค่อยมีโอกาสสัมผัสกับอาชีพที่มีโอกาสประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับตนเอง

4. ให้อาชีพและวิเคราะห์อาชีพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตลาดแรงงาน

5. ฝึกทักษะและเทคนิคต่าง ๆ ที่จะเอื้อต่อการหางานทำและการทำงาน ช่วยให้อาชีพและได้ข้อมูลที่ถูกต้องในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบของตำแหน่งงาน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมแก่ตนเอง เพื่อหาอาชีพที่ตรงกับความสามารถและความถนัดในอนาคต

6. ช่วยเป็นสื่อกลางระหว่างมหาวิทยาลัยกับนายจ้าง ในเรื่องเกี่ยวกับนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา โดยการจัดให้มีบริการจัดหางานให้นักนิสิตและบัณฑิต

7. จัดให้มีศูนย์เอกสารแนะแนวอาชีพ มีอุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น แฟ้มบอกรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ แหล่งงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน รวมทั้งอาชีพส่วนตัว หนังสือวารสารเกี่ยวกับงานอาชีพ และเทคนิคเพื่อความสำเร็จในการทำงาน เป็นต้น

8. ช่วยนิสิตนักศึกษาหางานพิเศษระหว่างภาคฤดูร้อนนอกเวลาเรียน

### บริการต่าง ๆ ในบริการด้านการจัดหางาน

สำเนา ขจรศิลป์. (2527 : 7) กล่าวว่า บริการด้านการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษาสามารถช่วยหางานให้ผู้สำเร็จการศึกษา และช่วยให้ผู้ที่กำลังศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานและให้บรรลุลักษณะประสงค์นอกจากนี้ยังกำหนดขอบข่ายของบริการจัดหางานเพื่อให้ครอบคลุมบริการต่าง ๆ เช่น

1. บริการข้อมูลด้านอาชีพ เป้าหมายสำคัญของการให้บริการด้านนี้เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้ข้อมูลด้านอาชีพในการวางแผนการประกอบอาชีพและการเลือกสาขาวิชาที่จะศึกษา ส่วนเป้าหมายรองลงมาคือเพื่อให้ นักศึกษาได้ทราบข้อมูลด้านอาชีพ เช่น คุณสมบัติของผู้ที่จะประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ และเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาสำรวจอาชีพต่างๆ สำหรับใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเลือกอาชีพ ข้อมูลด้านอาชีพนี้ควรจะได้รับไว้ในห้องสมุดอาชีพ เพื่อให้ผู้ต้องการใช้ สามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. บริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษา เป็นการจัดบริการให้นักศึกษาซึ่งกำลังศึกษาอยู่ได้ทำงานในภาคฤดูร้อนหรือนอกเวลาเรียนทั้งภายในและภายนอกสถานที่ เพื่อหารายได้เป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา ได้รับประสบการณ์ในการทำงานมากขึ้น ตลอดจนได้รู้จักนายจ้างในวงการอุตสาหกรรมและธุรกิจด้วย

3. บริการจัดหางานสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา เป็นบริการที่ช่วยให้ผู้สำเร็จการศึกษามีงานทำ มีหลายวิธีด้วยกันคือ การประกาศตำแหน่งงานว่าง และจัดสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์ โดยตัวแทนบริษัททั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษา ฝึกการกรอกใบสมัครงาน ฝึกการเตรียมตัวสอบข้อเขียนและสอบสัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังหาแหล่งงานให้ เป็นต้น

4. บริการศิษย์เก่า เป็นบริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อช่วยเหลือบัณฑิต ซึ่งเป็นศิษย์เก่าให้สามารถได้ประกอบอาชีพเหมาะสมกับตนเอง การช่วยเหลือดังกล่าวนี้ทำให้เกิดประโยชน์อย่างมากแก่ศิษย์เก่า สถาบันอุดมศึกษา และประเทศชาติ

5. บริการทางวิชาการ การให้บริการทางวิชาการนั้นทำได้หลายอย่าง เช่น การรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทเข้าฝึกภาคปฏิบัติ การให้ความร่วมมือกับสถาบันอื่นโดยการเปิดให้มีการศึกษาฐาน การบรรยายพิเศษของบุคลากรของบริการจัดหางานในสถานที่ต่าง ๆ และการทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดหางาน ฯลฯ

สำเนา ขจรศิลป์ (2527 : 7) กล่าวถึงงานบริการจัดหางานว่า มีขอบข่ายงานที่สามารถดำเนินการได้หลายลักษณะ เช่น

1. ให้ข้อมูลด้านตำแหน่งงานว่าง โอกาสในการหางานทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย โดยประกาศให้ทราบหรือเผยแพร่ในลักษณะ เป็นจุลสาร
2. จัดให้นักศึกษาได้พบกับตัวแทนนายจ้างที่ต้องการคนทำงาน โดยอาจจัดสถานที่สัมภาษณ์หากนายจ้างต้องการ
3. ช่วยให้นักศึกษามีทักษะในการกรอกใบสมัคร เขียนประวัติ สอบสัมภาษณ์ และการเตรียมผลงานให้ตัวแทนนายจ้างพิจารณา
4. แนะนำทางให้ติดต่อกับแหล่งงาน รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงานและรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพไว้ในห้องสมุดอาชีพ

5. จัดวันนัดพบกับศิษย์เก่าที่ทำงานในที่ต่าง ๆ เพื่อให้มาเล่าประสบการณ์การทำงานและวิธีหางานให้รุ่นน้องทราบ

6. จัดหางานชั่วคราว (Part-time job) ให้นักศึกษาค้นหาในระหว่างปิดภาคเรียน เพื่อหาทุนการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

7. สืบหาภาวะการทำงานของบริษัทใหม่ในแต่ละหลักสูตรทุกปี แล้วรายงานให้ฝ่ายวิชาการและฝ่ายบริหารทราบ เพื่อประโยชน์ในการวางแผนรับนิสิตนักศึกษาจากกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในปีต่อไป หรือเปลี่ยนหลักสูตรเนื้อหาวิชาการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงาน

8. รวบรวมข้อมูลสถิติจากกรมแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ สมาคมจัดการธุรกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักศึกษาทราบความเคลื่อนไหวของตลาดแรงงานสำหรับการวางแผนในการเลือกวิชาเรียนให้เหมาะสมกับอาชีพในอนาคต

9. ช่วยให้ความสะดวกแก่การสมัครงานของบริษัท เช่น การออกใบรับรอง จดหมายแนะนำตัว และเป็นศูนย์กลางที่จะนัดหมายกับนายจ้าง เป็นต้น

บริการจัดหางาน (Placement Services) เป็นบริการเพื่อประสานความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายวิชาการของสถาบันอุดมศึกษากับสังคมภายนอก ช่วยให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเข้าสู่ตลาดแรงงาน ช่วยนิสิตนักศึกษาสำรวจขอบข่ายของอาชีพต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความสนใจและบุคลิภาพของนิสิตนักศึกษา ซึ่งจะทำให้นักศึกษาพอ जानอาชีพและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ และเพื่อช่วยให้นักศึกษาที่มาจากชุมชนซึ่งโดยทั่วไปไม่ค่อยมีโอกาสสัมผัสกับอาชีพประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง ซึ่งบริการจัดหางานประกอบด้วยบริการต่าง ๆ ดังนี้คือ บริการข้อมูลด้านอาชีพ บริการจัดหางานพิเศษให้นักศึกษา บริการจัดหางานสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาและบริการทางวิชาการ สำนัก ขจรศิลป์ (2530 : 134 - 137) อนุกรรมการแนะแนวและให้คำปรึกษาด้านการศึกษาและอาชีพของทบวงมหาวิทยาลัย ได้กล่าวถึงการบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา สรุปได้ว่า การวางแผนและการเข้าสู่อาชีพ (Career Planning and Placement Model) เป็นประเภทของการบริการแนะแนวที่เหมาะสมสำหรับการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยหรือในวิทยาลัยใหญ่ ๆ ซึ่งมีคณะวิชาและสาขาวิชาหลายสาขา โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการช่วยนิสิตนักศึกษาในการเลือกอาชีพ การวางแผนเพื่อการประกอบอาชีพ และการเข้าสู่อาชีพที่ได้เลือกและเตรียมตัวไว้แล้ว ซึ่งวัตถุประสงค์โดยเฉพาะของการวางแผนและการเข้าสู่อาชีพ มีดังนี้คือ

1. เพื่อเพิ่มความเข้าใจตนเองให้แก่ นิสิตนักศึกษา
2. เพื่อเพิ่มวุฒิภาวะทางอาชีพให้แก่ นิสิตนักศึกษา
3. เพื่อพัฒนาทักษะการตัดสินใจ
4. เพื่อพัฒนาการวางแผนอาชีพให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง
5. เพื่อช่วยเพิ่มประสบการณ์ให้แก่ นิสิตนักศึกษา
6. เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์ให้แก่สถาบัน
7. เพื่อช่วยนิสิตนักศึกษาสำรวจหาแหล่งงานอาชีพ
8. เพื่อช่วยนิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่าเข้าสู่ตลาดแรงงาน
9. เพื่อร่วมมือกับสำนักงานจัดหางานของรัฐบาลในการหางานให้นิสิตนักศึกษาและศิษย์เก่า

โครงสร้างของการวางแผนและการเข้าสู่อาชีพ ประกอบด้วยหน่วยบริการ ดังนี้คือ

1. หน่วยพัฒนาการด้านอาชีพ (Career Development Unit) ประกอบด้วยบริการต่าง ๆ 4 บริการคือ

1.1 บริการทดสอบ นักแนะแนวควรจัดหาแบบทดสอบและแบบสำรวจที่สำคัญต่อการแนะแนวอาชีพไว้แก่นิสิตนักศึกษา เช่น แบบสำรวจความสนใจ แบบสำรวจค่านิยม แบบสำรวจบุคลิกภาพ และแบบทดสอบความถนัด เป็นต้น

1.2 บริการให้คำปรึกษา ควรมีไว้บริการทั้งด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

1.3 ห้องสมุดอาชีพ ควรมีข้อมูลด้านอาชีพที่ถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ ซึ่งควรประกอบด้วยข้อมูลที่สำคัญคือ ลักษณะโดยละเอียดของอาชีพต่าง ๆ แนวโน้มความต้องการแรงงานอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ แฟ้มบุคคลที่ประสบความสำเร็จงานอาชีพต่าง ๆ และข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

#### 1.4 ระเบียบสะสมของนิสิตนักศึกษา ควรจัดรวบรวมระเบียบสะสมของนิสิต

นักศึกษาแต่ละคน เพื่อใช้ในการให้คำปรึกษาและการจัดหางานให้นิสิตนักศึกษา

แคทเทลล์ และชาร์ป (Cattell and Sharp. 1970 : 25 - 233) กล่าวว่า บริการจัดหางานเป็นประโยชน์ในการจัดหางานชั่วคราวหรืองานพิเศษและงานประจำแก่นิสิตนักศึกษา และบัณฑิต โดยไม่ต้องผ่านตัวแทนหรือนายหน้าจัดหางาน เพราะเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อติดต่อกันโดยตรงระหว่างสถาบันการศึกษา กับฝ่ายนายจ้างทั้งภาครัฐบาล รัฐวิสาหกิจและเอกชน ฝ่ายนายจ้าง จะทำการติดต่อประสานงานด้านอาชีพและให้รายละเอียดข่าวสารข้อมูลด้านอาชีพและลักษณะงานในหน่วยงานนั้น โดยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลเป็นผู้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับงานบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันการศึกษาทราบ และประกาศให้นิสิตนักศึกษาและบัณฑิตทราบทั่วถึงกัน ซึ่งเรียกว่า "ข้อมูลสนเทศด้านอาชีพ" ประกอบด้วยรายชื่อแหล่งงาน ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ คุณสมบัติของผู้สมัครที่ฝ่ายนายจ้างต้องการ ระดับเงินเดือน ความก้าวหน้าในการทำงาน ความต้องการของอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน ทั้งปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนรายชื่อแหล่งข้อมูลที่เป็น นิสิต นักศึกษาและบัณฑิตสามารถค้นคว้าและศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพชั่วคราวและอาชีพประจำเพิ่มเติมได้ เช่น กรมแรงงาน สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นต้น ซึ่ง "ห้องสมุดอาชีพ" จะเป็นแหล่งรวบรวมข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ดังกล่าวไว้ในรูปของเอกสาร บทสรุปผลงานวิจัยเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในตลาดแรงงาน เอกสารสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับบริการแนะแนวอาชีพของสถาบันการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งนี้โดยมีนักแนะแนวและบรรณารักษ์ที่มีความรู้ทางข้อมูลสนเทศด้านอาชีพเป็นผู้ควบคุมดูแลให้บริการอย่างใกล้ชิด

ในด้านบริการจัดหางาน ศันสนีย์ พองดาวิรัตน์ (2530 : 105 - 110) ได้ศึกษา เรื่องการรับรู้ การใช้บริการด้านกิจการนักศึกษาและความพอใจของนักศึกษาต่อบริการด้านกิจการ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาปีที่ 4 รับรู้และมาใช้บริการแนะแนวและจัดหางานมากกว่านักศึกษาปีที่ 1 แต่ส่วนใหญ่นักศึกษาปีที่ 4 และปีที่ 1 ไม่เคยมาใช้บริการแนะแนวและจัดหางาน และพบว่านักศึกษามีความพอใจในบริการต่าง ๆ ของกิจการนิสิตในระดับปานกลาง มีทกานต์ โธพารัตน์มณี (2532 : 89) วิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพเกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย พบว่า ผู้บริหาร

กิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบริการจัดหางานอยู่ในระดับมาก ในการจัดหางานให้นิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และการจัดหาข่าวสารอาชีพบริการแก่นิสิต นักศึกษาที่เป็นสมาชิกของบริการจัดหางาน คลีป (Culp. 1981 : 347-A) ได้วิเคราะห์การให้บริการในด้านกิจการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยชุมชน โดยสุ่มตัวอย่างจากนักศึกษาปีที่ 1-4 และนักศึกษา ผู้ใหญ่ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าบริการจัดหางานเป็นบริการที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา สาเนาวั จจรศิลป์ (Kajornsinsin. 1980 : 5749-A) ศึกษาความเข้าใจ การใช้บริการด้านกิจการนักศึกษา และทัศนคติต่อบริการด้านกิจการนักศึกษา และบริการอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาต่างชาติ ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแห่งรัฐมิชิแกน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบเกี่ยวกับบริการ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ เช่น บริการจัดหางาน บริการทดสอบและบริการอื่น ต้องใช้เวลาประมาณ 2 ภาคการศึกษา นักศึกษาจึงจะเข้าใจบริการต่าง ๆ ที่ทางสถาบันจัดให้ อมรรรัตน์ ประสานศัพท์ (2532 : 143) วิจัยเรื่องการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ ในส่วนของงาน บริการจัดหางาน พบว่า นักศึกษาต้องการให้นายจ้างมารับสมัครและสัมภาษณ์นิสิตนักศึกษาและบัณฑิต ภายนอกบริเวณมหาวิทยาลัยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.9

กล่าวโดยสรุป การจัดบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันการศึกษา เป็นการช่วยให้นิสิต นักศึกษาสามารถเตรียมตัวให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่โลกของงานอาชีพทั้งในด้านของความรู้ ความสามารถ ความถนัด และประสบการณ์เพื่อนำไปประกอบอาชีพต่อไปได้ด้วยดี

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้คือ การกำหนด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

#### การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่ 1-6 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 4,756 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่ 1-6 คณะแพทยศาสตร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 426 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 5 จำนวน 38 คน และนิสิตชั้นปีที่ 6 จำนวน 42 คน นํามาเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 426 คน จากประชากรจำนวน 4,756 คน จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนตามชั้นปี

| สถานภาพ<br>ชั้นปีที่ | จำนวน<br>ประชากร | จำนวน<br>กลุ่มตัวอย่าง |
|----------------------|------------------|------------------------|
| 1                    | 1,451            | 104                    |
| 2                    | 1,146            | 86                     |
| 3                    | 1,124            | 84                     |
| 4                    | 955              | 72                     |
| 5                    | 38               | 38                     |
| 6                    | 42               | 42                     |
| รวม                  | 4,756            | 426                    |

#### การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามทัศนคติและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสอบถามเรื่องทัศนคติและความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ 4 งานคือ บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน เพื่อรวบรวมปัญหาและแนวความคิดเห็นมาประกอบการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของไลเคิร์ท (Likert's Scales)

3. สร้างแบบสอบถามโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษากันแล้ว ความสะดวกในการตอบแบบสอบถาม และความสะดวกในการจัดกระทำข้อมูลเป็นสำคัญ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 65 ข้อ แบ่งเป็นข้อคำถามทักษะ 30 ข้อ และข้อคำถามความต้องการ จำนวน 35 ข้อ นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ตลอดจนวิเคราะห์ความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหา ความเข้าใจและการใช้ภาษา

4. นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจแก้ส่วนของข้อคำถามในแบบสอบถามให้ชัดเจน และตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา

5. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ นำเสนอกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโทให้พิจารณาความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination power) ของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยใช้ร้อยละ 25 ของกลุ่มสูงและร้อยละ 25 ของกลุ่มต่ำ แล้วใช้ t-test วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก

6. เลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2531: 139) ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์สูง จำนวน 65 ข้อ นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ( $\alpha$ -Coefficient) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .9639

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 4 บริการคือ บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน ผู้วิจัยได้กำหนดการให้คะแนนน้ำหนักของตัวเลือก 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 คะแนน ซึ่งมีความหมายดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ในระดับที่เหมาะสมมากที่สุดหรือมีความต้องการมากที่สุด

- คะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ในระดับที่เหมาะสมมากหรือมีความต้องการมาก
- คะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ในระดับที่เหมาะสมปานกลางหรือมีความต้องการปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ในระดับที่เหมาะสมน้อยหรือมีความต้องการน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบเห็นว่าการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อยู่ในระดับที่เหมาะสมน้อยที่สุดหรือมีความต้องการน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยนี้ให้นักศึกษาตอบ แบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

1. ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง ผู้ตอบมีทัศนคติและมีความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพว่าเหมาะสมในระดับมากที่สุดหรือมีความต้องการในระดับมากที่สุด
2. ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50-4.49 หมายถึง ผู้ตอบมีทัศนคติและมีความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพว่าเหมาะสมในระดับมากหรือมีความต้องการในระดับมาก
3. ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50-3.49 หมายถึง ผู้ตอบมีทัศนคติและมีความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพว่าเหมาะสมในระดับปานกลางหรือมีความต้องการในระดับปานกลาง

4. ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50-2.49 หมายถึง ผู้ตอบมีทักษะและมีความต้องการ  
เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ  
เหมาะสมในระดับน้อยหรือมีความต้องการ  
ในระดับน้อย
5. ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.49 หมายถึง ผู้ตอบมีทักษะและมีความต้องการ  
เกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ  
เหมาะสมในระดับน้อยที่สุดหรือมีความต้องการ  
น้อยที่สุด

#### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการขอหนังสือจาก  
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ตอบ  
แบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น จำนวน 426 ฉบับ ได้รับกลับคืน  
และสมบูรณ์ จำนวน 383 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.90 รายละเอียดดังแสดงไว้บนตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป ได้คืน และสมบูรณ์ จำนวนตามสถานภาพคิดเป็นร้อยละ

| สถานภาพ<br>ชั้นปีที่ 1 | กลุ่มตัวอย่าง | แบบสอบถามได้คืน<br>และสมบูรณ์ | ร้อยละ |
|------------------------|---------------|-------------------------------|--------|
| 1                      | 104           | 94                            | 90.38  |
| 2                      | 86            | 72                            | 83.72  |
| 3                      | 84            | 75                            | 89.29  |
| 4                      | 72            | 66                            | 91.67  |
| 5                      | 38            | 36                            | 94.74  |
| 6                      | 42            | 40                            | 95.24  |
| รวม                    | 426           | 383                           | 89.90  |

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยจัดกระทำข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามมาจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา และตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักของตัวเลือกที่กำหนดไว้คือ 5, 4, 3, 2, 1 ในช่องตารางที่เตรียมไว้
3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอส เอกซ์ (Statistical Package for Social Sciences - Version x) ในการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance)

## การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 1, 3 เพื่อศึกษาทักษะและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิเคราะห์โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ย และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัยข้อ 2, 4 เพื่อเปรียบเทียบทักษะและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วิเคราะห์โดยใช้ค่าการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในการหาค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี Fisher's LSD

## สถิติพื้นฐานการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปแปลผล ผู้วิจัยใช้วิธีทางสถิติต่อไปนี้

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

|       |           |     |                        |
|-------|-----------|-----|------------------------|
| เมื่อ | $\bar{X}$ | แทน | ค่าคะแนนเฉลี่ย         |
|       | $\sum X$  | แทน | ผลรวมของคะแนนทั้งหมด   |
|       | $N$       | แทน | จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง |

(Ferguson, 1981 : 49)

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน  
 $\sum X^2$  แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละด้านยกกำลังสอง  
 $(\sum X)^2$  แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง  
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

(Ferguson. 1981 : 68)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

( $\alpha$  - Coefficient) ใช้สูตร

$$= \frac{n}{n-1} \left[ 1 - \frac{\sum s_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ  $\alpha$  แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ  
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ  
 $\sum s_i^2$  แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ  
 $S_t^2$  แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมของแบบสอบถามทั้งฉบับ

(Gronbach, 1970 : 161)

4. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยใช้ที-เทสต์ (t - test) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงกับกลุ่มต่ำ ใช้อสูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s^2_H}{n_H} + \frac{s^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution  
 $\bar{X}_H$  แทน คะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มสูง  
 $\bar{X}_L$  แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนนในกลุ่มต่ำ  
 $s^2_H$  แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง  
 $s^2_L$  แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ  
 $n_H$  แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนในกลุ่มสูง  
 $n_L$  แทน จำนวนคนที่เลือกมาจากกลุ่มคะแนนในกลุ่มต่ำ

(Edward. 1957 : 152)

5. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวนกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้อสูตร

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน F - Distribution  
 $MS_b$  แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม  
 $MS_w$  แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 247)

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนด

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ดังนี้

|           |     |                                                      |
|-----------|-----|------------------------------------------------------|
| $\bar{X}$ | แทน | ค่าคะแนนเฉลี่ย                                       |
| S.D.      | แทน | ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน                              |
| N         | แทน | จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง                               |
| F         | แทน | ค่า F ที่ใช้พิจารณาใน F-Distribution                 |
| df        | แทน | ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)      |
| SS        | แทน | ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)               |
| Ms        | แทน | ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Square) |
| *         | แทน | มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05                          |

#### การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 การเสนอค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะและความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แต่ละด้าน และรวม 4 ด้าน ดังแสดงในตาราง 3 - 12

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างและค่าเฉลี่ยของทักษะและความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แต่ละด้านรวม 4 ด้าน จากนั้นจะตามขึ้นปี คณะ ภูมิลาเนา รายได้ปัจจุบัน ลักษณะการอยู่อาศัย เกรดเฉลี่ย ดังแสดงในตาราง 13 - 34

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิต ที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพในแต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน

| <div> <div>ทัศนะ</div> <div>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ</div> </div> | <div> <div>นิสิต</div> <div>(N = 212)</div> </div> |      |
|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|------|
|                                                                  | $\bar{X}$                                          | S.D. |
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษา                                         | 3.37                                               | 0.66 |
| 2. บริการทดสอบทางอาชีพ                                           | 3.33                                               | 0.69 |
| 3. บริการสนเทศทางอาชีพ                                           | 3.36                                               | 0.64 |
| 4. บริการจัดหางาน                                                | 3.23                                               | 0.65 |
| รวม 4 ด้าน                                                       | 3.31                                               | 0.56 |

จากตาราง 3 พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยส่วนรวมทั้ง 4 ด้าน เหมาะสมในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.31$ , S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเห็นว่าเหมาะสมระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ

| <div> <div>ทัศนะ</div> <div>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ</div> </div> | <div> <div>นิสิต</div> <div>(N = 212)</div> </div> |      |
|------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|------|
|                                                                  | $\bar{X}$                                          | S.D. |
| <b>ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ</b>                             |                                                    |      |
| 1. การให้คำปรึกษาในการวางแผนเลือกอาชีพ                           | 3.49                                               | 0.78 |
| 2. การให้คำปรึกษาชี้แนะให้รู้จักสภาพแวดล้อมของสังคม              | 3.42                                               | 0.71 |
| 3. การให้คำปรึกษาการวางแผนศึกษาต่อทางด้านอาชีพในประเทศ           | 3.40                                               | 0.79 |
| 4. การให้คำปรึกษาการวางแผนศึกษาต่อทางด้านอาชีพต่างประเทศ         | 3.21                                               | 0.86 |
| 5. การให้คำปรึกษาเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ   | 3.34                                               | 0.88 |
| รวมเฉพาะด้าน                                                     | 3.37                                               | 0.66 |

จากตาราง 4 พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.37$ , S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อนิสิตเห็นว่าเป็นความเหมาะสมระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิต ที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพ

| ทัศนะ                                                           | นิสิต<br>(N = 212) |      |
|-----------------------------------------------------------------|--------------------|------|
|                                                                 | $\bar{X}$          | S.D. |
| การจัดบริการแนะแนวอาชีพ                                         |                    |      |
| ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ                                         |                    |      |
| 1. การจัดโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อทดสอบบุคลิกภาพก่อน<br>เข้าทำงาน | 3.53               | 0.83 |
| 2. การทดสอบความสนใจทางอาชีพในอาชีพนั้น ๆ                        | 3.37               | 0.80 |
| 3. การทดสอบความถนัดทางอาชีพที่สนใจ                              | 3.33               | 0.86 |
| 4. การทดสอบค่านิยมที่มีต่ออาชีพที่สนใจ                          | 3.32               | 0.80 |
| 5. การสำรวจความสนใจในอาชีพ                                      | 3.18               | 0.88 |
| รวมเฉพาะด้าน                                                    | 3.33               | 0.69 |

จากตาราง 5 พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านบริการทดสอบทางอาชีพโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.33$ , S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตเห็นว่าเกือบทุกข้อเหมาะสมปานกลาง ยกเว้นข้อที่นิสิตเห็นว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ การจัดโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อทดสอบบุคลิกภาพก่อนเข้าทำงาน ( $\bar{X} = 3.53$ , S.D. = 0.83)

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนะของนิสิต ที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการสนเทศทางอาชีพ

| <div> <div>ทัศนะ</div> <div>การ จัดบริการแนะแนวอาชีพ</div> </div>             | <div> <div>นิสิต</div> <div>(N = 212)</div> </div> |      |
|-------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|------|
|                                                                               | $\bar{X}$                                          | S.D. |
| <b>ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ</b>                                                |                                                    |      |
| 1. การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่                  | 3.54                                               | 0.72 |
| 2. การจัดเอกสารข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่สะดวกในการค้นหา                           | 3.45                                               | 0.70 |
| 3. การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่าสำหรับนิสิตผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา | 3.51                                               | 0.85 |
| 4. การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษสำหรับนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่                | 3.47                                               | 0.87 |
| 5. การจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร เกี่ยวกับข้อมูลทางการตลาดไว้ในห้องสมุดอาชีพ    | 3.33                                               | 0.84 |
| 6. การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาทุกประเภท                                | 3.33                                               | 0.86 |
| 7. การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อต่างประเทศ                               | 3.16                                               | 0.86 |
| 8. การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อในประเทศ                                 | 3.32                                               | 0.82 |
| 9. การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มของตลาดแรงงานในปัจจุบัน                      | 3.31                                               | 0.87 |
| 10. การเผยแพร่ข้อมูลทางอาชีพให้นิสิตทราบอย่างทั่วถึง                          | 3.18                                               | 1.03 |
| รวมเฉพาะด้าน                                                                  | 3.36                                               | 0.64 |

จากตาราง 6 พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านบริการสนเทศทางอาชีพโดยรวมมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.36$ , S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นิสิตเห็นว่าเกือบทุกข้อเหมาะสม ปานกลาง ยกเว้นข้อที่นิสิตเห็นว่าเหมาะสมมาก ได้แก่ การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่างสำหรับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา ( $\bar{X} = 3.54$ , S.D. = 0.72,  $\bar{X} = 3.51$ , S.D. = 0.85)

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านการจัดหางาน

| ทักษะ                                                        | นิสิต<br>(N = 212) |      |
|--------------------------------------------------------------|--------------------|------|
|                                                              | $\bar{X}$          | S.D. |
| การจัดการบริการแนะแนวอาชีพ                                   |                    |      |
| ด้านการจัดหางาน                                              |                    |      |
| 1. การจัดหางานพิเศษให้นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่                 | 3.42               | 0.85 |
| 2. การจัดหาตำแหน่งงานว่างให้กับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา | 3.39               | 0.08 |
| 3. การจัดส่งนิสิตไปทำงานตามความต้องการของนายจ้าง             | 3.37               | 0.76 |
| 4. การจัดบอร์ดตำแหน่งงานว่างภายในบริเวณหน่วยจัดหางาน         | 3.35               | 0.83 |
| 5. การจัดวันนัดพบแรงงานภายในมหาวิทยาลัย                      | 3.39               | 0.89 |

ตาราง 7 (ต่อ)

| การให้บริการแนะแนวอาชีพ                                                             | นิสิต     |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------|
|                                                                                     | (N = 212) |      |
|                                                                                     | $\bar{X}$ | S.D. |
| 6. การจัดการบริการทางวิชาการ เช่น การบรรยายพิเศษที่<br>เกี่ยวกับการมีงานทำของบัณฑิต | 3.16      | 0.84 |
| 7. การจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะการพูดเพื่องาน<br>อาชีพต่าง ๆ                   | 3.15      | 0.84 |
| 8. การจัดฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกสู่ตลาด<br>แรงงาน                        | 3.15      | 0.82 |
| 9. การจัดโครงการฝึกทักษะในการกรอกใบสมัครและ<br>การสัมภาษณ์                          | 3.08      | 0.89 |
| 10. การจัดหางานให้ศิษย์เก่าที่ยังไม่มีงานทำ                                         | 2.87      | 0.94 |
| รวมเฉพาะด้าน                                                                        | 3.23      | 0.65 |

จากตาราง 7 พบว่า นิสิตมีความเห็นต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้านบริการจัดหางานโดยรวมเหมาะสมปานกลาง ( $\bar{X} = 3.23$ ,  
S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีความเห็นว่าการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ  
ด้านบริการจัดหางานมีความเหมาะสมปานกลางทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพในแต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน

| ความต้องการ<br>การจัดการบริการแนะแนวอาชีพ | นิสิต<br>(N = 364) |      |
|-------------------------------------------|--------------------|------|
|                                           | $\bar{X}$          | S.D. |
| 1. บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ              | 3.92               | 0.69 |
| 2. บริการทดสอบทางอาชีพ                    | 3.79               | 0.72 |
| 3. บริการสนเทศทางอาชีพ                    | 3.98               | 0.62 |
| 4. บริการจัดหางาน                         | 3.93               | 0.61 |
| รวม 4 ด้าน                                | 3.90               | 0.59 |

จากตาราง 8 พบว่า นิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.90$ , S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการบริการแนะแนวอาชีพในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ

| ความต้องการ<br>การจัดการแนะแนวอาชีพ                                    | นิสิต<br>(N = 364) |      |
|------------------------------------------------------------------------|--------------------|------|
|                                                                        | $\bar{X}$          | S.D. |
| <b>ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ</b>                                   |                    |      |
| 1. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับอาชีพ         | 4.03               | 0.78 |
| 2. การให้คำปรึกษาช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่ | 4.03               | 0.83 |
| 3. การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความมั่นคงในงานอาชีพนั้น ๆ                   | 3.86               | 0.79 |
| 4. การให้คำปรึกษาในการเลือกอาชีพที่สนใจ                                | 3.91               | 0.84 |
| 5. การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในอาชีพ                       | 3.75               | 0.89 |
| รวมเฉพาะด้าน                                                           | 3.92               | 0.69 |

จากตาราง 9 พบว่า นิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.92$ , S.D. = 0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านการบริการทดสอบทางอาชีพ

| ความต้องการ<br>การจัดการบริการแนะแนวอาชีพ | นิสิต<br>(N = 364) |      |
|-------------------------------------------|--------------------|------|
|                                           | $\bar{X}$          | S.D. |
|                                           |                    |      |
| ด้านการบริการทดสอบทางอาชีพ                |                    |      |
| 1. การทดสอบบุคลิกภาพเพื่อพัฒนาตนเอง       | 3.85               | 0.81 |
| 2. การทดสอบทางอาชีพที่สนใจ                | 3.90               | 0.82 |
| 3. การทดสอบระดับความพร้อมในอาชีพที่สนใจ   | 3.85               | 0.85 |
| 4. การสำรวจบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพ    | 3.80               | 0.87 |
| 5. การสำรวจความพร้อมในอาชีพที่สนใจ        | 3.81               | 0.92 |
| 6. การสำรวจค่านิยมที่มีต่ออาชีพ           | 3.54               | 0.95 |
| รวมเฉพาะด้าน                              | 3.79               | 0.72 |

จากตาราง 10 พบว่า นิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านการบริการทดสอบทางอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.79$ , S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการบริการแนะแนวด้านการบริการทดสอบทางอาชีพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการสนเทศทางอาชีพ

| ความต้องการ<br>การจัดการบริการแนะแนวอาชีพ                                                      | นิสิต<br>(N = 364) |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------|
|                                                                                                | $\bar{X}$          | S.D. |
| <b>ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ</b>                                                                 |                    |      |
| 1. ข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพในตลาดแรงงาน                                         | 4.06               | 0.70 |
| 2. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของงานในอาชีพ                                                          | 4.12               | 0.73 |
| 3. ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพ                                                          | 4.12               | 0.74 |
| 4. ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งจ้างงานทั้งของรัฐและเอกชน                                               | 4.20               | 0.80 |
| 5. ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะในการทำงาน เช่น การเขียนใบสมัคร<br>การสัมภาษณ์ การสอบข้อเขียน           | 4.08               | 0.83 |
| 6. ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ประกอบการแต่ละอาชีพ<br>เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ       | 3.99               | 0.86 |
| 7. การจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางวัสดุทัศนศึกษาที่เกี่ยวกับการพัฒนา<br>อาชีพ เช่น สไลด์ เทป วีดิทัศน์ | 3.76               | 0.89 |
| 8. การให้บริการตอบคำถามเกี่ยวกับข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้มาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง                   | 3.79               | 0.88 |
| 9. การจัดการบริการเอกสาร สิ่งพิมพ์ ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา<br>และอาชีพ                        | 3.84               | 0.87 |
| 10. การจัดหาจุลสารด้านแนะแนวการศึกษาและอาชีพ                                                   | 3.87               | 0.83 |

ตาราง 11 (ต่อ)

| ความต้องการ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ  | นิสิต<br>(N = 364) |      |
|-----------------------------------------|--------------------|------|
|                                         | $\bar{X}$          | S.D. |
| 11. ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการสมัครงาน    | 4.10               | 0.85 |
| 12. ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรมแต่ละอาชีพ | 3.84               | 0.94 |
| รวมเฉพาะด้าน                            | 3.98               | 0.62 |

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.98$ , S.D. = 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านสนเทศทางอาชีพอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการแนะแนวอาชีพด้านบริการจัดหางาน

| ความต้องการ<br>การจัดการแนะแนวอาชีพ                                                  | นิสิต<br>(N = 364) |      |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------|
|                                                                                      | $\bar{X}$          | S.D. |
| <b>ด้านบริการจัดหางาน.</b>                                                           |                    |      |
| 1. จัดโครงการสัปดาห์แนะแนวอาชีพอย่างสม่ำเสมอ                                         | 3.88               | 0.73 |
| 2. จัดโครงการฝึกอบรมการเป็นผู้นำ เพื่อความสำเร็จงานอาชีพนั้น ๆ                       | 3.91               | 0.72 |
| 3. จัดโครงการธุรกิจจำลองภายในบริเวณมหาวิทยาลัย                                       | 3.77               | 0.86 |
| 4. จัดรวบรวมตำแหน่งงานว่างส่งไปยังคณะต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัย                         | 4.08               | 0.83 |
| 5. การเป็นสื่อกลางระหว่างนายจ้างกับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา | 4.15               | 0.85 |
| 6. การจัดทำแผนพับเกี่ยวกับหลักสูตรและคุณสมบัติของบัณฑิตส่งให้นายจ้าง                 | 4.00               | 0.85 |
| 7. จัดหาแหล่งฝึกงานให้นักนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา                               | 4.19               | 0.87 |
| 8. การติดต่อประสานงานกับนายจ้างให้มารับสมัครงาน และสอบสัมภาษณ์ภายในมหาวิทยาลัย       | 4.15               | 0.83 |
| 9. จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมความสามารถเฉพาะด้านก่อนออกสู่ตลาดแรงงาน                     | 3.85               | 0.89 |
| 10. จัดหางานให้นักนิสิตทำระหว่างปิดภาคเรียน                                          | 4.04               | 0.92 |

ตาราง 12 (ต่อ)

| ความต้องการ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ                                                                                    | นิสิต<br>(N = 364) |      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|------|
|                                                                                                                           | $\bar{X}$          | S.D. |
| 11. จัดรวบรวมสถิติจากกรมแรงงาน สำนักงานสถิติแห่งชาติ<br>และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทราบความเคลื่อนไหว<br>ของตลาดแรงงาน | 3.75               | 0.89 |
| 12. จัดส่งนิสิตและศิษย์เก่าออกไปสัมภาษณ์ภายนอกมหาวิทยาลัย                                                                 | 3.39               | 0.93 |
| รวมเฉพาะด้าน                                                                                                              | 3.93               | 0.61 |

จากตาราง 12 พบว่า นิสิตมีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวอาชีพด้าน  
การจัดหางานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X} = 3.93$ , S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ  
พบว่านิสิตมีความต้องการในระดับมากทุกข้อ ยกเว้นข้อที่นิสิตต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่  
จัดส่งนิสิตและศิษย์เก่าออกไปสัมภาษณ์ภายนอกมหาวิทยาลัย ( $\bar{X} = 3.39$ , S.D. = 0.93)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างและค่าเฉลี่ยทักษะและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามชั้นปี คณะ ภูมิลาเนา รายได้ปัจจุบัน ลักษณะการอยู่อาศัย เกรดเฉลี่ย ดังแสดงในตาราง 13 - 41

ตาราง 13 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิต ที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนว อาชีพในแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามชั้นปี

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F      |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|-------|--------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 1.5204   | .3041 | .6851  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 206 | 91.4298  | .4438 |        |
|                                  | รวม              | 211 | 92.9502  |       |        |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 2.5603   | .5121 | 1.0768 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 206 | 97.9610  | .4755 |        |
|                                  | รวม              | 211 | 100.5213 |       |        |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 1.9476   | .3895 | .9642  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 206 | 83.2196  | .4040 |        |
|                                  | รวม              | 211 | 85.1672  |       |        |

ตาราง 13 (ต่อ)

| รายด้าน               | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS      | MS    | F      |
|-----------------------|------------------|-----|---------|-------|--------|
| 4. ด้านบริการจัดหางาน | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 1.4574  | .2915 | .6863  |
|                       | ภายในกลุ่ม       | 206 | 87.4845 | .4247 |        |
|                       | รวม              | 211 | 88.9419 |       |        |
| รวมทุกด้าน            | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 1.6777  | .3355 | 1.0871 |
|                       | ภายในกลุ่ม       | 206 | 63.5863 | .3087 |        |
|                       | รวม              | 211 | 65.2640 |       |        |

จากตาราง 13 พบว่า ทักษะของนิสิตทุกชั้นปีที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 4 ด้าน และโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิต ที่มีต่อการจัดบริการแนะแนว  
อาชีพแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามคณะ

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F       |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|--------|---------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 9.6536   | 1.3791 | 3.3775* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 204 | 83.2965  | .4083  |         |
|                                  | รวม              | 211 | 92.9502  |        |         |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 5.2642   | .7520  | 1.6105  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 204 | 95.2571  | .4669  |         |
|                                  | รวม              | 211 | 100.5213 |        |         |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 6.7609   | .9658  | 2.5130* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 204 | 78.4062  | .3843  |         |
|                                  | รวม              | 211 | 85.1672  | 2.5130 |         |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 7.6688   | 1.0955 | 2.7499* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 204 | 81.2731  | .3984  |         |
|                                  | รวม              | 211 | 88.9419  |        |         |

ตาราง 14 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS      | MS    | F       |
|------------|------------------|-----|---------|-------|---------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 5.6923  | .8132 | 2.7847* |
|            | ภายในกลุ่ม       | 204 | 59.5718 | .2920 |         |
|            | รวม              | 211 | 65.2640 |       |         |

จากตาราง 14 พบว่า ทักษะของนิสิตทุกคณะที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้าน  
 บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ ด้านบริการจัดหางาน และโดยรวม  
 ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD  
 ดังแสดงในตาราง 15-18

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
ให้คำปรึกษาทางอาชีพของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จานแนกเป็นรายคู่

| คณะ                 |           | 5 | 2 | 6 | 8 | 3 | 4 | 1 | 7 |
|---------------------|-----------|---|---|---|---|---|---|---|---|
|                     | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 5 คณะวิศวกรรมศาสตร์ | 2.98      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 คณะแพทยศาสตร์     | 3.03      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 คณะศิลปกรรมศาสตร์ | 3.11      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 8 คณะสังคมศาสตร์    | 3.28      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 3 คณะมนุษยศาสตร์    | 3.30      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 4 คณะวิทยาศาสตร์    | 3.40      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 1 คณะพลศึกษา        | 3.64      | * | * | * | * | * |   |   |   |
| 7 คณะศึกษาศาสตร์    | 3.33      | * | * | * | * | * |   |   |   |

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 พบว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์  
คณะสังคมศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์ มีทักษะต่อการจัดบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ แตกต่าง  
จากคณะพลศึกษา และคณะศึกษาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
สหเพศทางอาชีพของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

| คณะ                 |           | 2 | 6 | 5 | 8 | 3 | 4 | 7 | 1 |
|---------------------|-----------|---|---|---|---|---|---|---|---|
|                     | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 คณะแพทยศาสตร์     | 3.03      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 คณะศิลปกรรมศาสตร์ | 3.11      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 5 คณะวิศวกรรมศาสตร์ | 3.14      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 8 คณะสังคมศาสตร์    | 3.25      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 3 คณะมนุษยศาสตร์    | 3.25      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 4 คณะวิทยาศาสตร์    | 3.51      |   | * | * |   |   |   |   |   |
| 7 คณะศึกษาศาสตร์    | 3.52      |   |   | * |   |   |   |   |   |
| 1 คณะพลศึกษา        | 3.59      | * | * | * | * | * |   |   |   |

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า ทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการสหเพศทางอาชีพ  
ของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และ  
คณะมนุษยศาสตร์ มีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะพลศึกษา นิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรม  
ศาสตร์ มีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีทักษะแตกต่าง  
กับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
จัดหางานของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จานแนกเป็นรายคู่

| คณะ                 |           | 5 | 2 | 3 | 8 | 6 | 4 | 7 | 1 |
|---------------------|-----------|---|---|---|---|---|---|---|---|
|                     | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 5 คณะวิศวกรรมศาสตร์ | 2.89      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 คณะแพทยศาสตร์     | 2.96      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 3 คณะมนุษยศาสตร์    | 3.10      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 8 คณะสังคมศาสตร์    | 3.11      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 คณะศิลปกรรมศาสตร์ | 3.17      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 4 คณะวิทยาศาสตร์    | 3.37      | * |   |   |   |   |   |   |   |
| 7 คณะศึกษาศาสตร์    | 3.45      |   |   | * |   |   |   |   |   |
| 1 คณะพลศึกษา        | 3.45      | * |   | * | * |   |   |   |   |

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 พบว่า ทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการจัดหางานของ  
นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะพลศึกษา  
นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีทักษะ  
แตกต่างกับนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพโดยรวม  
ทุกด้านของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จานแนกเป็นรายคู่

| คณะ                 |           | 2 | 5 | 6 | 3 | 8 | 4 | 7 | 1 |
|---------------------|-----------|---|---|---|---|---|---|---|---|
|                     | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 คณะแพทยศาสตร์     | 2.99      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 5 คณะวิศวกรรมศาสตร์ | 3.03      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 คณะศิลปกรรมศาสตร์ | 3.13      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 3 คณะมนุษยศาสตร์    | 3.22      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 8 คณะสังคมศาสตร์    | 3.31      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 4 คณะวิทยาศาสตร์    | 3.39      |   | * |   |   |   |   |   |   |
| 7 คณะศึกษาศาสตร์    | 3.46      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 1 คณะพลศึกษา        | 3.54      | * | * | * | * |   |   |   |   |

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า ทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้านและโดยรวม  
ทุกด้านของนิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์  
มีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะพลศึกษา นิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มีทักษะแตกต่าง  
กับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีทักษะแตกต่างกับนิสิตคณะวิทยาศาสตร์  
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ  
แต่ละด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำนวนตามภูมิลำเนา

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F      |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|-------|--------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 2.7682   | .6920 | 1.5885 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 207 | 90.1820  | .4357 |        |
|                                  | รวม              | 211 | 92.9502  |       |        |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 3.0012   | .7503 | 1.5926 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 207 | 97.5210  | .4711 |        |
|                                  | รวม              | 211 | 100.5213 |       |        |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | .7823    | .1956 | .4797  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 207 | 84.3849  | .4077 |        |
|                                  | รวม              | 211 | 85.1672  |       |        |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | .7307    | .1827 | .4287  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 207 | 88.2112  | .4261 |        |
|                                  | รวม              | 211 | 88.9419  |       |        |

ตาราง 19 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS      | MS    | F     |
|------------|------------------|-----|---------|-------|-------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | .8269   | .2067 | .6641 |
|            | ภายในกลุ่ม       | 207 | 64.4372 | .3113 |       |
|            | รวม              | 211 | 65.2640 |       |       |

จากตาราง 19 พบว่า นิสิตโดยรวมที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัด  
บริการแนะแนวอาชีพทั้ง 5 ด้าน ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรจัดขึ้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ  
แต่ละด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จานแนกตามรายได้

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F      |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|-------|--------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .3166    | .1583 | .3577  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 208 | 92.0353  | .4425 |        |
|                                  | รวม              | 210 | 92.3518  |       |        |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | 1.0689   | .5345 | 1.1190 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 208 | 99.3447  | .4776 |        |
|                                  | รวม              | 210 | 100.4136 |       |        |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .7253    | .3627 | .8947  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 208 | 84.3113  | .4053 |        |
|                                  | รวม              | 210 | 85.0367  |       |        |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .5030    | .2515 | .5919  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 208 | 88.3847  | .4249 |        |
|                                  | รวม              | 210 | 88.8878  |       |        |

ตาราง 20 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS      | MS    | F     |
|------------|------------------|-----|---------|-------|-------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .0608   | .0304 | .0972 |
|            | ภายในกลุ่ม       | 208 | 65.0577 | .3128 |       |
|            | รวม              | 210 | 65.1185 |       |       |

จากตาราง 16 แสดงว่า นิสิตโดยรวมที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 5 ด้าน ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรจัดขึ้น ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 21 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามที่อยู่อาศัย

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F       |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|--------|---------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 3.9192   | .9798  | 2.2781  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 207 | 89.0310  | .4301  |         |
|                                  | รวม              | 211 | 92.9502  |        |         |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 4.4655   | 1.1614 | 2.5074* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 207 | 95.8758  | .4632  |         |
|                                  | รวม              | 211 | 100.5213 |        |         |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 3.3822   | .8455  | 2.1401  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 207 | 81.7850  | .3951  |         |
|                                  | รวม              | 211 | 85.1672  |        |         |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 2.5567   | .6392  | 1.5316  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 207 | 86.3852  | .4173  |         |
|                                  | รวม              | 211 | 88.9419  |        |         |

ตาราง 21 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS      | MS    | F       |
|------------|------------------|-----|---------|-------|---------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 3.0976  | .7749 | 2.5786* |
|            | ภายในกลุ่ม       | 207 | 62.1664 | .3003 |         |
|            | รวม              | 211 | 65.2640 |       |         |

จากตาราง 21 พบว่า นิสิตที่มีลักษณะการอยู่อาศัยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการ  
 แขนงวิชาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพ และโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่  
 ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD ดังแสดงในตาราง 22-23

ตาราง 22 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพของนิสิตที่มีที่อยู่อาศัยต่างกัน จานนงเป็นรายคู่

| ที่อยู่อาศัย        | 1         | 3 | 4 | 2 | 5 |
|---------------------|-----------|---|---|---|---|
|                     | $\bar{X}$ |   |   |   |   |
| 1 หอพักมหาวิทยาลัย  | 2.93      |   |   |   |   |
| 3 เช่าอยู่กับเพื่อน | 3.15      |   |   |   |   |
| 4 อยู่กับญาติ       | 3.30      |   |   |   |   |
| 2 หอพักเอกชน        | 3.41      | * |   |   |   |
| 5 อยู่กับผู้ปกครอง  | 3.44      | * | * |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า นิสิตที่อยู่หอพักมหาวิทยาลัย และนิสิตที่มีที่อยู่อาศัยโดยเช่าอยู่กับเพื่อนมีทักษะต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตที่พักอยู่กับผู้ปกครอง และนิสิตที่อยู่หอพักมหาวิทยาลัยมีทักษะต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตที่อยู่หอพักเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดการและแนวอาชีพโดยรวม  
ทุกด้านของนิสิตที่มีที่อยู่อาศัยต่างกัน จานนงเป็นรายคู่

| ที่อยู่อาศัย        |           | 1 | 3 | 4 | 2 | 5 |
|---------------------|-----------|---|---|---|---|---|
|                     | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |
| 1 หอพักมหาวิทยาลัย  | 3.03      |   |   |   |   |   |
| 3 เช่าอยู่กับเพื่อน | 3.10      |   |   |   |   |   |
| 4 อยู่กับญาติ       | 3.33      |   |   |   |   |   |
| 2 หอพักเอกชน        | 3.38      | * | * |   |   |   |
| 5 อยู่กับผู้ปกครอง  | 3.39      | * | * |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 พบว่า นิสิตที่อยู่หอพักมหาวิทยาลัยและนิสิตที่เช่าอยู่กับเพื่อน มีทักษะ  
ต่อการจัดการและแนวอาชีพโดยรวมทุกด้านแตกต่างจากนิสิตที่อยู่หอพักเอกชน และนิสิตที่อยู่กับ  
ผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพแต่ละด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำนวนตามเกรตเฉลี่ย

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F     |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|-------|-------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .6649    | .3324 | .7541 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 208 | 91.6870  | .4408 |       |
|                                  | รวม              | 210 | 92.3518  |       |       |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .4153    | .2077 | .4320 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 208 | 99.9983  | .4808 |       |
|                                  | รวม              | 210 | 100.4136 |       |       |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .2118    | .1059 | .2596 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 208 | 84.8249  | .4078 |       |
|                                  | รวม              | 210 | 85.0367  |       |       |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .4743    | .2372 | .5580 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 208 | 88.4134  | .4251 |       |
|                                  | รวม              | 210 | 88.8878  |       |       |

ตาราง 24 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS      | MS    | F     |
|------------|------------------|-----|---------|-------|-------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .0369   | .1535 | .6118 |
|            | ภายในกลุ่ม       | 208 | 64.8115 | .3116 |       |
|            | รวม              | 210 | 65.1185 |       |       |

จากตาราง 24 พบว่า นิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีทัศนคติต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรจัดขึ้นทั้งในแต่ละด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดบริการแนะแนว อาชีพแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามชั้นปี

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F       |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|--------|---------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 6.1163   | 1.2233 | 2.5920* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 358 | 168.9513 | .4719  |         |
|                                  | รวม              | 363 | 175.0676 |        |         |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 7.9445   | 1.5889 | 3.1564* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 358 | 180.2152 | .5034  |         |
|                                  | รวม              | 363 | 188.1596 |        |         |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 5.7380   | 1.1476 | 3.0603* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 358 | 134.2495 | .3750  |         |
|                                  | รวม              | 363 | 139.9875 |        |         |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 3.6935   | .7387  | 1.9966  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 358 | 132.4554 | .3700  |         |
|                                  | รวม              | 363 | 136.1489 |        |         |

ตาราง 25 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F       |
|------------|------------------|-----|----------|--------|---------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 5   | 5.0513   | 1.0103 | 3.0750* |
|            | ภายในกลุ่ม       | 358 | 117.6158 | .3285  |         |
|            | รวม              | 363 | 122.6671 |        |         |

จากตาราง 25 พบว่า นิสิตที่มีชั้นปีต่างกัน มีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ และโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี LSD ดังแสดงในตาราง 26-29

ตาราง 26 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้  
คำปรึกษาทางอาชีพของนิสิตที่อยู่ชั้นปีต่างกัน จำนวนเป็นรายคู่

| ชั้นปี | 5         | 6 | 4 | 1 | 3 | 2 |
|--------|-----------|---|---|---|---|---|
|        | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |
| 5      | 3.04      |   |   |   |   |   |
| 6      | 3.60      |   |   |   |   |   |
| 4      | 3.85      | * |   |   |   |   |
| 1      | 3.86      | * |   |   |   |   |
| 3      | 3.98      | * |   |   |   |   |
| 2      | 4.01      | * |   |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 5 มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้  
คำปรึกษาทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 1-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
ทดสอบทางอาชีพของนิสิตที่อยู่ชั้นปีต่างกัน จานแนกเป็นรายคู่

ชั้นปี

5

6

3

4

1

2

 $\bar{X}$ 

5

2.80

6

3.40

3

3.73

\*

4

3.74

\*

1

3.84

\*

2

3.92

\*

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 5 มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
ทดสอบทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 1-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
สนเทศทางอาชีพของนิสิตที่อยู่ชั้นปีต่างกัน จำนวนเป็นรายคู่ .

| ชั้นปี | 5         | 6 | 1 | 3 | 4 | 2 |
|--------|-----------|---|---|---|---|---|
|        | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |
| 5      | 3.02      |   |   |   |   |   |
| 6      | 3.63      |   |   |   |   |   |
| 1      | 3.95      | * |   |   |   |   |
| 3      | 4.00      | * |   |   |   |   |
| 4      | 4.01      | * |   |   |   |   |
| 2      | 4.04      | * |   |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 5 มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
สนเทศทางอาชีพแตกต่างจากชั้นปีที่ 1-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนว เชีพแต่ละด้ เน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตทุกชั้นปี จาแนกเป็นรายคู่

| ชั้นปี |           | 5 | 6 | 4 | 1 | 3 | 2 |
|--------|-----------|---|---|---|---|---|---|
|        | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |
| 5      | 3.02      |   |   |   |   |   |   |
| 6      | 3.60      |   |   |   |   |   |   |
| 4      | 3.91      | * |   |   |   |   |   |
| 1      | 3.92      | * |   |   |   |   |   |
| 3      | 3.93      | * |   |   |   |   |   |
| 2      | 4.00      | * |   |   |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 29 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 5 มีความต้องการแนะแนว เชีพโดยรวมทุกด้าน แตกต่างจากนิสิตชั้นปี 1-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นปีที่ 6 นิสิตมีความ ต้องการแตกต่างจากชั้นปีอื่น ๆ อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 30 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการ  
แนะแนวอาชีพแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามคณะ

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F        |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|--------|----------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 24.8650  | 3.5521 | 8.4191*  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 356 | 150.2026 | .4216  |          |
|                                  | รวม              | 363 | 175.0676 |        |          |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 19.6055  | 2.8008 | 5.9155*  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 356 | 168.5542 | .4735  |          |
|                                  | รวม              | 363 | 188.1596 |        |          |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 24.2479  | 3.4640 | 10.6547* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 356 | 115.7397 | .3251  |          |
|                                  | รวม              | 363 | 139.9875 |        |          |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 15.8824  | 2.2689 | 6.7162*  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 356 | 120.2665 | .3375  |          |
|                                  | รวม              | 363 | 136.1489 |        |          |

ตาราง 30 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F       |
|------------|------------------|-----|----------|--------|---------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 7   | 19.9035  | 2.8434 | 9.8501* |
|            | ภายในกลุ่ม       | 356 | 102.7636 | .2887  |         |
|            | รวม              | 363 | 122.6671 |        |         |

จากตาราง 30 พบว่า นิสิตต่างคณะกันมีความต้องการการจัดบริการแนะแนวอาชีพในด้าน  
 บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ ด้านบริการ  
 จัดหางานและโดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็น  
 รายคู่โดยวิธี LSD ผลปรากฏในตาราง 31-35

ตาราง 31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
ให้คำปรึกษาทางอาชีพของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

| คณะ              |           | 5 | 2 | 6 | 1 | 3 | 8 | 4 | 7 |
|------------------|-----------|---|---|---|---|---|---|---|---|
|                  | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 5 วิศวกรรมศาสตร์ | 3.34      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 แพทยศาสตร์     | 3.50      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 ศิลปกรรมศาสตร์ | 3.85      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 1 พลศึกษา        | 3.90      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 3 มนุษยศาสตร์    | 4.01      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 8 สังคมศาสตร์    | 4.04      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 4 วิทยาศาสตร์    | 4.09      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 7 ศึกษาศาสตร์    | 4.18      | * | * | * | * |   |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 พบว่า ความต้องการต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะพลศึกษา มีความต้องการแตกต่างจากนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มีความต้องการแตกต่างจากนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
ทดสอบทางอาชีพของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

| คณะ              |           | 5 | 2 | 6 | 1 | 8 | 3 | 4 | 7 |
|------------------|-----------|---|---|---|---|---|---|---|---|
|                  | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 5 วิศวกรรมศาสตร์ | 3.27      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 แพทยศาสตร์     | 3.51      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 ศิลปกรรมศาสตร์ | 3.62      | * |   |   |   |   |   |   |   |
| 1 พลศึกษา        | 3.82      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 8 สังคมศาสตร์    | 3.85      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 3 มนุษยศาสตร์    | 3.87      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 4 วิทยาศาสตร์    | 3.92      | * | * | * |   |   |   |   |   |
| 7 ศึกษาาสตร์     | 4.07      | * | * | * |   |   |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 พบว่า ความต้องการต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความต้องการแตกต่างกับนิสิตคณะศึกษาศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มีความต้องการแตกต่างจากนิสิตคณะพลศึกษา คณะสังคมศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์ และนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มีความต้องการแตกต่างจากนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
สหเทศทางอาชีพของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จานแนกเป็นรายคู่

| คณะ              |           | 5 | 2 | 6 | 1 | 4 | 3 | 8 | 7 |
|------------------|-----------|---|---|---|---|---|---|---|---|
|                  | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 5 วิศวกรรมศาสตร์ | 3.40      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 แพทยศาสตร์     | 3.54      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 ศิลปกรรมศาสตร์ | 3.95      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 1 พลศึกษา        | 3.98      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 4 วิทยาศาสตร์    | 4.09      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 3 มนุษยศาสตร์    | 4.15      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 8 สังคมศาสตร์    | 4.16      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 7 ศึกษาศาสตร์    | 4.18      | * | * |   |   |   |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 พบว่า ความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการสหเทศทางอาชีพของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ มีความแตกต่างจากนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
จัดหางานของนิสิตที่อยู่คณะต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

| คณะ              | 5 | 2 | 6 | 3 | 4 | 1 | 8 | 7 |
|------------------|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5 วิศวกรรมศาสตร์ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 แพทยศาสตร์     |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 ศิลปกรรมศาสตร์ | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 3 มนุษยศาสตร์    | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 4 วิทยาศาสตร์    | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 1 พลศึกษา        | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 8 สังคมศาสตร์    | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 7 ศึกษาาสตร์     | * | * |   |   |   |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 พบว่า นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มีความต้องการ  
บริการแนะแนวอาชีพด้านบริการจัดหางาน แตกต่างจากนิสิตคณะศิลปศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์  
คณะวิทยาศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ  
ที่ระดับ .05

ตาราง 35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความต้องการในการจัดการบริการแนะแนวอาชีพแต่ละด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตทุกคณะ จำแนกเป็นรายคู่

| คณะ              |           | 5 | 2 | 6 | 1 | 3 | 4 | 8 | 7 |
|------------------|-----------|---|---|---|---|---|---|---|---|
|                  | $\bar{X}$ |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 5 วิศวกรรมศาสตร์ | 3.40      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 2 แพทยศาสตร์     | 3.52      |   |   |   |   |   |   |   |   |
| 6 ศิลปกรรมศาสตร์ | 3.87      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 1 พลศึกษา        | 3.95      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 3 มนุษยศาสตร์    | 4.03      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 4 วิทยาศาสตร์    | 4.03      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 8 สังคมศาสตร์    | 4.05      | * | * |   |   |   |   |   |   |
| 7 ศึกษาศาสตร์    | 4.15      | * | * | * |   |   |   |   |   |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 พบว่า ความต้องการต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความต้องการแตกต่างจากนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มีความต้องการแตกต่างจากนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะสังคมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 36 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดบริการ  
แนะแนวอาชีพแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามภูมิภาค

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F      |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|--------|--------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 3.4567   | .8642  | 1.8078 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 359 | 171.6109 | .4780  |        |
|                                  | รวม              | 363 | 175.0676 |        |        |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 4.0636   | 1.0159 | 1.9811 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 359 | 184.0961 | .5128  |        |
|                                  | รวม              | 363 | 188.1596 |        |        |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 1.1961   | .2990  | .7735  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 359 | 138.7915 | .3866  |        |
|                                  | รวม              | 363 | 139.9875 |        |        |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 2.4352   | .6088  | 1.6345 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 359 | 133.7137 | .3725  |        |
|                                  | รวม              | 363 | 136.1489 |        |        |

ตาราง 36 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F      |
|------------|------------------|-----|----------|-------|--------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 2.1861   | .5465 | 1.6285 |
|            | ภายในกลุ่ม       | 359 | 102.4810 | .3356 |        |
|            | รวม              | 363 | 122.6671 |       |        |

จากตาราง 36 แสดงว่า นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีภูมิฐานะแตกต่างกัน มีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการบริการแนะแนวอาชีพในแต่ละด้าน และความ-  
ต้องการโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 37 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดการ  
และแนวอาชีพแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำนวนตามรายได้

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F       |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|--------|---------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | 1.2095   | .6047  | 1.2583  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 360 | 173.0169 | .4806  |         |
|                                  | รวม              | 362 | 174.2263 |        |         |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | 2.4153   | 2.3486 | .0970   |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 360 | 185.1152 |        |         |
|                                  | รวม              | 362 | 187.5305 |        |         |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | 2.7039   | 1.3519 | 3.5466* |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 360 | 137.2306 | .3812  |         |
|                                  | รวม              | 362 | 139.9345 |        |         |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | 2.1054   | 1.0527 | 2.8396  |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 360 | 133.4589 | .3707  |         |
|                                  | รวม              | 362 | 135.5643 |        |         |

ตาราง 37 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS     | F       |
|------------|------------------|-----|----------|--------|---------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | 2.1467   | 1.0733 | 3.2160* |
|            | ภายในกลุ่ม       | 360 | 120.1506 | .3338  |         |
|            | รวม              | 362 | 122.2973 |        |         |

จากตาราง 37 พบว่า นิสิตที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการบริการสนเทศทางอาชีพและ  
 โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี  
 ของ LSD ผลปรากฏในตาราง 38-39

ตาราง 38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความต้องการในการจัดการแนะแนวอาชีพด้านบริการ  
สนเทศทางอาชีพของนิสิตที่มีรายได้ต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

| รายได้    |           | 3 | 2 | 1 |
|-----------|-----------|---|---|---|
|           | $\bar{X}$ |   |   |   |
| 3 สูง     | 3.92      | * |   |   |
| 2 ปานกลาง | 4.02      |   |   |   |
| 1 ต่ำ     | 4.24      |   |   |   |

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 พบว่า นิสิตที่มีรายได้ต่ำมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้าน  
บริการสนเทศทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตที่มีรายได้สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 39 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความต้องการในการจัดบริการแนะแนวอาชีพแต่ละด้าน  
และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ของนิสิตที่มีรายได้ต่างกัน จำแนกเป็นรายคู่

| รายได้    | 3         | 2 | 1 |
|-----------|-----------|---|---|
|           | $\bar{X}$ |   |   |
| 3 สูง     | 3.79      |   | * |
| 2 ปานกลาง | 3.85      |   |   |
| 1 ต่ำ     | 3.97      |   |   |

\*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 39 พบว่า นิสิตที่มีรายได้ต่ำมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวม  
แตกต่างจากนิสิตที่มีรายได้สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 40 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิต ที่มีต่อการจัดบริการ  
แนะแนวอาชีพแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามที่อยู่อาศัย

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F      |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|-------|--------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 2.9171   | .7293 | 1.5208 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 359 | 172.1505 | .4795 |        |
|                                  | รวม              | 363 | 175.0676 |       |        |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 3.6994   | .9248 | 1.8000 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 359 | 184.4603 | .5138 |        |
|                                  | รวม              | 363 | 188.1596 |       |        |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 2.6414   | .6603 | 1.7260 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 359 | 137.3462 | .3826 |        |
|                                  | รวม              | 363 | 139.9875 |       |        |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 2.3754   | .5938 | 1.5937 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 359 | 133.7735 | .3726 |        |
|                                  | รวม              | 363 | 136.1489 |       |        |

ตาราง 40 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F      |
|------------|------------------|-----|----------|-------|--------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 4   | 2.5849   | .6462 | 1.9320 |
|            | ภายในกลุ่ม       | 359 | 120.0823 | .3345 |        |
|            | รวม              | 363 | 122.6671 |       |        |

จากตาราง 40 พบว่า ความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จานนงตามที่อยู่อาศัย มีความต้องการห้ามมหาวิทยาลัยจัดการแนะแนวอาชีพโดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตาราง 41 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความต้องการของนิสิต ที่มีการจัดบริการ  
แนะแนวอาชีพแต่ละด้านและโดยรวมทั้ง 4 ด้าน จำนวนตามเกรดเฉลี่ย

| รายด้าน                          | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F     |
|----------------------------------|------------------|-----|----------|-------|-------|
| 1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .2206    | .1103 | .2282 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 360 | 174.0057 | .4833 |       |
|                                  | รวม              | 362 | 174.2263 |       |       |
| 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .1964    | .0982 | .1887 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 360 | 187.3341 | .5204 |       |
|                                  | รวม              | 362 | 187.5305 |       |       |
| 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ       | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .3420    | .1710 | .4410 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 360 | 139.5924 | .3878 |       |
|                                  | รวม              | 362 | 139.9345 |       |       |
| 4. ด้านบริการจัดหางาน            | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .4842    | .2421 | .6452 |
|                                  | ภายในกลุ่ม       | 360 | 135.0801 | .3752 |       |
|                                  | รวม              | 362 | 135.5643 |       |       |

ตาราง 41 (ต่อ)

| รายด้าน    | แหล่งความแปรปรวน | df  | SS       | MS    | F     |
|------------|------------------|-----|----------|-------|-------|
| รวมทุกด้าน | ระหว่างกลุ่ม     | 2   | .2774    | .1387 | .4093 |
|            | ภายในกลุ่ม       | 360 | 120.0199 | .3389 |       |
|            | รวม              | 362 | 122.2973 |       |       |

จากตาราง 41 พบว่า ความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความต้องการใช้มหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวอาชีพแต่ละด้าน และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

### ตอนที่ 3 ทักษะและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย

ศรินทรินทรวิโรฒ ประสานมิตร จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยเสนอเป็นความถี่ของคำตอบในแต่ละด้าน และเสนอสาระเป็นเชิงบรรยาย สรุปได้ดังนี้

#### 1. ด้านบริการให้คำปรึกษา

มหาวิทยาลัยควรให้ความรู้ภาษาต่างประเทศ โดยการจัดทำโครงการฝึกอบรมระยะสั้น สำหรับนิสิตที่สนใจทุกคณะ ควรจัดโครงการพัฒนาบุคลิกภาพเฉพาะอาชีพนั้น ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นิสิตก่อนออกไปทำงานหลังจบการศึกษา และจัดบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพแก่นิสิตหลังจากจบการศึกษา เพื่อเป็นการสร้างความผูกพันระหว่างนิสิตและสถาบัน

#### 2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ

มหาวิทยาลัยควรจัดบริการทดสอบทางอาชีพแก่นิสิตที่สนใจเดือนละครั้ง และจัดดำเนินการทดสอบบุคลิกภาพเพื่อนำไปพัฒนางานในอาชีพอย่างสม่ำเสมอ

#### 3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ

มหาวิทยาลัยควรจัดแฟ้มอาชีพต่าง ๆ ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน จัดเอกสารทางอาชีพอาชีพให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกต่อการค้นคว้า และควรมีบรรณารักษ์ประจำห้องสมุดอาชีพ เพื่อให้ความรู้แก่นิสิตที่สนใจในอาชีพนั้น ๆ

#### 4. ด้านบริการจัดหางาน

มหาวิทยาลัยควรจัดตลาดนัดแรงงานภายในบริเวณมหาวิทยาลัยทุกปี เพื่อให้โอกาสนิสิตที่สนใจได้เลือกเข้าร่วมสมัครงานได้หลายแห่ง ควรมีการสรุปรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ที่เปิดรับสมัครเป็นปัจจุบันว่าให้นิสิตได้ศึกษาก่อนหางานทำ จัดหางานพิเศษที่นอกเหนือจากงานสอนพิเศษให้แก่นิสิตอย่างทั่วถึง และจัดโครงการเพื่อนำนิสิตที่สนใจอาชีพต่าง ๆ เข้าเยี่ยมชมศึกษาจากของจริงทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

## บทที่ 5

### สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

#### ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทัศนคติและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในแต่ละด้าน และโดยรวม 4 ด้าน คือ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ และด้านบริการจัดหางาน

#### วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่ 1-6 คณะแพทยศาสตร์ ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2537 จำนวน 426 คน จากประชากร จำนวน 4,756 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบสอบถามทัศนคติและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ จำนวน 65 ข้อ แบ่งเป็นข้อคำถามทัศนคติ 30 ข้อ และข้อคำถามความต้องการ จำนวน 35 ข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ข้อคำถามทัศนคติของนิสิตมีค่าความเชื่อมั่น 0.96 และข้อคำถามความต้องการของนิสิตมีค่าความเชื่อมั่น 0.92

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทัศนคติและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้วิธีทางสถิติโดยอาศัยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)

1. ศึกษาทักษะและความต้องการของนิสิตในการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย วิทยาลัยค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามตัวแปร ชั้นปี คณะ ภูมิภาค รายได้ปัจจุบัน ที่อยู่อาศัย และเกรดเฉลี่ย โดยวิธี Fisher's LSD

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สรุปได้ดังนี้

1. นิสิตมีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน
2. นิสิตมีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพในแต่ละด้านและรวมทั้ง 4 ด้าน ดังนี้
  - 2.1 ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ พบว่านิสิตมีทักษะต่อการจัดบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง คือการให้คำปรึกษาในการวางแผนเลือกอาชีพ ส่วนข้ออื่น ๆ นิสิตเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
  - 2.2 ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ พบว่านิสิตมีทักษะต่อการจัดบริการทดสอบทางอาชีพว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่นิสิตเห็นว่าเหมาะสมในระดับมาก คือ การจัดโครงการพัฒนาตนเองเพื่อทดสอบบุคลิกภาพก่อนเข้าทำงาน ส่วนข้ออื่น ๆ นิสิตเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับปานกลาง
  - 2.3 ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ พบว่านิสิตมีทักษะเห็นต่อการจัดบริการสนเทศทางอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่นิสิตเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากคือ การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษสำหรับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่างสำหรับผู้ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา
  - 2.4 ด้านบริการจัดหางาน พบว่านิสิตมีทักษะต่อการจัดบริการจัดหางานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อนิสิตเห็นว่าการจัดบริการจัดหางานอยู่ในระดับมากทุกข้อ

3. นิสิตมีความต้องการห้ามมหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวอาชีพในแต่ละด้านและรวมทั้ง

4 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นิสิตมีความต้องการห้ามมหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวอาชีพอยู่ในระดับมากทุกด้าน

4. นิสิตมีความต้องการต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพในแต่ละด้าน ดังนี้

4.1 ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ พบว่านิสิตต้องการห้ามมหาวิทยาลัยจัดบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านิสิตมีความต้องการในระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับอาชีพ การให้คำปรึกษาช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่

4.2 ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ พบว่านิสิตต้องการห้ามมหาวิทยาลัยจัดบริการทดสอบทางอาชีพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีความต้องการอยู่ในระดับมากทุกข้อ

4.3 ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ พบว่านิสิตต้องการห้ามมหาวิทยาลัยจัดบริการสนเทศทางอาชีพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นิสิตมีความต้องการในระดับมากทุกข้อ

4.4 ด้านบริการจัดหางาน พบว่านิสิตต้องการห้ามมหาวิทยาลัยจัดบริการจัดหางานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านิสิตมีความต้องการในระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องจัดหาแหล่งฝึกงานให้แก่ นิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา เป็นการสื่อกลางระหว่างนายจ้างกับมหาวิทยาลัย เกี่ยวกับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาและการติดต่อประสานงานกับนายจ้างให้มารับสมัครงานและสอบสัมภาษณ์นายจ้างมหาวิทยาลัย

5. เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตัวแปรดังต่อไปนี้

5.1 ชั้นปี พบว่านิสิตทุกชั้นปีมีทัศนะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2 คณะ พบว่านิสิตต่างคณะกันมีทัศนะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตคณะพลศึกษา มีทัศนะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมทุกด้านแตกต่างจากนิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิต

คณะศึกษาศาสตร์ มีทักษะต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างจากนิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ที่ระดับ .05 และนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีทักษะต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

5.2.1 ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ พบว่านิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มีทักษะแตกต่างจากนิสิตคณะพลศึกษา และคณะศึกษาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.2 ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ พบว่านิสิตต่างคณะกันมีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.2.3 ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ พบว่านิสิตคณะพลศึกษา มีทักษะแตกต่างจากนิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มีทักษะแตกต่างจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีทักษะแตกต่างจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.4 ด้านบริการจัดหางาน พบว่านิสิตคณะพลศึกษา มีทักษะแตกต่างจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มีทักษะแตกต่างจากคณะมนุษยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีทักษะแตกต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ภูมิลาเนา พบว่านิสิตที่มีภูมิลาเนาต่างกัน มีทักษะต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.4 รายได้ พบว่านิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีทักษะต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5.5 ลักษณะการอยู่อาศัย พบว่านิสิตที่มีลักษณะการอยู่อาศัยแตกต่างกัน มีทักษะต่อการจัดการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิต

ที่อยู่กับผู้ปกครอง และนิสิตที่พักหอพักเอกชน มีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพโดยรวม แตกต่างจากนิสิตที่อยู่หอพักมหาวิทยาลัย และนิสิตที่เช่าอยู่กับเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่มีลักษณะการอยู่อาศัยแตกต่างกัน มีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้าน บริการทดสอบทางอาชีพ นิสิตที่มีลักษณะการอยู่อาศัยต่างกันมีทักษะต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่อยู่กับผู้ปกครอง มีทักษะต่อการจัดบริการทดสอบทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตที่อยู่หอพักมหาวิทยาลัย และนิสิตที่อยู่หอพักเอกชนมีทักษะแตกต่างจากนิสิตที่อยู่หอพักมหาวิทยาลัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.6 เกรดเฉลี่ยสะสม พบว่านิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6. เปรียบเทียบความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามตัวแปรดังต่อไปนี้

6.1 ชั้นปี พบว่านิสิตมีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพโดยรวม และเกือบทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตชั้นปีที่ 1-4 มีความต้องการด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านด้านบริการจัดหางาน นิสิตต่างชั้นปีมีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6.2 คณะ พบว่านิสิตมีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพโดยรวม และรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

6.2.1 ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ พบว่านิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพแตกต่างจากนิสิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษา

ทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

#### 6.2.2 ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ พบว่านิสิตคณะศึกษาศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์ มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะพลศึกษา มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

#### 6.2.3 ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ พบว่านิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์ มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการสนเทศทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

#### 6.2.4 ด้านบริการจัดหางาน พบว่านิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ และ

คณะแพทยศาสตร์ มีความต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการจัดหางานแตกต่างจากนิสิตคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะพลศึกษา คณะสังคมศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.3 ภูมิลาเนา พบว่านิสิตที่มีภูมิลาเนาต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

#### 6.4 รายได้ พบว่านิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ

โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีรายได้ต่ำ มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพโดยรวมแตกต่างจากนิสิตที่มีรายได้สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นิสิตที่มีรายได้ต่ำมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการสนเทศทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตที่มีรายได้สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้าน

อื่น ๆ คือ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ และด้านการจัดการงาน นิสิตที่มีรายได้ต่างกันมีความต้องการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6.5 ที่อยู่อาศัย พบว่านิสิตที่มีที่อยู่อาศัยต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

6.6 เกรดเฉลี่ยสะสม พบว่านิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

### อภิปรายผล

ตอนที่ 1 ทักษะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ด้านการบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ พบว่า นิสิตมีทักษะต่อการบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตได้ทราบถึงความต้องการและสภาพปัญหาของตลาดแรงงานในปัจจุบัน ซึ่งทำให้บัณฑิตตกงานจำนวนมาก ดังนั้นนิสิตจึงเห็นว่าบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ สามารถช่วยเหลือนิสิตให้เข้าใจตนเอง เข้าใจโลกของงานและเข้าใจกระบวนการเลือกอาชีพ เพื่อช่วยให้นิสิตเตรียมความพร้อมในการวางแผนเลือกประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย หาญสมบัติ (2531 : 72) ที่พบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครู เชียงรายทั้งระดับอนุปริญญา ปริญญาตรี 4 ปี และปริญญาตรี 2 ปี มีความเห็นต่อการบริการให้คำปรึกษาเพื่อช่วยแก้ปัญหาในการเลือกวางแผนอาชีพจำนวนร้อยละ 69.0 และ 62.1

ด้านการทดสอบทางอาชีพ พบว่านิสิตมีทักษะว่าบริการทดสอบทางอาชีพในระดับปานกลาง โดยมีข้อที่นิสิตเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ การจัดโครงการพัฒนาตนเอง เพื่อทดสอบบุคลิกภาพก่อนเข้าทำงาน ส่วนข้ออื่น ๆ นิสิตเห็นว่ามีความเหมาะสมระดับปานกลาง อาจจะเป็นเพราะว่า นิสิตเห็นความสำคัญของความพร้อมก่อนออกใบประกอบอาชีพ เพื่อสร้างความเข้าใจในความสามารถ ความสนใจ และเป้าหมายของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ของ ดวงคำ ชันกลีกรรม (2528 : 72) ที่พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความเห็นต่อการทดสอบเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพร้อยละ 26.7 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบจะช่วยให้นิสิตและผู้ให้คำปรึกษารู้จักและเข้าใจนิสิตเพื่อวางโครงการประกอบอาชีพอย่างได้ผลดี ส่วนด้านอื่น ๆ นิสิตมีความเห็นเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นเพราะการสำรวจความสนใจในอาชีพหรือสำรวจค่านิยมเกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ นั้น อาจจะทำให้นิสิตตัดสินใจยาก เพราะยังไม่ทราบถึงรายละเอียดของงานหรือขอบข่ายของงานต่าง ๆ อย่างชัดเจน นิสิตจะต้องได้สัมผัสหรือได้รับประสบการณ์จากอาชีพนั้น ๆ ก่อน จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย หาญสมภักดิ์ (2531 : 49) ที่พบว่านิสิตระดับปริญญาตรี 4 ปี ต้องการการสำรวจความสนใจและค่านิยมเกี่ยวกับงานอาชีพต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ พบว่านิสิตมีทัศนะว่าการจัดการบริการสนเทศทางอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีข้อที่นิสิตเห็นว่าเหมาะสมในระดับมากคือ การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษ สำหรับผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่างสำหรับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตที่กำลังศึกษาอยู่มีค่าใช้จ่ายระหว่างเรียนไม่เพียงพอกับรายได้ที่ได้รับจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ฉะนั้นจึงต้องการทำงานนอกเวลาเรียน โดยการหาข้อมูล ตำแหน่งงานว่าง หรือแหล่งนายจ้างจากเอกสารข้อมูลที่งานบริการสนเทศได้เปิดเผยไว้ ซึ่งการทำงานพิเศษต่าง ๆ สามารถช่วยให้นิสิตมีรายได้เพิ่มระหว่างเรียน และเป็นการส่งเสริมนิสิตได้รู้เรื่องเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการหาประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับอาชีพสามารถนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจเลือกอาชีพได้ ส่วนข้ออื่น ๆ นิสิตมีความเห็นเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตส่วนใหญ่มุ่งตระหนักถึงความสำคัญของประสบการณ์ต่อการดำเนินชีวิตและการทำงานในตลาดแรงงานที่มักจะรับบุคคลที่มีประสบการณ์มาแล้วเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นสาเหตุให้นิสิตไม่มีความกระตือรือร้นในการที่จะศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล เจริญไวย (2528 : 138) ที่พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากรมีความต้องการบริการสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาต่อต่างประเทศอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านบริการจัดหางาน พบว่านิสิตมีทัศนะว่าการจัดบริการจัดหางานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อนิสิตเห็นว่าเหมาะสมในระดับปานกลางทุกข้อ อาจจะเนื่องมาจากในสภาวะปัจจุบันปัญหาเรื่องการว่างงานของบัณฑิตเป็นปัญหาใหญ่ ซึ่งนิสิตทุกคนคาดหวังไว้ว่าเมื่อจบการศึกษาแล้วจะได้มีงานทำ จึงกระตือรือร้นที่จะหางานทำเพื่อสร้างประสบการณ์การทำงานระหว่างที่เรียน นอกจากนี้ยังสามารถช่วยให้นิสิตได้ทราบถึงปัญหา และแหล่งจ้างงานที่ตรงตามสาขาวิชาที่ตนเรียนอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ วัลลภา เกสัชชา (2528 :174) ที่พบว่า คณะศึกษาศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะสาธารณสุขศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น มีความเห็นต่อการจัดหางานพิเศษให้ทำระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับสูง ส่วนข้ออื่น ๆ นิสิตเห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตเห็นว่าบริการจัดหางานที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นมีประโยชน์ต่อนิสิตของทุกคณะทุกชั้นปี รวมถึงศิษย์เก่าที่จบไปแล้ว ซึ่งทำให้นิสิต บัณฑิตได้รับข้อมูลที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และสามารถนำมาประกอบการตัดสินใจจนประสบผลสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ ด้วยดี

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จานแนกตามตัวแปรชั้นปี คณะ ภูมิลาเนา รายได้ ที่อยู่อาศัย และเกรดเฉลี่ยสะสม

จานแนกตามตัวแปรชั้นปี พบว่านิสิตชั้นปีต่างกันมีทัศนะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้าน บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ บริการ จัดหางานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากข้อมูลด้านแนะแนวอาชีพที่จัดขึ้นไม่สมบูรณ์หรือไม่ชัดเจน ในด้านเนื้อหาเกี่ยวกับอาชีพที่นิสิตสนใจ ฉะนั้นงานบริการแนะแนวอาชีพควรศึกษาหาแนวทางแก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลที่มีอยู่ และประชาสัมพันธ์ให้นิสิตทุกชั้นปีได้ใช้บริการแนะแนวอาชีพมากยิ่งขึ้น เพราะ การประชาสัมพันธ์จะช่วยให้นิสิตและอาจารย์ในมหาวิทยาลัย เกิดความเข้าใจอันดีว่างานแนะแนวนี้ นั้นเหมาะสมกับผู้ที่มีปัญหาเท่านั้น ซึ่งสภาพปัจจุบันนิสิตทราบดีว่ามีการแข่งขันกันในตลาดแรงงานมากขึ้น ฉะนั้นบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยจำเป็นต้องช่วยให้นิสิตทุกชั้นปีได้พัฒนาตนเอง สามารถ จัดตนเองด้านความสนใจ ความถนัด ความสามารถที่จะศึกษาข้อมูลทางอาชีพ เพื่อนำไปประกอบการวางแผนการตัดสินใจเลือกอาชีพได้ดีต่อไป

จำแนกตามคณะ พบว่านิสิตคณะพลศึกษามีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพโดยรวม แตกต่างจากนิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ นี้น่าจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน อาจเนื่องมาจากมีสถาบันการศึกษาลดบัณฑิตมากเกินไป ความต้องการของตลาดแรงงาน จึงทำให้บัณฑิตว่างงานเป็นจำนวนมาก ดังนั้นนิสิตจึงให้ความสำคัญต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน เพื่อช่วยให้นิสิตได้มีความพร้อมและสร้างประสบการณ์ก่อนออกไปสมัครงาน แล้วทำให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี และนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มีทักษะแตกต่างจากนิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ อาจจะเป็นเพราะว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ เป็นคณะที่มีสาขาวิชาทางการศึกษามากกว่าวิชาชีพเฉพาะทาง จึงทำให้นิสิตสนใจต่อบริการที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองเพื่องานอาชีพ และทำให้ได้ข้อมูลความก้าวหน้าของตลาดแรงงาน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกอาชีพที่ตนสนใจได้ด้วยดี ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ นิสิตคณะพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างจากนิสิตวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะดังกล่าวเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน จึงทำให้นิสิตคณะดังกล่าวสนใจบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพแตกต่างจากคณะอื่น ๆ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ นิสิตคณะพลศึกษา มีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างจากนิสิตคณะแพทยศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และคณะมนุษยศาสตร์ อาจจะเป็นเพราะว่าสาขาวิชาพลศึกษามีสถาบันการศึกษาลดบัณฑิตจำนวนมากกว่าความต้องการของตลาดแรงงาน จึงทำให้นิสิตคณะดังกล่าวสนใจการบริการสนเทศทางอาชีพ เพื่อนำข้อมูลไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพต่อไป ส่วนด้านบริการจัดหางาน ส่วนด้านบริการจัดหางาน นิสิตคณะพลศึกษามีทักษะต่างจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มีทักษะต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องมาจากบางคณะสาขาวิชาไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน เช่น คณะพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ เป็นคณะที่นิสิตจำเป็นต้องใช้บริการแนะแนวอาชีพที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพราะคณะดังกล่าวเป็นนิสิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นจำนวนมากกว่าที่ตลาดแรงงานต้องการ ทำให้การแข่งขันในการสมัครเข้าทำงานอัตราสูงเพิ่มขึ้น และโอกาสที่จะได้งานทำน้อยลง จึงทำให้นิสิตกลุ่มนี้หันมาสนใจข้อมูลข่าวสารทางตลาดแรงงาน เพื่อศึกษาค้นคว้าข้อมูลแล้วนำมาพิจารณาการตัดสินใจต่อการประกอบอาชีพ

ในอนาคตได้เป็นอย่างดี ฉะนั้นงานบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน ที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น จึงเป็นประโยชน์และให้ความสำคัญต่อนิสิตทุกคณะ เพื่อเสริมสร้างกำลังใจต่อการเรียนใน มหาวิทยาลัยด้วยดี

จำแนกตามภูมิภาค พบว่านิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางานไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะว่าบริการแนะแนวอาชีพที่จัดขึ้นซึ่งเป็นประโยชน์แก่นิสิตทุกคณะทุกชั้นปีทั้งในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคมเพื่อนำมาพัฒนาตนเองให้มีความรู้ทั้งการศึกษาและการประกอบอาชีพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา ใจประสาน (2534 : 100) พบว่านักศึกษาที่เข้ามาอยู่ในมหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาต่างกัน มีความต้องการสิ่งแวดล้อมทั้งทางอาชีพ สังคม การศึกษาแตกต่างกัน

จำแนกตามรายได้ พบว่านิสิตที่มีรายได้ต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางานไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตบางส่วนที่มีรายได้สูงมาจากครอบครัวที่มีฐานะดีก็อาจจะเห็นความสำคัญของบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการจัดหางานน้อยกว่านิสิตที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งนิสิตในส่วนนี้ยังมีความจำเป็นที่จะทำงานหารายได้พิเศษระหว่างกำลังศึกษาอยู่ เพื่อเป็นการสร้างคุณภาพชีวิตระหว่างเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนั้น นิสิตยังให้ความสำคัญต่อบริการแนะแนวอาชีพทุกด้านที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าบริการแนะแนวอาชีพได้เสริมสร้างให้นิสิตทุกคณะทุกชั้นปีได้รับประโยชน์ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ คือมีโอกาสได้รับคำปรึกษาทางอาชีพเพื่อทดสอบความสามารถและความถนัดของตนเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพต่อไป ส่วนผู้ที่ยังไม่แนใจในสาขาวิชาที่เรียนยังสามารถศึกษาจากเอกสารข้อมูลทางอาชีพที่มหาวิทยาลัยจัดทำขึ้นและยังช่วยให้นิสิตสามารถหารายได้พิเศษในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ได้อีกด้วย

จำแนกตามที่อยู่อาศัย พบว่านิสิตที่มีที่พักอาศัยต่างกัน มีทัศนคติต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านบริการทดสอบทางอาชีพ นิสิตที่พักรอพักหอพักเอกชนแตกต่างจากนิสิตที่อาศัยอยู่หอพักมหาวิทยาลัย อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตที่พักรอพักหอพักเอกชน มีความเป็นอิสระ มีความมั่นใจในตนเองสูง หรืออาจจะคิดว่าการทดสอบทางอาชีพเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการศึกษา จึงไม่ได้ให้ความสำคัญในส่วนนี้ หรืออีกประการหนึ่งคือนิสิตที่พักรอพักภายนอก

มหาวิทยาลัยขาดการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ทำให้เสียโอกาส ส่วนนิสิตที่พักอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย ซึ่งมีเวลาว่างหลังจากเรียนในห้องเรียนแล้ว อาจจะหาประสบการณ์จากสิ่งแวดล้อมที่เป็นประโยชน์ภายนอกมหาวิทยาลัยได้มากกว่านิสิตที่พักอยู่หอพักเอกชน เพื่อสร้างประสบการณ์ให้กับตนเอง ส่วนนิสิตที่พักหอพักมหาวิทยาลัยและนิสิตที่เช่าอยู่กับเพื่อน มีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการทดสอบทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตที่พักอยู่กับผู้ปกครองหรือพักอยู่กับญาติ อาจเป็นเพราะว่านิสิตที่อยู่กับผู้ปกครองจะต้องรับผิดชอบเดินทางไปมาเพื่อช่วยงานบ้าน หรืออาจจะเป็นเพราะว่านิสิตเข้าใจผิดคิดว่าการทดสอบทางอาชีพจะทดสอบในสาขาวิชาที่สนใจเท่านั้น จึงทำให้นิสิตเห็นความสำคัญของบริการนี้ไต่กว่านิสิตที่พักหอพักมหาวิทยาลัย และนิสิตที่เช่าอยู่กับเพื่อน ซึ่งนิสิตกลุ่มนี้จะให้ความสนใจต่อบริการแนะแนวอาชีพมาก อาจเป็นเพราะว่าพักอยู่ใกล้มหาวิทยาลัยมีเวลาว่างมากไม่ต้องเสียเวลาการเดินทางมาเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวนา ใจประสาน (2534 : 112) พบว่านักศึกษาที่มีลักษณะการอยู่อาศัยต่างกันมีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกัน

นอกจากนี้สังคมกลุ่มเพื่อนยังขึ้นาให้เห็นประโยชน์ต่อบริการทดสอบทางอาชีพ ซึ่งมีประโยชน์ต่อตนเองทั้งด้านการเรียน ด้านสังคมอื่น ๆ เพื่อสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปช่วยตัดสินใจเลือกอาชีพต่อไปอย่างมีความสุขอีกด้วย

จากแนกตามเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่านิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีทักษะต่อการจัดบริการแนะแนวทางอาชีพทั้ง 4 ด้านไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะว่า บริการแนะแนวอาชีพที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้นเพื่อบริการให้กับนิสิตทุกคนทุกชั้นปี โดยไม่จำกัดเกรดเฉลี่ยสะสม ดังนั้นนิสิตทุกคนไม่ว่าจะมีเกรดเฉลี่ยสะสมเท่าใดก็ตามต่างก็มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่มีผลทำให้เห็นเช่นนั้น และยังช่วยให้นิสิตมีความมั่นใจตนเองในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพให้ประสบผลสำเร็จด้วยดี

ตอนที่ 3 ศึกษาความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านการให้คำปรึกษาทางอาชีพ พบว่านิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความต้องการบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียนให้สอดคล้องกับ

อาชีพ และการให้คำปรึกษาช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหาเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่ และยังพบอีกด้วยว่า คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา มีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ แตกต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ กับคณะแพทยศาสตร์ ทั้งนี้เนื่องมาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์ เป็นคณะที่มีสาขาวิชาชีพเฉพาะ ดังนั้นความต้องการบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพจึงไม่จำเป็นต้องการทั้งในระหว่างเรียนและหลังจากจบการศึกษาแล้ว และนิสิตทั้งสองคณะสามารถหางานทำได้ทันทีหลังจบการศึกษา ส่วนนิสิตคณะอื่น ๆ นั้นมีความต้องการบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ อันเนื่องมาจากนิสิตดังกล่าวไม่แน่ใจว่าสาขาวิชาที่ตนเรียนอยู่นี้ เมื่อเรียนจบแล้วสามารถหางานทำได้ทันทีหรือไม่ ดังนั้นจึงต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนิสิตส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายหรือวัยรุ่นตอนต้น เป็นวัยที่มีการเลือกและเตรียมตัวประกอบอาชีพ ต้องการและรู้จักพัฒนาตนเอง เพราะหากนิสิตไม่สามารถเลือกอาชีพ ไม่รู้จักความต้องการ ความสนใจ และบุคลิกภาพของตนเองเป็นอย่างดีแล้วก็จะเกิดความสับสนวุ่นวาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิสมัย หาญสมบัติ (2531 : 129) ที่พบว่านิสิตในแต่ละระดับการศึกษามีความต้องการให้คำปรึกษาทางอาชีพอยู่ในระดับมาก

### 3.2 ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านการทดสอบทางอาชีพ พบว่า

นิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความต้องการบริการทดสอบทางอาชีพอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเฉพาะความต้องการการทดสอบทางอาชีพนั้น พบว่านิสิตชั้นปีที่ 1-4 มีความแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 5 ทั้งนี้เพราะนิสิตชั้นปีที่ 5 ต้องการทดสอบทางอาชีพด้านความถนัด ความสามารถ และการพัฒนาบุคลิกภาพเพื่ออาชีพเฉพาะ อันเนื่องมาจากนิสิตชั้นปีที่ 5 ส่วนใหญ่จะเป็นนิสิตที่เรียนสาขาวิชาแพทยศาสตร์ หรือสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 นั้น จะเป็นนิสิตที่เรียนสาขาอื่น ๆ ซึ่งอาจจะไม่ตรงทางด้านอาชีพ จึงมีความสนใจจะทดสอบในบริการด้านความถนัด ความสามารถในอาชีพต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรสา หงษ์นิกร (2529 : 90) วิมลภา เกษิษฐา (2528 : 68) ที่พบว่านักศึกษาทุกระดับการศึกษา มีความต้องการบริการทดสอบด้านบุคลิกภาพ ความสามารถและความถนัดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้

อาจเนื่องมาจากเหตุที่ว่านักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในช่วงของวัยรุ่นตอนปลายและวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งเป็นวัยที่มีการเลือกและเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพ แต่การเลือกอาชีพนั้นจะต้องมีกระบวนการ นิสิตจำเป็นต้องรู้จักตนเอง รู้จักข้อมูลทางอาชีพอย่างกว้างขวาง ดังนั้นแบบทดสอบจะเป็นเครื่อง ช่วยพิจารณาการตัดสินใจของนิสิตได้ ดังที่ สานาว์ จจรศิลป์ (2530 : 21) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยดังนี้คือ ต้องรู้จักตนเองด้าน บุคลิกภาพ ความถนัด ความสามารถทางอาชีพ ต้องมีความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน และต้องมี ฐานะทางเศรษฐกิจที่จะสามารถวิเคราะห์ตนเองและวิเคราะห์อาชีพ นอกจากนี้ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 170) กล่าวว่า การที่นักศึกษาต้องการบริการทดสอบทางอาชีพนั้นเนื่องจากคาด หวังว่า บุคคลจะนำผลไปสร้างเป็นขั้นตอนวางแผนเลือกอาชีพและดำเนินการไปสู่เป้าหมายนั้น ๆ ได้ดีในอนาคต

3.3 ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการสนเทศทางอาชีพ พบว่า นิสิตมีความต้องการบริการสนเทศทางอาชีพมากทุกข้อ โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของงานใน อาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพ ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งจ้างงานทั้งของรัฐและ เอกชน และข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการสมัครงาน และพบอีกว่านิสิตชั้นปีที่ 1-4 มีความต้องการแนะแนว อาชีพด้านบริการสนเทศทางอาชีพแตกต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 5 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนิสิตชั้นปีที่ 1-4 เรียนในสาขาที่อาจจะไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน จึงต้องการสนใจการให้บริการ เสนอทางอาชีพเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงานของอาชีพต่าง ๆ ในปัจจุบันมากกว่านิสิต ที่เรียนอยู่ชั้นปีที่ 5 ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นนิสิตที่เรียนในสาขาวิชาชีพเฉพาะ ซึ่งเมื่อจบการศึกษาแล้ว สามารถทำงานได้ทันที ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงคำ จันกลีกรรม (2528 : 71) พบว่านิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องการบริการสนเทศทางอาชีพอยู่ในระดับมาก ซึ่งมักจะเกี่ยวกับ ข้อมูลความก้าวหน้าในอาชีพและแหล่งจ้างงานทั้งของรัฐและเอกชน เนื่องจากสภาพในปัจจุบันที่พบว่า มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยจำนวนมากที่ว่างงาน หรือมีบางคนยอมทำงานในตำแหน่ง งานที่ต่ำกว่าระดับความรู้ ดังนั้นนิสิตจึงต้องการข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งจ้างงานในระดับมาก เพื่อจะ ช่วยในการวางแผนการทำงานหรือมีงานทำได้เมื่อสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ห้องสมุดอาชีพของ มหาวิทยาลัยยังเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้นักศึกษาไม่ตกงานภายหลังจบการศึกษา เป็นแหล่งข้อมูลที่นิสิต คาดหวังมากและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ด้วยดีอีกด้วย

### 3.4 ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพด้านบริการการจัดหางาน พบว่า นิสิต

ส่วนใหญ่ทุกคณะ ชั้นปี ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีความต้องการบริการด้านการจัดหางานมากทุกข้อ โดยเฉพาะการจัดหาแหล่งงานให้นิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา

การเป็นสื่อกลางระหว่างนายจ้างกับมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา การติดต่อประสานงานกับนายจ้างให้มารับสมัครงานและสอบสัมภาษณ์ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงคำ ชันกลีกรรม (2528 : 118) ณัฏฐา มุนจินดา (2528 : 98) อรสา หงษ์นิกร (2529 : 124) พิสมัย หาญสมบัติ (2531 : 144) วัลลภา เกษัชชา (2528 : 87) ที่พบว่านักศึกษาที่มีความต้องการบริการจัดหางานเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว และเป็นสื่อกลางระหว่างมหาวิทยาลัยกับนายจ้าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุดังที่ นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2528 : 212) สรุปว่าการว่างงานของบัณฑิตมาจากสาเหตุหลายประการคือ จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นก่อให้เกิดความต้องการการศึกษาในระดับสูงมากขึ้นตามไปด้วย ประกอบกับค่านิยมในเรื่องการเรียนให้ได้ปริญญาของคนไทย และเสียค่าใช้จ่ายในการเรียน ทำให้เกิดเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนมัธยมต้นมาเรียนสายวิชาสามัญเพื่อให้ได้ปริญญามากขึ้น ก่อให้เกิดการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสถาบันการศึกษาในระดับกลางและสูง นอกจากนี้ระบบการผลิตบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ขาดความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน บัณฑิตทางสังคมศาสตร์หลายสาขาล้นตลาดและตกงาน ความต้องการแรงงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชนลดลงทุกระดับ ในขณะที่ระดับการผลิตบัณฑิตสูงขึ้น ปัญหาการว่างงานก็ยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นทุกที จึงเป็นเหตุให้นักศึกษามีความต้องการให้มหาวิทยาลัยที่ตนศึกษาอยู่เป็นผู้จัดหางานให้ทำเมื่อจบการศึกษาแล้ว และเป็นสื่อกลางระหว่างมหาวิทยาลัยกับนายจ้าง เพื่อเป็นการรับรองและเพิ่มความมั่นใจกับนักศึกษามากขึ้น ทั้งในด้านความปลอดภัย การได้ทราบแหล่งงาน และได้รู้เกี่ยวกับงานนั้น ๆ ได้ความรู้ในการที่จะหางาน ทำให้โอกาสที่จะตกงานมีน้อยลง ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงควรมีบทบาทที่สำคัญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง เพราะถ้านิสิตได้ใช้ความพยายามศึกษาเล่าเรียนจนจบปริญญาแล้วไม่สามารถหางานทำได้ นิสิตจะรู้สึกผิดหวังในชีวิต ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา ไม่มีความภูมิใจในตนเองและคุณค่าแห่งปริญญาที่ได้รับ

#### ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความต้องการบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำแนกตามตัวแปรชั้นปี คณะ ภูมิภาค รายนาม รายได้ปัจจุบันของ

นิสิตต่อเนื่อง ลักษณะการอยู่อาศัย เกรดเฉลี่ยสะสมพบความแตกต่างของกลุ่มเปรียบเทียบ  
ดังนี้

จำแนกตามชั้นปี พบว่านิสิตมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพแตกต่างกัน

โดยเฉพาะด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ นิสิตชั้นปีที่ 1-4 มีความต้องการด้านสนเทศทางอาชีพต่างจากนิสิตชั้นปีที่ 5 การที่นิสิตทุกชั้นปีมีความต้องการแตกต่างจากชั้นปีที่ 5 อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตชั้นปีที่ 1-4 เป็นนิสิตที่เลือกเรียนในสาขาวิชาที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน และไม่แน่ใจว่าเมื่อเรียนในสาขาที่เลือกไว้แล้วจะสามารถหางานทำได้ทันทีหรือไม่ ฉะนั้นนิสิตจึงต้องการข้อมูลตลาดแรงงานในปัจจุบัน ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพ เพื่อช่วยเสริมจากการเรียนในชั้นเรียนเป็นการศึกษาหาประสบการณ์ก่อนออกไปสมัครงานหลังจบการศึกษาและนำข้อมูลมารับคำปรึกษาและทดสอบทางอาชีพเพื่อช่วยการตัดสินใจเลือกอาชีพต่อไป ส่วนนิสิตที่เรียนชั้นปีที่ 5 นั้น อาจจะเป็นเพราะว่าเป็นหลักสูตรที่เรียนมากกว่า 4 ปี ซึ่งเป็นหลักสูตรทางอาชีพเฉพาะ เป็นสาขาวิชาที่ใช้เวลาเรียนมากกว่าสาขาวิชาทั่วไป ดังนั้นนิสิตจึงให้ความสนใจกับสาขาที่ตนเลือกไว้ โดยไม่มีเวลาที่จะสนใจในอาชีพอื่น ๆ เพราะคาดหวังว่าสาขาวิชาที่เรียนอยู่ สามารถหางานทำได้ทันทีหลังจบการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงคำ ชันกลีกรรม (2528 : 69) ที่พบว่านิสิตที่เลือกเรียนสาขาวิชาชีพเฉพาะ สามารถรู้และเข้าใจในลักษณะวิชาที่จะศึกษา รวมทั้งหลักสูตรและลักษณะงานอาชีพของวิชานั้นด้วย

จำแนกตามคณะ พบว่านิสิตมีความต้องการบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน โดยเฉพาะด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ นิสิตคณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะพลศึกษา มีความต้องการแตกต่างจากนิสิต คณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ อาจจะเป็นเพราะว่าสภาพปัจจุบันปัญหาเกี่ยวกับต่งงานของบัณฑิตมีจำนวนเพิ่มขึ้น เป็นเหตุให้นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ต้องการรับคำปรึกษาเพื่อจัดแผนการเรียนให้ถูกต้องเหมาะสมกับตนเอง เพื่อประโยชน์นำไปประกอบอาชีพและความสำเร็จในหน้าที่การงานเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงคำ ชันกลีกรรม (2528 : 72) ที่พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องการรับ

บริการให้คำปรึกษามากที่สุดโดยต้องการรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดการแผนการเรียน และต้องการ  
รับคำปรึกษาจากผู้มีความรู้โดยตรง สำหรับนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ซึ่งเป็น  
นิสิตที่เรียนสาขาวิชาชีพเฉพาะ เห็นว่าการให้คำปรึกษาทางอาชีพกับการทดสอบทางอาชีพนั้น  
ไม่จำเป็นมากนัก อาจจะเป็นเพราะว่าสาขาวิชาที่เรียนอยู่มีอาจารย์ผู้สอนคอยดูแลให้คำปรึกษา  
ปัญหาทั้งวิชาชีพนั้นตลอด เพราะการเรียนจะเน้นภาคปฏิบัติมากจึงทำให้นิสิตที่มีปัญหาสามารถขอ  
คำปรึกษาและสามารถทดสอบตัวเองในด้านความรู้ความเข้าใจและความถนัดงานอาชีพนั้นได้ทันที  
ซึ่งเป็นการสร้างประสบการณ์ทางอาชีพโดยตรง

ด้านบริการสนเทศทางอาชีพพบว่านิสิต คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยา  
ศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ และคณะพลศึกษา มีความต้องการบริการสนเทศ  
แตกต่างจากนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตคณะวิศวกรรม  
ศาสตร์ และนิสิตคณะแพทยศาสตร์เลือกเรียนสาขาวิชาชีพเฉพาะด้าน จึงให้ความสนใจข้อมูลเฉพาะ  
อาชีพที่ตนเรียนมากกว่าข้อมูลอาชีพอื่น และเป็นวิชาชีพที่ตลาดแรงงานต้องการมาก นิสิตจึงไม่ได้  
สนใจอาชีพอื่น ซึ่งต่างจากนิสิตทั้ง 6 คณะ ที่มีความต้องการบริการสนเทศมาก อาจจะเป็นเพราะ  
นิสิตทราบถึงปัญหาการหางานทำในปัจจุบันที่มีการแข่งขันกันสูงทำให้เกิดความได้เปรียบในการหา  
งานทำ เพราะบัณฑิตส่วนใหญ่ที่ตกงานมักไม่ทราบแหล่งงาน ขาดความรู้และทักษะในการทำงาน  
ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ พิศมัย หาญสมบัติ (2531 : 127) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่  
ทุกระดับในมหาวิทยาลัยล้วนมีความต้องการบริการสนเทศทางอาชีพมาก อันเนื่องมาจากข้อมูล  
ทางอาชีพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานของอาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะสาขาวิชาที่  
ศึกษา และข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนตำแหน่งงานที่เปิดรับสมัคร ทั้งนี้เป็นเพราะว่านักศึกษาทราบดี  
ถึงปัญหาการหางานทำในปัจจุบัน ส่วนด้านบริการจัดหางาน นิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ และนิสิต  
คณะแพทยศาสตร์ เป็นนิสิตที่เลือกเรียนในสาขาวิชาชีพเฉพาะ เมื่อเรียนสำเร็จแล้วสามารถ  
ทำงานในอาชีพนั้นได้ทันที จึงไม่สนใจที่จะหางานอื่นทำ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตทั้งสองคณะ  
มีวิชาเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติมาก จึงไม่มีเวลาว่างที่จะหางานพิเศษทำในขณะที่เรียนอยู่  
ซึ่งต่างจากนิสิตทั้ง 6 คณะ ที่ต้องการบริการจัดหางานอยู่ในระดับมาก เช่น บริการจัดหางานทำ  
ระหว่างศึกษาอยู่ ทั้งนี้เพื่อหารายได้และมีทักษะประสบการณ์ในการทำงาน เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

ส่วนใหญ่จะหางานทำก่อนดังนั้นนิสิตจึงต้องการทักษะต่าง ๆ ในการสมัครงาน เพื่อเสริมสร้างความ  
 ถนัด ความมั่นใจ ตลอดจนความสามารถในการหาแหล่งสมัครงานได้ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย  
 ของ ดวงคำ ชันกลีกรรม (2528 : 73) พบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต้องการบริการจัดหา  
 งานมากที่สุดในด้านบริการหางานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาร้อยละ 56.7 ต้องการบริการเป็นสื่อกลาง  
 ในการหางานทำร้อยละ 40.4 ต้องการหางานระหว่างศึกษาอยู่ร้อยละ 37.1 และต้องการฝึก  
 ทักษะในการสมัครงานร้อยละ 36.7

จำแนกตามภูมิภาค พบว่า นิสิตที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีความต้องการบริการแนะแนว  
 อาชีพทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าไม่ว่านิสิตจะมาจากภาคใด เมื่อเข้ามาเรียน  
 ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แล้ว มีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการ  
 การแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสภาพปัจจุบันและแนวโน้มของตลาดแรงงานในอนาคตทำให้นิสิต  
 ไม่ว่าจะมาจากภูมิภาคใดก็ตามจะต้องรู้จักและเข้าใจโลกของงานในอาชีพต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง  
 ซึ่งงานบริการแนะแนวอาชีพสามารถช่วยให้นิสิตที่มีปัญหาทั้งด้านส่วนตัว ด้านการศึกษาและการ  
 ประกอบอาชีพประสบผลสำเร็จได้ด้วยดี

จำแนกตามรายได้ พบว่า นิสิตที่มีรายได้สูงมีความต้องการบริการสนเทศทางอาชีพ  
 และโดยรวมทั้ง 4 ด้าน แตกต่างจากนิสิตที่มีรายได้ต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนิสิตที่มีรายได้จาก  
 บิดามารดาหรือผู้ปกครองสูงนั้น มีโอกาสที่จะศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพได้มากกว่าผู้มีรายได้ต่ำ  
 เช่น ศึกษาจากเอกสารตำราต่าง ๆ โดยไม่จำเป็นต้องระมัดระวังการใช้จ่าย ในขณะที่นิสิตที่มี  
 รายได้จากบิดามารดาหรือผู้ปกครองต่ำ ต้องใช้เวลาในการตัดสินใจช้อนาน อันเนื่องจากนิสิต  
 กลุ่มนี้ต้องการใช้จ่ายประหยัด ไม่สามารถทุ่มเพียวได้ เพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน  
 จึงต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดบริการแนะแนวทางอาชีพทั้ง 4 ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ  
 ภาวนา ใบประสาน (2534 : 99) พบว่านักศึกษาที่มีรายได้ต่ำจะใช้บริการแนะแนวทางอาชีพ  
 ที่มหาวิทยาลัยจัดไว้

จำแนกตามที่อยู่อาศัยและเกรดเฉลี่ยสะสม พบว่านิสิตที่มีเกรดเฉลี่ยสะสมและนิสิตที่มี  
 ที่พักอาศัยในลักษณะที่แตกต่างกันมีความต้องการแนะแนวอาชีพไม่แตกต่างกัน แสดงว่านิสิตที่มี  
 เกรดเฉลี่ยสะสมและนิสิตที่พักอาศัยอยู่บ้านของตนเอง บ้านญาติ เช่าบ้านอยู่หรือหอพักก็ตาม

นิสิตเห็นความสำคัญที่จะต้องเข้ารับบริการแนะแนวอาชีพทั้ง 4 ด้าน อาจจะเป็นเพราะว่าบริการทั้ง 4 ด้าน ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อนิสิตทุกคณะทุกชั้นปี โดยไม่จำกัดเกรดเฉลี่ยหรือ ลักษณะการอยู่อาศัย ทั้งนี้ นิสิตอาจจะเห็นว่าบริการแนะแนวอาชีพเป็นกระบวนการที่ช่วยให้บุคคล รู้จักและเข้าใจตนเองทุกด้าน คือ สติปัญญา ความสามารถ ความถนัดและความสนใจว่า เหมาะ กับงานในอาชีพ สามารถช่วยให้บุคคลได้เข้าใจโลกของงานในอาชีพ รู้จักเลือกและตัดสินใจ อย่างฉลาด และช่วยให้นิสิตประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ด้วยดี และยังสามารถ ช่วยให้นิสิตมีงานทำระหว่างเรียน เพื่อหาประสบการณ์ก่อนออกไปสมัครงาน เป็นการสร้างความมั่นใจให้นิสิตที่สนใจงานอาชีพนั้น ๆ และช่วยให้มีโอกาสพัฒนาบุคลิกลักษณะของตน เพื่อ ปรับตัวเองให้เข้ากับงานอาชีพจนประสบผลสำเร็จและมีความสุขในงานอาชีพของตน

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยทัศนะของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน นิสิตมีความเห็นว่าเหมาะสม ในระดับปานกลาง จึงเสนอว่าควรมีการจัดสถานที่ให้บริการแนะแนวอาชีพที่เหมาะสม การจัด ห้องสมุดที่มีประสิทธิภาพ และการปฏิบัติงานของบุคลากรที่ให้บริการ

จากผลการวิจัยความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แต่ละด้านและโดยรวม 4 ด้าน พบว่านิสิตมีความต้องการมาก ทุกด้าน จึงเสนอว่าควรมีการจัดวางแผนปฏิบัติงานตลอดปี โดยให้สอดคล้องกับความต้องการและ ปัญหาของนิสิตที่มาใช้บริการทุกด้าน การเตรียมบุคลากรให้พร้อมในงานแต่ละด้าน เช่น ด้านบริการ ให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ และด้านบริการ จัดหางาน เพื่อให้ผู้เข้ารับบริการได้รับข้อมูลโดยตรงที่ทันปัจจุบันและ เป็นประโยชน์ในการสมัคร เข้า ทำงานของนิสิตต่อไป

### ข้อเสนอแนะในการทบทวนครั้งต่อไป

1. ควรจะมีการทบทวนวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบของการจัดบริการแนะแนวอาชีพ เพื่อจะได้

รูปแบบจากการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนางานบริการแนะแนวอาชีพให้ครบวงจรและมีประสิทธิภาพ  
ยิ่งขึ้น

2. ควรจะมีการวิจัยติดตามผลการดำเนินงานของนิสิตที่จบการศึกษาแล้ว เพื่อนำผลการวิจัย

ที่ได้มาปรับปรุงบริการแนะแนวอาชีพให้มีความสมบูรณ์และเกิดประสิทธิภาพในการบริการแก่นิสิตทุก  
ด้านมากยิ่งขึ้น

3. ศึกษาความเห็นของผู้ประกอบการต่อคุณสมบัติบัณฑิตที่พึงประสงค์

**บรรณาการ**

## บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7. สำนักงาน  
นายกรัฐมนตรี, 2535.
- คมเพชร- นัตรศุภกุล. บริการสนเทศ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยา  
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.
- จิตติมา ลัทธิจิโรสกุล. ศึกษาเรื่องความต้องการบริการด้านกิจการนิสิต นักศึกษา ของนักศึกษา  
พยาบาลในวิทยาลัยพยาบาลภาคเหนือ สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล กระทรวง  
สาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.
- จาเนียร ชวงรัชติ. เทคนิคการแนะแนว. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย  
รามคำแหง, 2517.
- จาเนียร ชวงรัชติ และคณะ. ข้อเสนอเทศทางอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์  
ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2524.
- จรรยา กองจินดา. การศึกษารับการให้คำปรึกษานามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527. อัดสำเนา.
- ชนิดา วิทยุฉิมเกียรติ. และอานา เหล่าเอกภักดี. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็น  
ของนักศึกษาที่มีต่อบริการนักศึกษาของมหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ : สำนักงาน  
ฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา, 2530.
- ชูศรี ศรีจางค์. ศึกษาความเข้าใจ การใช้และทัศนคติต่อบริการด้านกิจการนิสิตระดับปริญญาตรี  
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย  
เกษตรศาสตร์, 2526.
- ณัฐา มุนจินดา. บทคัดย่อความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพโดย  
แบบสอบถาม SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัย  
ธรรมศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,  
2528. อัดสำเนา.

ดวงคำ ชันถสิกรรม. ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพ วัดโดยแบบทดสอบ SDS ความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.

ทองเรียน อัมรัชกุล. การบริหารกิจการนิสิต: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร :

หน่วยศึกษานิเทศ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ, 2525.

ธิดารัตน์ บุญช. "การวางแผนอาชีพ" ใน รายงานสัมมนาการอุดมศึกษาเรื่องการอุดมศึกษา  
กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. หน้า 50 กรุงเทพฯ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ธัญ แสงศักดิ์. "โครงการแนะแนวอาชีพ" บทความแนะแนวการศึกษาและอาชีพ. หน้า 3.

ธัญ แสงศักดิ์, บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บรรหาร, 2524.

นิรันดร์ จุลทรัพย์. สำรวจความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวัง  
ที่มีต่อบริการด้านกิจการนิสิต ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน. ปริญญาโท  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

นันทวรรณ เกาจีน. ศึกษาความต้องการบริการด้านกิจการนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาลใน  
วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์และวิทยาลัยสภากาชาดไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท  
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อัดสำเนา.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. "การจัดบริการให้คำปรึกษาและแนะแนวอาชีพ" คู่มือการจัดบริการแนะแนว  
อาชีพและจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษา. หน้า 31 - 33. กรุงเทพฯ : ทบวง  
มหาวิทยาลัย, 2527.

นวลศิริ เปาโรหิตย์. "การแนะแนวเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษา," ใน เอกสารการประชุมทางวิชาการ  
เรื่องงานบุคลากรนิสิตนักศึกษากับการพัฒนาเยาวชน. หน้า 49-60. ภาควิชาอุดมศึกษา  
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ระหว่างวันที่ 28-30 ตุลาคม 2528, วัลลภา  
เทพหัสดิน ณ อยุธยา, บรรณาธิการ กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย, 2528.

บุหงา วชิระศักดิ์มงคล. การแนะแนวเบื้องต้น. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา  
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิบูลุolk, 2527.

บริการการศึกษา, กอง ทบวงมหาวิทยาลัย. บันทึกที่ ทม.0203/4507 เรื่องการพัฒนาโครงการ  
แนะแนวอาชีพสถานบันอุดมศึกษา. ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2527.

ปรีชา ทัพพะกุล ฅ อยุรยา และวีรพจน์ เวชประสิทธิ์. อาชีพศึกษาการแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ:  
โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, 2527.-

ประกอบ คูปรรัตน์. "แนวทางการสร้างบัณฑิตในอนาคต," วารสารการศึกษาแห่งชาติ.

20 : 61; เมษายน-พฤษภาคม 2529.

พกา บุญเรือง. การแนะแนวเบื้องต้น. ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2530.

พิสิทธิ์ แด้มบรรจง. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, พิมพ์พร ทะกอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กองกิจการนิสิต  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2537.

พนม ล้อมอารีย์. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : วังบูรพา, 2534.

พรรณี เกษกมล. "การให้คำปรึกษาด้านอาชีพ," วารสารแนะแนว. 23:123; มิถุนายน -  
กรกฎาคม 2532.

พรชูลี อาชวอรุณ. กิจการนักศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,  
พระพรณา, 2525.

พล แสงสว่าง. อาชีพศึกษาและแนะแนวอาชีพ. สงขลา : เทมการพิมพ์, 2529.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. สำนักทดสอบทางศึกษา  
และจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

พิมพ์ศรี เปาณิล. บรรยายภาสการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร  
ตามทัศนะของอาจารย์และนิสิต. ปริณูณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

พิศมัย หาญสมบัติ. ความต้องการของนักศึกษาและความคิดเห็นของผู้บริหารต่อบริหารแนะแนวอาชีพ  
ในสหวิทยาลัยล้านนา. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ปริณูณาบท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,  
2531. อัดสำเนา.

พรรณี ช.เจนจิต. จิตวิทยาการเรียนการสอน. โรงพิมพ์อัมรินทร์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร, 2528.

พลศิลป์ เกษร. การจัดการนิสิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตกรุงเทพมหานคร  
ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิต. ปริณุกนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

ภาวนา ใจประสาน. การดำรงชีวิตของนักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร :  
ปริณุกนิพนธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.

มัทกานต์ รอหารรัตน์มณี. ความคิดเห็นของผู้บริหารกิจการนิสิตและนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ  
เกี่ยวกับการบริหารงานแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัย. ปริณุกนิพนธ์ มหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. หนังสือคู่มือการจัดการแนะแนวอาชีพและการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษา.  
เอกสารประกอบการสัมมนาเรื่อง "การจัดและบริหารบริการจัดหางานในสถาบันอุดมศึกษา,  
โดยทบวงมหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 2-3 มิถุนายน 2527 ณ โรงแรมซีวีวี พัทยา จังหวัด  
ชลบุรี กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, 2527.

\_\_\_\_\_. รายงานการสัมมนาเรื่องการพัฒนาบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา.  
กรุงเทพมหานคร : กองบริการการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2528.

มหาวิทยาลัย, ทบวง. "วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ของแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 6  
(พ.ศ.2530-2534)," ใน แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-  
2534). หน้า 11-14. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน ทบวงมหาวิทยาลัย, 2529.

\_\_\_\_\_. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร  
วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2530.

\_\_\_\_\_. "การพัฒนาบุคลากรด้านแนะแนวอาชีพและจัดหางาน," ใน รายงานสรุปและ  
ประเมินผลการสัมมนาระดับชาติ. สำนักงานปลัดทบวง ทบวงมหาวิทยาลัย, 2534.

\_\_\_\_\_. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535-2539). กรุงเทพฯ :  
โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2535.

ยุพิน อองคานนท์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, พิมพ์พร ทะกอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กองกิจการนิสิต  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2537.

เยาวลักษณ์ คัดรณาส. การบริการนักศึกษานามมหาวิทยาลัยภาคใต้. ปริณิพนธ์ กศ.ม.

ภาควิชาอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

วาร์ณี ธนวนิช. "แนะแนวอาชีพ," วารสารแนะแนว. 18 : 42; กุมภาพันธ์-มีนาคม 2527.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

วัฒนา พ็ชรพานิช. หลักการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.

\_\_\_\_\_. มติใหม่ของนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

วรรณวดี พรหมสุรินทร์. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, พิมพ์พร ทะกอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ.2537.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. นิสิตนักศึกษา หลักการ ปัญหาและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

\_\_\_\_\_. งานบุคลากรนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

วัลภา เกสัชชา. ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกภาพด้านอาชีพโดยแบบทดสอบ เอสดีเอส และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริณิพาท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

สันสนีย์ พงศาวิรัตน์. การศึกษาการรับรู้ การใช้และความพอใจต่อบริการด้านกิจการนักศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ภาควิชาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530. อุดรธานี.

ศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัย. ทิศทางการผลิตบัณฑิต 2532. กรุงเทพมหานคร : ฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

\_\_\_\_\_. รายงานภาวะการทำงานทําของบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รุ่น 2533-2534. กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.

\_\_\_\_\_. แผนปฏิบัติงานประจำปีการศึกษา 2536. กรุงเทพมหานคร : กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2536.

สาคร เข้มทอง. จิตวิทยาการแนะแนว. ภาควิชาจิตวิทยาการแนะแนว คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรราชสีมา, 2522.

สถิตย์ วงศ์สวัสดิ์. จิตวิทยาแนะแนว. กรุงเทพฯ โรงพิมพ์พระไพฑูริย์, 2527.

แสงระวี จริตพานิช. ทฤษฎีและหลักการเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพการสร้างชุดปฏิบัติการแนะแนวอาชีพสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.

สุนิสา บริบาลบุรีภัณฑ์. สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับบริการด้านกิจการนิสิตของนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531.

สุปรีดา ญาณวิรัตน์. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการแนะแนวอาชีพ. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2531. อัดสำเนา.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "งานแนะแนวกับการปฏิบัติการศึกษาไทย," รายงานการสัมมนาบทบาทและทิศทางของการอุดมศึกษาไทย. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "วิธีการแนะแนวอาชีพในสถาบันการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ," รายงานสรุปผลการประชุมระดับปฏิบัติการเรื่องระบบแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2527.

สายพิน ธรรมบำรุง. การจัดบริการนักศึกษาวิทยาลัยครูในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

สำเนา ขจรศิลป์. การแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา. นครปฐม : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2530.

สำเนา ขจรศิลป์ และบุญเรียง ขจรศิลป์. การพัฒนารูปแบบของบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

सानาวี จจรศิลป์ และบุญเรียง จจรศิลป์. ความคิดเห็นของนักศึกษาและผู้บริหารฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการประชุมเชียร์และการต้อนรับน้องใหม่ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ขอนแก่น เชียงใหม่ และสงขลานครินทร์. กรุงเทพมหานคร : กองบริการวิชาการศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย, 2531. อัดสำเนา.

\_\_\_\_\_. หลักการกิจการนักศึกษา. กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. อัดสำเนา.

อมรรัตน์ ประสานศัพท์. การจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยของรัฐ. ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

อรสา หงษ์นิกร. ความต้องการและความพึงพอใจบริการแนะแนวของนักศึกษามหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

อังคณา สายยศ และล้วน สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัท-ศึกษาพร จำกัด 2528.

อารี งามชา. เป็นผู้ให้สัมภาษณ์, พิมพ์พร ทะกอง เป็นผู้สัมภาษณ์, ที่ศูนย์ให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2537.

อาไพพรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์. ศึกษาปัญหาและความต้องการบริการด้านกิจการนักศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล ระดับปริญญาตรี ณ ศาลายา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2529. อัดสำเนา.

อุษณา เจริญไวย. ความสอดคล้องระหว่างสาขาวิชาที่ศึกษากับบุคลิกลักษณะด้านอาชีพซึ่งวัดโดยแบบทดสอบ SDS และความต้องการบริการแนะแนวอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

- Bratcher, D.L. "A Counseling Program to Meet the Needs of Students at a Small Liberal Arts College." Dissertation Abstracts International. 4855-A : 37 February, 1977.
- Cattell, Nancy G. and Sharp, Shirley I. College and Career Adjusting to College and Selecting and Occupation. New York : Meredith Corporation, 1970.
- Culp, M.M. "An Analysis of Student Personnel Services at Suninal Community College, Standford" Dissertation Abstracts International. 547-A : 42 February, 1981.
- Dowly, Shirley and Stanley Wearden. Statistics for Research. 2nd.ed. New York: John Wiley & Sons, Inc. 1991.
- English, Horace B., and English, Eva Champney. A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms. London : Longmans, Green and Co., 1970.
- Gunning, T.S.A. Systemic Approach to Counseling. East Lansing, Michigan : Michigan State University Press, 1976.
- Isaacson, Lee E. Career Information in Counseling and Teaching. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1970.
- Kajornsin, Samnao. "A Study of Foreign Graduate Students : Their Awareness of, Utilization of, and Attitude Toward Selected Student Personnel Services and Other Services Available to Them at Michigan State University." Dissertation Abstracts International. 5749-A : 40 May, 1980.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Journal of Education and Psychological Measurement. 30:607-610, November, 1970.
- Knowles, Asa S. Handbook of College and University Administration. General. New York : McGraw-Hill Book Company, 1970.
- Lloyd, Wesley P. Student Counseling in Japan: A Two Nation Project in Higher Education. Minnesota: University of Minnesota, 1953.

- London, H.H. Principles and Techniques of Vocational Guidance. Chicago : Bell and Howell Company, 1973.
- Packwood, W.T. College Student Personnel Services. Springfield : Charles C. Thomas Publisher, 1977.
- Roshang, D.D. "Counseling Service Needs of Community College, Students. Dissertation Abstracts International. 1410-A : 41 October, 1980."
- Thomas, William G., and Kirk, Barbara A. College Student Personnel. Boston: Houghton Mifflin Company, 1970.
- Williamson, E.G Student Personnel Services in Colleges and Universities. New York : McGraw-Hill. 1961.
- Winer, B.J. Statistical Principles in Experimental Design. 2nd.ed., New York, McGraw-Hill Book Company, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก  
หนังสือแนะนำ

13 มีนาคม 2538

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม  
เรียน

ด้วยข้าพเจ้า นางสาวพิมพ์พร ทะกอง นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดบริการแนะแนวอาชีพของ  
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามทัศนะและความต้องการของนิสิต" ซึ่งการวิจัย  
ครั้งนี้ข้าพเจ้าคาดหวังว่าคงจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย  
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในโอกาสต่อไป

ข้าพเจ้าหวังว่าท่านเป็นผู้หนึ่งที่มีความสำคัญในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดบริการ  
แนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ดังนั้นจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน  
โปรดตอบแบบสอบถามที่แนบมาพร้อม แสดงเหตุผลประกอบเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และ  
ข้อเสนอแนะทุกข้อให้ข้าพเจ้าด้วย คำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ และไม่ให้กระทบกระเทือน  
ต่อผู้ใดทั้งสิ้น ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความกรุณาจากท่าน จึงขอขอบพระคุณเป็น  
อย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวพิมพ์พร ทะกอง)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

## ภาคผนวก ข

แบบสอบถามทักษะและความต้องการของนิสิต

## แบบสอบถาม

เรื่อง การจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

### คำอธิบายในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของนิสิตที่มีต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ประกอบด้วยการให้บริการ 4 ด้าน คือ บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน ขอได้โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ตรงกับความต้องการหรือความรู้สึกของท่านให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินงานด้านบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน

ตอนที่ 3 ความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน

1. คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [/] หน้าข้อความที่เป็นสถานภาพของท่าน

1.1 ท่านกำลังศึกษาอยู่ชั้นปี

[ ] ชั้นปีที่ 1

[ ] ชั้นปีที่ 2

[ ] ชั้นปีที่ 3

[ ] ชั้นปีที่ 4

[ ] ชั้นปีที่ 5

[ ] ชั้นปีที่ 6

## 1.2 ท่านกำลังศึกษาอยู่ในคณะ

- ☐ คณะพลศึกษา
- ☐ คณะแพทยศาสตร์
- ☐ มนุษยศาสตร์
- ☐ คณะวิทยาศาสตร์
- ☐ วิศวกรรมศาสตร์
- ☐ ศิลปกรรมศาสตร์
- ☐ คณะศึกษาศาสตร์
- ☐ สังคมศาสตร์

## 1.3 ภูมิลำเนา

- ☐ กรุงเทพมหานคร
- ☐ ภาคกลาง ยกเว้นกรุงเทพมหานคร
- ☐ ภาคเหนือ
- ☐ ภาคใต้
- ☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

## 1.4 รายได้ปัจจุบันของท่านต่อเดือน

- ☐ ไม่เกิน 1,000 บาท/เดือน
- ☐ 1,001–2,000 บาท/เดือน
- ☐ 2,000 บาทขึ้นไป

## 1.5 ลักษณะการอยู่อาศัยในขณะที่ศึกษาที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- ☐ อยู่หอพักมหาวิทยาลัย
- ☐ เช่าหอพักเอกชน
- ☐ เช่าบ้านอยู่กับเพื่อน
- ☐ อาศัยอยู่กับญาติไม่ต้องเสียค่าเช่า
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ .....

## 1.6 เกรดเฉลี่ยสะสม

- ☐ ต่ำกว่า 2.00
- ☐ 2.00–2.75
- ☐ 2.76–4.00

**ตอนที่ 2** ทักษะของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดการแนะแนวอาชีพ ของกองกิจการนิสิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน

**คำชี้แจง** โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องของข้อความเกี่ยวกับการจัดการแนะแนวอาชีพ

ของกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามความรู้สึกรหรือ

ความคิดเห็นของท่าน รดยให้ั้หน้า้คะแนนดังนี้

- |       |   |         |                                         |
|-------|---|---------|-----------------------------------------|
| คะแนน | 5 | หมายถึง | เห็นด้วยมากที่สุดหรือเหมาะสมมากที่สุด   |
| คะแนน | 4 | หมายถึง | เห็นด้วยมากหรือเหมาะสมมาก               |
| คะแนน | 3 | หมายถึง | เห็นด้วยปานกลางหรือเหมาะสมปานกลาง       |
| คะแนน | 2 | หมายถึง | เห็นด้วยน้อยหรือเหมาะสมน้อย             |
| คะแนน | 1 | หมายถึง | เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือเหมาะสมน้อยที่สุด |



| ข้อ                               | ทักษะ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ         | เหมาะสม<br>มากที่สุด | เหมาะสม<br>มาก | เหมาะสม<br>ปานกลาง | เหมาะสม<br>น้อย | เหมาะสม<br>น้อยที่สุด |
|-----------------------------------|------------------------------------------|----------------------|----------------|--------------------|-----------------|-----------------------|
|                                   |                                          | 5                    | 4              | 3                  | 2               | 1                     |
| <b>จ. บริการทดสอบทางอาชีพ</b>     |                                          |                      |                |                    |                 |                       |
| ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ |                                          |                      |                |                    |                 |                       |
| ขอช่วยการจัดบริการทดสอบทางอาชีพ   |                                          |                      |                |                    |                 |                       |
| ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น          |                                          |                      |                |                    |                 |                       |
| 6                                 | การจัดโครงการพัฒนาตนเองเพื่อทดสอบ        |                      |                |                    |                 |                       |
|                                   | บุคลิกภาพก่อนเข้าทำงาน .....             |                      |                |                    |                 |                       |
| 7                                 | การทดสอบความสนใจทางอาชีพนั้น ๆ .....     |                      |                |                    |                 |                       |
| 8                                 | การทดสอบความถนัดทางอาชีพที่สนใจ .....    |                      |                |                    |                 |                       |
| 9                                 | การทดสอบคำนิยมที่มีต่ออาชีพที่สนใจ ..... |                      |                |                    |                 |                       |
| 10                                | การสำรวจความสนใจในอาชีพ .....            |                      |                |                    |                 |                       |
|                                   | บริการอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....            |                      |                |                    |                 |                       |
|                                   | .....                                    |                      |                |                    |                 |                       |
|                                   | .....                                    |                      |                |                    |                 |                       |
|                                   | .....                                    |                      |                |                    |                 |                       |
| <b>ค. บริการสนเทศทางอาชีพ</b>     |                                          |                      |                |                    |                 |                       |
| ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ |                                          |                      |                |                    |                 |                       |
| ขอช่วยการจัดบริการสนเทศทางอาชีพ   |                                          |                      |                |                    |                 |                       |
| ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น          |                                          |                      |                |                    |                 |                       |
| 11                                | การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษสำหรับผู้ |                      |                |                    |                 |                       |
|                                   | กำลังศึกษาอยู่ .....                     |                      |                |                    |                 |                       |
| 12                                | การจัดเอกสารข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่สะดวก   |                      |                |                    |                 |                       |
|                                   | ในการค้นหา .....                         |                      |                |                    |                 |                       |

|                                                                                    | ทัศนะ | เหมาะสม   | เหมาะสม | เหมาะสม | เหมาะสม | เหมาะสม    |
|------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------|---------|---------|---------|------------|
|                                                                                    |       | มากที่สุด | มาก     | ปานกลาง | น้อย    | น้อยที่สุด |
| การจัดบริการแนะแนวอาชีพ                                                            |       | 5         | 4       | 3       | 2       | 1          |
| การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับตำแหน่งงานว่าง<br>สำหรับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จการศึกษา ..... |       |           |         |         |         |            |
| การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับงานพิเศษสำหรับนิสิต<br>ที่กำลังศึกษาอยู่ .....              |       |           |         |         |         |            |
| การจัดหาหนังสือพิมพ์ วารสาร เกี่ยวกับ<br>ข้อมูลทางการตลาดไว้ในห้องสมุดอาชีพ .....  |       |           |         |         |         |            |
| การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาทุกประเภท .....                                  |       |           |         |         |         |            |
| การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ<br>ต่างประเทศ .....                             |       |           |         |         |         |            |
| การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อ<br>ในประเทศ .....                               |       |           |         |         |         |            |
| การจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มของตลาด<br>แรงงานในปัจจุบัน .....                    |       |           |         |         |         |            |
| การเผยแพร่ข้อมูลทางอาชีพให้นิสิตทราบ<br>อย่างทั่วถึง .....                         |       |           |         |         |         |            |
| บริการอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....                                                      |       |           |         |         |         |            |
| .....                                                                              |       |           |         |         |         |            |
| .....                                                                              |       |           |         |         |         |            |
| .....                                                                              |       |           |         |         |         |            |

| <div>ทักษะ</div> <div>การจ้ดบริการแนะแนวอาชีพ</div>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | เหมาะสม   | เหมาะสม | เหมาะสม | เหมาะสม | เหมาะสม    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------|---------|---------|------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | มากที่สุด | มาก     | ปานกลาง | น้อย    | น้อยที่สุด |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 5         | 4       | 3       | 2       | 1          |
| <div>ง.บริการจัดหางาน</div> <div>ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับ</div> <div>ขอบช่วยการจ้ดบริการจัดหางานที่ทาง</div> <div>มหาวิทยาลัยจัดขึ้น</div> <div>การจัดหางานพิเศษให้นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ ..</div> <div>การจัดหาตำแหน่งงานว่างให้นิสิตที่กำลังจะ</div> <div>สำเร็จการศึกษา .....</div> <div>การจัดส่งนิสิตไปทำงานตามความต้องการ</div> <div>ของนายจ้าง .....</div> <div>การจัดบอร์ดตำแหน่งงานว่างภายในบริเวณ</div> <div>หน่วยจัดหางาน .....</div> <div>การจัดวันนัดพบแรงงานภายในมหาวิทยาลัย ..</div> <div>การจัดบริการทางวิชาการ เช่น การบรรยาย</div> <div>พิเศษที่เกี่ยวกับการมีงานทำของบัณฑิต .....</div> <div>การจัดกิจกรรมโครงการส่งเสริมทักษะการพูด</div> <div>เพื่องานอาชีพต่าง ๆ .....</div> <div>การจัดฝึกอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อน</div> <div>ออกสู่ตลาดแรงงาน .....</div> |           |         |         |         |            |

| ข้อ | ทัศนะ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ                              | เหมาะสม<br>มากที่สุด | เหมาะสม<br>มาก | เหมาะสม<br>ปานกลาง | เหมาะสม<br>น้อย | เหมาะสม<br>น้อยที่สุด |
|-----|---------------------------------------------------------------|----------------------|----------------|--------------------|-----------------|-----------------------|
|     |                                                               | 5                    | 4              | 3                  | 2               | 1                     |
| 29  | การจัดโครงการฝึกทักษะในการประกอบสมัคร<br>และการสัมภาษณ์ ..... |                      |                |                    |                 |                       |
| 0   | การจัดหางานให้ศิษย์เก่าที่ยังไม่มีงานทำ ...                   |                      |                |                    |                 |                       |
|     | บริการอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....                                 |                      |                |                    |                 |                       |
|     | .....                                                         |                      |                |                    |                 |                       |
|     | .....                                                         |                      |                |                    |                 |                       |
|     | .....                                                         |                      |                |                    |                 |                       |

ตอนที่ 3 ความต้องการของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ  
ของกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านบริการให้คำปรึกษา  
อาชีพ บริการทดสอบทางอาชีพ บริการสนเทศทางอาชีพ และบริการจัดหางาน

ชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องของข้อความเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวอาชีพ  
ของกองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตามความรู้สึกที่  
ตรงกับความต้องการของท่าน โดยให้กากะแนดังนี้

- |         |         |                                                                                         |
|---------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------|
| คะแนน 5 | หมายถึง | บริการที่ท่านต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพราะเห็นว่า<br>เป็นประโยชน์ต่อท่านมากที่สุด  |
| คะแนน 4 | หมายถึง | บริการที่ท่านต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพราะเห็นว่า<br>เป็นประโยชน์ต่อตัวท่านมาก     |
| คะแนน 3 | หมายถึง | บริการที่ท่านต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดขึ้น เพราะเห็นว่า<br>เป็นประโยชน์ต่อตัวท่านปานกลาง |
| คะแนน 2 | หมายถึง | บริการที่ท่านคิดว่าจะจัดขึ้นหรือไม่ก็ได้ เพราะคิดว่ามี<br>ประโยชน์ต่อตัวท่านน้อย        |
| คะแนน 1 | หมายถึง | บริการที่ท่านคิดว่าไม่ควรจัดขึ้นในมหาวิทยาลัย เพราะไม่<br>มีประโยชน์ต่อตัวท่านเลย       |

| อ | ความต้องการ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ                                                                      | ต้องการ<br>มากที่สุด | ต้องการ<br>มาก | ต้องการ<br>ปานกลาง | ต้องการ<br>น้อย | ต้องการ<br>น้อยที่สุด |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------|--------------------|-----------------|-----------------------|
|   |                                                                                                             | 5                    | 4              | 3                  | 2               | 1                     |
|   | <b>ก.บริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ</b>                                                                          |                      |                |                    |                 |                       |
|   | ท่านมีความต้องการอย่างไรเกี่ยวกับ<br>ขอช่วยการจัดบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ<br>ที่จะให้ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น |                      |                |                    |                 |                       |
| 1 | การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการจัดแผนการเรียน<br>ให้สอดคล้องกับอาชีพ .....                                       | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 2 | การให้คำปรึกษาช่วยเหลือนิสิตที่มีปัญหา<br>เกี่ยวกับสาขาวิชาที่เรียนอยู่ .....                               | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 3 | การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความมั่นคงในงาน<br>อาชีพนั้น ๆ .....                                                 | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 4 | การให้คำปรึกษาในการเลือกอาชีพที่สนใจ ..                                                                     | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 5 | การให้คำปรึกษาเพื่อช่วยสร้างความมั่นใจใน<br>อาชีพ .....                                                     | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
|   | บริการอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....                                                                               |                      |                |                    |                 |                       |
|   | .....                                                                                                       |                      |                |                    |                 |                       |
|   | .....                                                                                                       |                      |                |                    |                 |                       |
|   | .....                                                                                                       |                      |                |                    |                 |                       |

| ข้อ                                                                                                   | ความต้องการ                                                        | ต้องการมากที่สุด | ต้องการมาก | ต้องการปานกลาง | ต้องการน้อย | ต้องการน้อยที่สุด |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------|------------|----------------|-------------|-------------------|
|                                                                                                       | การจัดบริการแนะแนวอาชีพ                                            | 5                | 4          | 3              | 2           | 1                 |
| <b>ข. บริการทดสอบทางอาชีพ</b>                                                                         |                                                                    |                  |            |                |             |                   |
| ท่านมีความต้องการอย่างไรเกี่ยวกับ<br>ขอช่วยการจัดบริการทดสอบทางอาชีพ<br>ที่จะให้ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น |                                                                    |                  |            |                |             |                   |
| 6                                                                                                     | การทดสอบบุคลิกภาพเพื่อพัฒนาตนเอง .....                             | .....            | .....      | .....          | .....       | .....             |
| 7                                                                                                     | การทดสอบทางอาชีพที่สนใจ .....                                      | .....            | .....      | .....          | .....       | .....             |
| 8                                                                                                     | การทดสอบระดับความพร้อมในอาชีพที่สนใจ ..                            | .....            | .....      | .....          | .....       | .....             |
| 9                                                                                                     | การสำรวจบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพ ..                             | .....            | .....      | .....          | .....       | .....             |
| 10                                                                                                    | การสำรวจความพร้อมในอาชีพที่สนใจ .....                              | .....            | .....      | .....          | .....       | .....             |
| 11                                                                                                    | การสำรวจคำนิยามที่มีต่ออาชีพ .....                                 | .....            | .....      | .....          | .....       | .....             |
| บริการอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....                                                                         |                                                                    |                  |            |                |             |                   |
| .....                                                                                                 |                                                                    |                  |            |                |             |                   |
| .....                                                                                                 |                                                                    |                  |            |                |             |                   |
| <b>ค. บริการสนเทศทางอาชีพ</b>                                                                         |                                                                    |                  |            |                |             |                   |
| ท่านมีความต้องการอย่างไรเกี่ยวกับ<br>ขอช่วยการจัดบริการสนเทศทางอาชีพ<br>ที่จะให้ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น |                                                                    |                  |            |                |             |                   |
| 12                                                                                                    | ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ<br>ในตลาดแรงงาน ..... | .....            | .....      | .....          | .....       | .....             |
| 13                                                                                                    | ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของงานในอาชีพ .....                           | .....            | .....      | .....          | .....       | .....             |

| ข้อ | ความต้องการ<br>การบริหารและแนวอาชีพ                                                                  | ต้องการ<br>มากที่สุด | ต้องการ<br>มาก | ต้องการ<br>ปานกลาง | ต้องการ<br>น้อย | ต้องการ<br>น้อยที่สุด |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|----------------|--------------------|-----------------|-----------------------|
|     |                                                                                                      | 5                    | 4              | 3                  | 2               | 1                     |
| 4   | ข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าในอาชีพ .....                                                             | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 5   | ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งจ้างงานทั้งของรัฐและ<br>เอกชน .....                                              | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 6   | ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะในการทำงาน เช่น การ<br>เขียนใบสมัคร การสัมภาษณ์ การสอบข้อเขียน .....             | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 7   | ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของผู้ประกอบการ<br>แต่ละอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบ<br>อาชีพ .....     | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 8   | การจัดหาสื่อ อุปกรณ์ทางวัสดุทัศนศึกษาที่<br>เกี่ยวกับการพัฒนาอาชีพ เช่น สไลด์ เทป<br>วีดีโอเทป ..... | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 9   | การให้บริการตอบคำถามเกี่ยวกับข้อมูลต่างๆ<br>แก่ผู้มาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง .....                    | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 10  | การบริหารการเอกสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้อง<br>ทางการศึกษาและอาชีพ .....                               | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 11  | การจัดหาจุลสารด้านแนวทางการศึกษา<br>และอาชีพ .....                                                   | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 12  | ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคการสมัครงาน .....                                                               | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 13  | ข้อมูลเกี่ยวกับการฝึกอบรมแต่ละอาชีพ .....                                                            | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
|     | บริการอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....                                                                        | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
|     | .....                                                                                                | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |
|     | .....                                                                                                | .....                | .....          | .....              | .....           | .....                 |

| ข้อ | ความต้องการ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ                                                            | ความต้องการ<br>มากที่สุด | ต้องการ<br>มาก | ต้องการ<br>ปานกลาง | ต้องการ<br>น้อย | ต้องการ<br>น้อยที่สุด |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------------|--------------------|-----------------|-----------------------|
|     |                                                                                                   | 5                        | 4              | 3                  | 2               | 1                     |
|     | <b>ง.บริการจัดหางาน</b>                                                                           |                          |                |                    |                 |                       |
|     | ท่านมีความต้องการอย่างไรเกี่ยวกับ<br>ขอขยายการจัดบริการจัดหางาน ที่จะให้ทาง<br>มหาวิทยาลัยจัดขึ้น |                          |                |                    |                 |                       |
| 24  | จัดโครงการสัปดาห์แนะแนวอาชีพอย่าง<br>สม่ำเสมอ .....                                               | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 25  | จัดโครงการฝึกอบรมการเป็นผู้นำเพื่อความ<br>สำเร็จในอาชีพนั้น ๆ .....                               | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 26  | จัดโครงการธุรกิจจำลองภายในบริเวณ<br>มหาวิทยาลัย .....                                             | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 27  | จัดรวบรวมตำแหน่งงานว่างส่งไปยังคณะต่างๆ<br>ภายในมหาวิทยาลัย .....                                 | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 28  | การเป็นสื่อกลางระหว่างนายจ้างกับ<br>มหาวิทยาลัยเกี่ยวกับนิสิตที่กำลังจะสำเร็จ<br>การศึกษา .....   | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 29  | การจัดทำแผนพับเกี่ยวกับหลักสูตรและคุณสมบัติ<br>ของบัณฑิตส่งไปให้นายจ้าง .....                     | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 30  | จัดหาแหล่งฝึกงานให้นักนิสิตที่กำลังจะสำเร็จ<br>การศึกษา .....                                     | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |

| ข้อ | ความต้องการ<br>การจัดบริการแนะแนวอาชีพ                                                                                  | ความต้องการ<br>มากที่สุด | ต้องการ<br>มาก | ต้องการ<br>ปานกลาง | ต้องการ<br>น้อย | ต้องการ<br>น้อยที่สุด |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------------|--------------------|-----------------|-----------------------|
|     |                                                                                                                         | 5                        | 4              | 3                  | 2               | 1                     |
| 31  | การติดต่อประสานงานกับนายจ้างให้มารับ<br>สมัครงาน และสอบสัมภาษณ์ภายใน<br>มหาวิทยาลัย .....                               | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 32  | จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมความสามารถเฉพาะ<br>ด้านก่อนออกสู่ตลาดแรงงาน .....                                                 | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 33  | จัดหางานให้บัณฑิตทำในระหว่างปิดภาคเรียน ..                                                                              | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 34  | จัดรวบรวมสถิติจากกรมแรงงาน สำนักงาน<br>สถิติแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ<br>ทราบความเคลื่อนไหวของตลาดแรงงาน .. | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
| 35  | จัดส่งนิสิตและศิษย์เก่าออกไปสัมภาษณ์ภายนอก<br>มหาวิทยาลัย .....                                                         | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
|     | บริการอื่น ๆ (โปรดระบุ) .....                                                                                           | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
|     | .....                                                                                                                   | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |
|     | .....                                                                                                                   | .....                    | .....          | .....              | .....           | .....                 |

ขอขอบคุณที่ท่านได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้อย่างสมบูรณ์

ภาคผนวก ค

ค่าอำนาจจํานนทของแบบสอบถาม

ตาราง 42 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามการจัดบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร ตามทัศนะและความต้องการของนิสิต

| ข้อ | ค่าอำนาจจำแนก (t) | ข้อ | ค่าอำนาจจำแนก (t) |
|-----|-------------------|-----|-------------------|
| 1   | 1.9915            | 21  | 2.1273            |
| 2   | 2.3181            | 22  | 2.1024            |
| 3   | 2.0894            | 23  | 2.0047            |
| 4   | 2.0523            | 24  | 1.8991            |
| 5   | 2.0526            | 25  | 1.8832            |
| 6   | 2.0591            | 26  | 1.9389            |
| 7   | 2.4934            | 27  | 1.9925            |
| 8   | 2.0481            | 28  | 1.4229            |
| 9   | 1.8526            | 29  | 1.7463            |
| 10  | 2.1544            | 30  | 2.0460            |
| 11  | 1.9658            | 31  | 1.9915            |
| 12  | 1.9507            | 32  | 1.6699            |
| 13  | 9.1162            | 33  | 2.7788            |
| 14  | 2.1409            | 34  | 1.9915            |
| 15  | 1.9915            | 35  | 2.7788            |
| 16  | 2.0436            | 36  | 1.5899            |
| 17  | 1.8526            | 37  | 1.4436            |
| 18  | 1.9507            | 38  | 1.8991            |
| 19  | 1.7915            | 39  | 2.0894            |
| 20  | 1.8991            | 40  | 1.5788            |

ตาราง 42 (ต่อ)

| ชื่อ | ค่าอำนาจจําแนก (t) | ชื่อ | ค่าอำนาจจําแนก (t) |
|------|--------------------|------|--------------------|
| 41   | 1.7796             | 54   | 2.3476             |
| 42   | 2.3587             | 55   | 1.7042             |
| 43   | 2.1543             | 56   | 2.3476             |
| 44   | 2.4389             | 57   | 2.5389             |
| 45   | 1.8389             | 58   | 2.4623             |
| 46   | 2.4195             | 59   | 2.0480             |
| 47   | 2.1850             | 60   | 1.6714             |
| 48   | 1.9925             | 61   | 2.2867             |
| 49   | 1.9915             | 62   | 2.1666             |
| 50   | 2.1191             | 63   | 2.1024             |
| 51   | 2.1274             | 64   | 1.9951             |
| 52   | 2.4394             | 65   | 1.4702             |
| 53   | 2.3587             |      |                    |

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

## รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

1. ชื่อ ร่องศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ ชิตพงษ์  
 วุฒิการศึกษา กศ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร)  
 ตำแหน่ง อาจารย์  
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ชื่อ ร่องศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี  
 วุฒิการศึกษา กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์)  
 ตำแหน่ง คณบดีคณะศึกษาศาสตร์  
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ชื่อ ร่องศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ หวังพานิช  
 วุฒิการศึกษา ศศ.บ. (บัญชี), ค.ม. (วิจัยการศึกษา)  
 ตำแหน่ง อาจารย์  
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. ชื่อ ร่องศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง  
 วุฒิการศึกษา ค.ม. จิตวิทยาการศึกษาแนะแนว  
 ตำแหน่ง อาจารย์  
 สังกัด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
5. ชื่อ ร่องศาสตราจารย์ ดร.สำเนา งามศิลป์  
 วุฒิการศึกษา ก.ส.บ. พิษณุ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
 Ph.D. การบริหารกิจการนิสิตนักศึกษา  
 ตำแหน่ง อาจารย์ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์  
 สังกัด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

**ภาคผนวก จ**

**หลักการในการสัมภาษณ์ ผู้สัมภาษณ์ ข้อคำถามในการสัมภาษณ์**

### รายละเอียดในการสัมภาษณ์

สัมภาษณ์สภาพปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการแนะแนวอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มีรายละเอียดดังนี้

1. สัมภาษณ์ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต หัวหน้างานแนะแนวและ จัดหางาน นอกจากนี้ได้สัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ นางสาววรรณวดี พรหมสุรินทร์ นางอารี งามชา

2. เรื่องที่สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาการให้บริการแนะแนวทางอาชีพของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ และด้านบริการจัดหางาน

3. นำผลการสัมภาษณ์ของผู้ปฏิบัติที่มีประสบการณ์ตรงในด้านการจัดบริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มาประกอบการเสนอสภาพปัญหาและอภิปรายผล การวิจัย

### ผู้สัมภาษณ์

ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการให้บริการแนะแนวอาชีพ ของมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร

#### 1. ผู้บริหาร

1.1 นายพิสิทธิ์ แต้มบรรจง ผู้อำนวยการกองกิจการนิสิต สัมภาษณ์

วันที่ 17 ตุลาคม 2537

1.2 นางสาวยุพิน อองคานนท์ หัวหน้างานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ สัมภาษณ์

วันที่ 17 ตุลาคม 2537

#### 2. ผู้ปฏิบัติ

2.1 นางสาววรรณวดี พรหมสุรินทร์ นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ สัมภาษณ์

วันที่ 17 ตุลาคม 2537

2.2 นางอารี งามชา นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ สัมภาษณ์

วันที่ 19 ตุลาคม 2537

ข้อความในการสัมภาษณ์

สภาพปัญหางานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ  
ประสานมิตร เท่าที่ประสบอยู่เป็นอย่างไร

1. ด้านบริการให้คำปรึกษาทางอาชีพ

.....

.....

.....

2. ด้านบริการทดสอบทางอาชีพ

.....

.....

.....

3. ด้านบริการสนเทศทางอาชีพ

.....

.....

.....

4. ด้านบริการจัดหางาน

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

## ประวัติย่อของผู้วิจัย

|                        |                                                                                    |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|
| ชื่อ                   | นางสาวพิมพ์พร ทะกอง                                                                |
| วัน เดือน ปีเกิด       | 16 สิงหาคม 2502                                                                    |
| สถานที่เกิด            | 80 บ้านเพื่อยลู่ ถนนอดุลเดชจรัส ตำบลและ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน                  |
| บิดา                   | นายดาบตำรวจสุวิทย์ ทะกอง                                                           |
| มารดา                  | นางต้อมแก้ว ทะกอง                                                                  |
| ประวัติการศึกษา        |                                                                                    |
| 2525                   | ปวส. การบัญชี โรงเรียนพัฒนการศึกษานานาชาติ                                         |
| 2528                   | กศ.บ. ธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน                                |
| 2539                   | กศ.ม. การอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร                           |
| ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน | นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ 5                                                        |
| สถานที่ทำงานปัจจุบัน   | กองกิจการนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร<br>สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110 |